VÝZKUMNÝ ÚSTAV VODOHOSPODÁŘSKÝ T. G. MASARYKA
veřejná výzkumná instituce

2013

ZATOPENÉ KULTURNÍ A PŘÍRODNÍ DĚDICTVÍ JIŽNÍ MORAVY

řešitel: Hana Mlejnková

PERIODICKÁ PRŮBĚŽNÁ ZPRÁVA ZA ROK 2013

Zadavatel: Ministerstvo kultury *Číslo výtisku:* *Brno, listopad 2013*

číslo úkolu: 2991

Zatopené kulturní a přírodní dědictví jižní Moravy

Hana Mlejnková

Periodická průběžná zpráva za rok 2013

Brno, listopad 2013 *počet stran 86*

Výzkumný ústav vodohospodářský T. G. Masaryka, v.v.i.

Mgr. Mark Rieder – osoba pověřená řízením veřejné výzkumné instituce

ZATOPENÉ KULTURNÍ A PŘÍRODNÍ DĚDICTVÍ JIŽNÍ MORAVY

BRNO **2013**

Název a sídlo organizace:

Výzkumný ústav vodohospodářský T. G. Masaryka, veřejná výzkumná instituce

Podbabská 2582/30, 160 00 Praha 6

Statutární zástupce:

Mgr. Mark Rieder ……

Poskytovatel:

Ministerstvo kultury

Maltézské nám. 1, 118 11 Praha 1

Zástupce poskytovatele:

Mgr. Jiří Balvín, ministr kultury

Zahájení a ukončení úkolu:

únor 2013 – prosinec 2016

Místo uložení zprávy:

SVTI VÚV TGM, v.v.i.

Náměstek ředitele:

Ing. Petr Bouška, Ph.D. ……

Vedoucí odboru:

Ing. Karel Drbal, Ph.D. ……

Hlavní řešitel:

RNDr. Hana Mlejnková, Ph.D. ……

Členové řešitelského týmu:

za příjemce VÚV TGM, v.v.i.:

Ing. Miriam Dzuráková
Ing. Libor Chlubna
Mgr. Igor Konvit
Ing. Arnošt Kult
RNDr. Denisa Němejcová
Mgr. Jana Ošlejšková
Ing. František Pavlík
Mgr. Marek Polášek
Ing. Pavel Sedláček
Doc. RNDr. Světlana Zahrádková, Ph.D.

Externí spolupracovníci:

Mgr. Petr Halas, Ph.D.
Mgr. Marek Havlíček
RNDr. Eva Kočková
PhDr. Emil Kordiovský.
Doc. Ing. Jan Lacina, CSc.
RNDr. Michal Pavonič
Doc. PhDr. Bohumír Smutný, Dr.

Prof. PhDr. Josef Unger, CSc.
Ing. David Veselý
RNDr. Zdeňka Žáková, CSc.

OBSAH:

A. Konstatační část 8
A.1 Úvod do problematiky 8
A.2 Aktuální stav problematiky 10
A.2.1 Zatopené kulturní dědictví jižní Moravy - historický vývoj oblasti jako významného sídlištního regionu a migračního koridoru střední Evropy 10
A.2.1.1 Pravěké a časně středověké osídlení 10
A.2.1.1 .a Plavba římských říčních lodí z Carnunta do Mušova za vlády císaře Marca Aurelia Antonina 11
A.2.1.2 Středověká kolonizace a vytváření sítě osídlení od 13. stol 11
A.2.1.3 Hospodářský vývoj lokalit v období časného novověku 12
A.2.2 Zatopené přírodní dědictví jižní Moravy - vývoj krajiny a změny přírodního prostředí v souvislosti s budováním vodních děl 12
A.2.2.1 Změny přírodního prostředí vlivem vodohospodářských úprav 12
A.2.2.2 Změny využívání vody v historických souvislostech 13
A.2.2.3 Historický vývoj tras vodních toků 13
A.2.2.4 Změny krajinného pokryvu 14
A.2.2.5 Změny způsobu využívání krajiny se zaměřením na zemědělskou strukturu 14
A.2.2.6 Stanovení povodňového ohrožení 15
A.2.2.7 Problematika nahrazení či zániku přirozených biotopů 15
A.2.2.8 Ztracený svět vědy v souvislosti s budováním vodních děl 16
B. Analytická část 17
B.1 Zatopené kulturní dědictví jižní Moravy - historický vývoj oblasti jako významného sídlištního regionu a migračního koridoru střední Evropy 22
B.1.1 Pravěké a časně středověké osídlení 22
B.1.1.1 .a Plavba římských říčních lodí z Carnunta do Mušova za vlády císaře Marca Aurelia Antonina 22
B.1.2 Středověká kolonizace a vytváření sítě osídlení od 13. stol 23
B.1.3 Hospodářský vývoj lokalit v období časného novověku 27
B.2 Zatopené přírodní dědictví jižní Moravy - vývoj krajiny a změny přírodního prostředí v souvislosti s budováním vodních děl 27
B.2.1 Změny přírodního prostředí vlivem vodohospodářských úprav 27
B.2.2 Změny využívání vody v historických souvislostech 30
B.2.3 Historický vývoj tras vodních toků 36
B.2.4 Změny krajinného pokryvu 39

B.2.5 Změny způsobu využívání krajiny se zaměřením na zemědělskou strukturu ... 42
B.2.6 Stanovení povodňového ohrožení ... 44
B.2.7 Problematika nahrazení či zániku přirozených biotopů ... 47
B.2.8 Ztracený svět vědy v souvislosti s budováním vodních děl ... 47
C. Návrhová část ... 49
C.1 Zatopené kulturní dědictví jižní Moravy - historický vývoj oblasti jako významného sídlištního regionu a migračního koridoru střední Evropy ... 49
C.1.1 Pravěké a časně středověké osídlení ... 49
C.1.1.1 .a Plavba římských říčních lodí z Carnunta do Mušova za vlády císaře Marca Aurelia Antonina ... 49
C.1.2 Středověká kolonizace a vytváření sítě osídlení od 13. stol ... 49
C.1.3 Hospodářský vývoj lokalit v období časného novověku ... 50
C.2 Zatopené přírodní dědictví jižní Moravy - vývoj krajiny a změny přírodního prostředí v souvislosti s budováním vodních děl ... 50
C.2.1 Změny přírodního prostředí vlivem vodohospodářských úprav ... 50
C.2.2 Změny využívání vody v historických souvislostech ... 50
C.2.3 Historický vývoj tras vodních toků ... 51
C.2.4 Změny krajinného pokryvu ... 51
C.2.5 Změny způsobu využívání krajiny se zaměřením na zemědělskou strukturu ... 52
C.2.6 Stanovení povodňového ohrožení ... 52
C.2.7 Problematika nahrazení či zániku přirozených biotopů ... 53
C.2.8 Ztracený svět vědy v souvislosti s budováním vodních děl ... 53
D. Použití účelové podpory v členění dle rozpočtu projektu. ... 54
E. Stručné resumé, včetně srovnání dosažených výsledků se stavem v zahraničí v době ukončení projektu a druh výsledku, pod který příjemce zařadí výsledek do RIV ... 55
F. Přílohy ... 56
F.1 Databáze projektu ... 56
F.2 Komentář k možnostem využití a citování topografických map ... 75
F.3 Zápis z 1. projektové schůzky ... 79
F.4 Zápis z 2. projektové schůzky ... 82
F.5 Zápis z 3. projektové schůzky ... 84

SEZNAM OBRÁZKŮ:

Obr. 1: Třídění databázových záznamů podle typu dokumentu 20
Obr. 2: Třídění databázových záznamů podle lokalizace nádrže 20
Obr. 3: Třídění databázových záznamů podle oblasti výzkumu 21
Obr. 4: Odběrové profily VD Nové Mlýny 34
Obr. 5: Schéma a odběrové profily VN Vranov 34
Obr. 6: Schéma a odběrové profily Brněnské přehrady 35
Obr. 7: VN Vranov (II. vojenské mapování a současné vodní plochy) 37
Obr. 8: VN Brno (II. vojenské mapování a současné vodní plochy) 38
Obr. 9: VN Nové Mlýny (II. vojenské mapování a současné vodní plochy) 38
Obr. 10. Rozmístění fytocenologických ploch, které byly pořízeny v průběhu roku 2013. 40
Obr. 11. Rozmístění fytocenologických ploch, které byly pořízeny v průběhu roku 2013. 41
Obr. 12 Využívání krajiny v prostoru VD NM a přilehlého okolí mezi lety 1954 – 2009 (Tomanová, 2013) 43
Obr. 13 Využívání krajiny území Brněnské přehrady v roce 1836. 44
Obr. 14 Schéma postupu metody matice rizika pro daný scénář nebezpečí (povodeň dané N-letosti) 46

SEZNAM TABULEK:

Tab. 1: Seznam databázových položek 18
Tab. 2: Struktura databázových záznamů 19
Tabulka 3: Data kvality povrchových vod v zájmové oblasti projektu získaná od ČHMÚ, Praha 33
Tabulka 4: Přehled čerpání nákladů ke dni 10.11.2013 (v Kč) 54

A. Konstatační část

A.1 Úvod do problematiky

Zatopení krajiny při stavbách vodních děl způsobilo významné změny v krajině a ve velké míře nenávratnou ztrátu kulturního i přírodního dědictví. Tento fakt je hlavním krédem řešeného projektu, jehož cílem je zhodnotit historickou, sociálně-kulturní a ekologickou kontinuitu území, která byla pozměněna vodohospodářskými úpravami a porovnat stav společnosti, kultury, krajiny, vodních toků, vodních ploch a jejich využívání, biotopů a dalších složek utvářejících kulturní a přírodní dědictví jižní Moravy, před a po zatopení velkých území při výstavbě vodních nádrží.

Modelovou lokalitou je z tohoto pohledu vodní dílo Nové Mlýny, které leží na historicky i přírodovědně velmi významném území. Dalšími zájmovými oblastmi řešenými v projektu jsou vodní nádrž Vranov a Brněnská přehrada.

Projekt je zpracováván ve dvou základních celcích, z nichž jeden je zaměřen na kulturní a druhý na přírodní dědictví. V každém celku jsou, za účelem komplexního pojetí problematiky, zařazena dílčí témata z mnoha oborů.

Zvolené lokality mají odlišný charakter a dobu vzniku, což přináší možnost porovnání více historických etap, vodohospodářských řešení a dopadů na krajinu. Všechny tyto aspekty budou podrobně a odborně řešeny v jednotlivých dílčích částech projektu. Zde uvádíme pouze stručné představení zájmových lokalit.

Nejstarší ze sledovaných nádrží je **vodní nádrž Vranov** (VN Vranov, Vranovská přehrada), která byla vybudována v letech 1930-1933. Voda zaplavila malebné údolí řeky Dyje poblíž hranic s Rakouskem. Vzniklá přehrada je dlouhá cca 30 km a zasahuje až pod hrad Bítov do údolí řeky Želetavky. Podle rozlohy je to desátá největší přehrada v České republice. Přehrada v dnešní době slouží k energetickým, vodárenským účelům a k rekreaci.

Napuštěním Vranovské přehrady zmizel pod hladinou kus historie, vztahující se především k obci **Bítov**. Zde již od dob Velké Moravy stávalo dřevěné hradiště a byl zde vybudován hrad Bítov, který měl funkci zeměpanského hradu spravujícího bítovskou provincii. Význam Bítova byl také církevní, dodnes se dochovala hradní kaple Nanebevzetí Panny Marie a farní kostel Svatého Václava. Kaple Svaté trojice a původní kostel, stejně jako velká část obytných objektů, jsou dnes pod hladinou nově vzniklé Vranovské přehrady. Nedaleko, v místě bývalé obory, byla vybudována nová obec Bítov.

Zaplavené území je velmi zajímavé i z pohledu unikátního přírodního charakteru, o čemž svědčí blízkost NP Podyjí a na rakouské straně NP Thaytal.

Brněnská přehrada (vodní nádrž Brno, dříve Kníničská přehrada) je vodní nádrž vystavěná v letech 1936-1940 na řece Svratce. Přehrada vznikla zatopením území mezi Brnem a Veverskou Bítýškou a měří necelých 10 km. Její účel byl dlouhou dobu zejména vodárenský a byla zásobárnou pitné vody pro Brno, v dnešní době už je účel pouze energetický a rekreační. Při stavbě došlo k zatopení obce **Kníničky**, která byla následně přesunuta do obce Nové Kníničky, ty byly v roce 1957 připojeny k Brnu.

Přírodní charakter zaplaveného území je jak klimaticky tak hydromorfologicky odlišný od dalších dvou lokalit.

Vodní dílo Nové Mlýny (VD Nové Mlýny, Novomlýnské nádrže) je soustava tří přehradních nádrží, ležících na jihu Moravy na řece Dyji pod Pavlovskými vrchy. Horní nádrž je nazývána **Mušovská**, má rozlohu 528 ha a maximální hloubku 4 m, střední nádrž se jmenuje **Věstonická**, její rozloha je 1 031 ha a je také poměrně mělká, největší hloubka je kolem 5 m, třetí z nádrží nazývaná dolní nebo **Novomlýnská** je ze všech tří největší a nejhlubší. Rozloha je 1 668 m a hloubka cca 8 m. Do střední nádrže ústí řeky Jihlava a Svratka. Nádrže byly postaveny v 70. až 80. letech 20. století. Hlavním oficiálním účelem stavby bylo zamezení každoročním záplavám a zvýšení intenzity zemědělské výroby vybudováním systému zavlažovacích kanálů. Výstavbu nádrží doprovázely intenzivní diskuse ekologů, vodohospodářů a politiků, zpochybňující jejich účel a význam.

Pod hladinou Novomlýnských nádrží zmizelo území o ploše 32 km² a s ním historicky i přírodovědně unikátní území, zahrnující rozsáhlou oblast lužních lesů a obec Mušov.

Řešitelský tým projektu je složen z mnoha osobností, jejichž pojetí a přístup k řešení nemůže být vzhledem k šíři problematiky zcela jednotný. Tento fakt se odráží v následujících textech, které nebylo z tohoto důvodu možné zcela sjednotit. Každý řešitel vypracoval za svoji kapitolu a specializaci podíl na textové části zprávy, která se vzhledem k odlišným přístupům a obsahu řešené problematiky stylisticky odlišuje. V některých případech převládá přístup více exaktní jindy spíše racionální nebo spekulativní. Úprava jednotlivých textů do jednotné podoby by nerespektovala odborné a osobnostní přístupy, zřejmé z dodaných materiálů.

A.2 Aktuální stav problematiky

V následujících textech je jednotlivými řešiteli popsán aktuální stav řešené problematiky pro všechny kapitoly uvedené v návrhu projektu. Řešení projektu a zapojení řešitelů probíhalo v roce 2013 podle navrženého postupu. Došlo pouze k drobným změnám ve složení, v úvazcích řešitelského týmu a v obsahu řešených kapitol:

- Do řešitelského týmu byla zařazena RNDr. Yvonne Puchýřová, která spolupracovala na kapitolách 2.7 a 2.8.
- Řešiteli RNDr. Michalu Pavoničovi byl ukončen pracovní poměr ve VÚV TGM, v.v.i. a jeho spolupráce na projektu byla převedena na formu služby. Specifikace služby odborně odpovídá původní náplni prací řešitele v projektu. Úvazek byl vzhledem k možnostem řešitele snížen z 0,3 na 0,1. S navrženou změnou souvisí potřeba přerozdělení některých činností na jiné pracovníky, tak aby bylo možno zodpovědně zajistit splnění všech cílů a výstupů, práce v rozdílu úvazku vykonávala RNDr. Hana Mlejnková, Ph.D.
- V kapitolách 1.2 a 1.3 došlo k výměně zodpovědných řešitelů. Problematiku „Středověké kolonizace a vytváření sítě osídlení od 13. stol“ řešil Doc. PhDr. Bohumír Smutný, Dr. a problematiku „Hospodářského vývoje lokalit v období časného novověku“ řešil PhDr. Emil Kordiovský.
- K tématu kapitoly 1.1 bylo přiřazeno rozpracování tématu: Předpokládaná plavba římských říčních lodí z Carnunta do Mušova za vlády císaře Marca Aurelia Antonina, kterou zpracovával Ing. Arnošt Kult.

A.2.1 Zatopené kulturní dědictví jižní Moravy - historický vývoj oblasti jako významného sídlištního regionu a migračního koridoru střední Evropy

A.2.1.1 Pravěké a časně středověké osídlení

(Prof. PhDr. Josef Unger, CSc.)

Vývoj oblasti jižní Moravy zahrnuje v období pravěku a časného středověku na území současných ploch vodních nádrží Nové Mlýny, Vranov a Brno, významné historické etapy. Základem pro studium a samotné zpracování tématu projektu jsou především následující publikace.

Pro oblast vodního díla pod Pavlovskými vrchy je to publikace **Stuchlík S. a kol.: Oblast vodního díla od pravěku do středověku** (Brno, 2002). Od doby vydání této publikace se databáze nově zpracovaných poznatků značně rozšířila. Jednou z nejvýznamnějších publikací je: **Peška J.: Protoúnětické pohřebiště z Pavlova** (Olomouc, 2009).

Pro oblast Vranovské přehrady jsou základní informace obsaženy v knize **Podborský V. – Vildomec V.: Pravěk Znojemska** (Brno, 1972).

Pro oblast brněnské přehrady je to kniha **Procházka R. a kol.: Dějiny Brna 1. Od pravěku k ranému středověku**, (Brno, 2011).

A.2.1.1.a Plavba římských říčních lodí z Carnunta do Mušova za vlády císaře Marca Aurelia Antonina

K tématu této kapitoly 1.1 bylo přiřazeno rozpracování tématu: **Předpokládaná plavba římských říčních lodí z Carnunta do Mušova za vlády císaře Marca Aurelia Antonina** (Ing. Arnošt Kult)

Nad rámec původního zadání projektu bylo navrženo pojednat zcela nové, velmi zajímavé, téma **Předpokládaná plavba římských říčních lodí z Carnunta do Mušova za vlády císaře Marca Aurelia Antonina.** Toto téma bylo zařazeno do kapitoly 1.1 – „Pravěké a časně středověké osídlení“, kam časově spadá. Geografické vymezení je směřováno k Podpálaví, časově pak jen k době římské (v užším smyslu k období vlády císaře Marca Aurelia Antonina). Zpracovatelům jde o prokázání existence poměrně rozsáhlé plavby římských říčních lodí z Carnunta do Mušova. Plavbu lze předpokládat v krátkém úseku Dunaje, po Moravě od Děvína po ústí s Dyjí a dále pak až po její soutok se Svratkou, který leží nedaleko od Mušova v období tzv. markomanských válek (největší intenzitu předpokládáme v jejich závěru – s největší pravděpodobností především jen v letech 179–180 n. l.). Na základě uvedeného předpokladu lze dojít též k možné hypotéze, že pod stávající hladinou soustavy Novomlýnských nádrží se stále nacházejí zbytky (v roce 180 římskými legiemi opuštěného) rozsáhlého říčního přístavu. Možnou další lokalitou by mohlo být území nacházející se východně od Mušova – Hradisko (Římského vrchu, Burgstallu) – viz plánek prezentovaný na stránkách http://www.marcomannia.cz. Hypotéza vychází ze souvislosti s provedenými archeologickými pracemi v lokalitě Mušov – „U mlýna“/Na dílcích, Za mlýnem, na rozhraní tratí u dunajovických luk a Prostřední hon u mlýna, Svobodnický dům, Untere Mühlhäcker v těsném sousedství tratě Thayawiesen/, kde byly nalezeny piloty a zbytky kamenného základu.

A.2.1.2 Středověká kolonizace a vytváření sítě osídlení od 13. stol

(Doc. PhDr. Bohumír Smutný, Dr.)

Další část zpracování historického období je věnována středověké kolonizaci a vytváření sítě osídlení od 13. století. Úkolem této části je zpracovat dějiny zatopených obcí Bítova, Kníniček a Mušova v návaznosti na spoluautory prof. PhDr. Josefa Ungera, CSc. a PhDr. Emila Kordiovského od pravěku po současnost. Kapitola 1.2 je změřena na zpracování časového úseku od středověku do poloviny 19. století, tedy vždy střední části dějin jednotlivých obcí.

A.2.1.3 Hospodářský vývoj lokalit v období časného novověku

(PhDr. Emil Kordiovský)

K poslední části hodnocení historického období na sledovaných lokalitách patří časný novověk. Dosavadní zpracovaná díla, obsahující údaje k této etapě byla postupně získávána z bibliografií jednotlivých obcí, které jsou nebo byly vodními díly dotčeny. Základem zpracování jsou tedy bibliografické záznamy jednotlivých děl a údaje získané z fondů Moravského zemského archivu v Brně, Archivu města Brna, Státního okresního archivu Břeclav se sídlem v Mikulově a Státního okresního archivu Znojmo.

A.2.2 Zatopené přírodní dědictví jižní Moravy - vývoj krajiny a změny přírodního prostředí v souvislosti s budováním vodních děl

A.2.2.1 Změny přírodního prostředí vlivem vodohospodářských úprav

(Ing. David Veselý)

Kapitola je zaměřena na vývoj krajiny a změny přírodního prostředí v souvislosti s budováním vodních děl. Pro zpracovávané téma bylo nutné se zamyslet nad zájmovým územím této kapitoly. Je jasné, že k nejzásadnějším změnám došlo na plochách přímo zatopených přehradní vodou, vliv těchto vodohospodářských děl je ale významně rozsáhlejší. Vodní díla významně ovlivnila vodní režim celé krajiny, jsou na ně navázaná další vodní díla, jako jsou soustavné regulace toku, nebo rozsáhlé závlahové soustavy. Co je ale nejpodstatnější, tyto zásahy utopily a rozbořily tisíciletou tradici života v údolní nivě a lužní krajině. S vybudováním údolních nádrží se rychle vytratila schopnost chápat povodně jako integrální součást života v nivě, schopnost hospodařit v lužní krajině bez nutnosti ji zásadním způsobem měnit nebo spoutávat. Nemůžeme sice zakrývat, že člověk lužní krajinu měnil již před vybudováním nádrží, dělo se tak ovšem s určitou pokorou na základě empirie získané generacemi hospodářů. Právě toto extenzivní hospodaření na základě „selského rozumu“ jsme se v době, kdy sedláka nahradil družstevník, snažili nahradit „vítězstvím rozumu nad přírodou“ reprezentovaným právě výstavbou nádrží a kanalizací vodních toků. Dnešní rozkolísaný vodní režim krajiny, kdy katastrofické povodně střídají stavy na pokraji kritického sucha, nám ukazuje, jak zpupná tato myšlenka byla. Ano, vodohospodářská díla přinášejí mnohá pozitiva, přesto je nutné se ohlédnout, co vše jsme pod jejich hladinou utopili a hledat ty zapomenuté principy, které nám pomohou být lepšími hospodáři a napravit narušený vodní režim naší krajiny.

A.2.2.2 Změny využívání vody v historických souvislostech

(RNDr. Eva Kočková, RNDr. Hana Mlejnková, Ph.D., RNDr. Michal Pavonič, Ing. Pavel Sedláček RNDr. Zdeňka Žáková, CSc.)

Dílčí část věnovaná posouzení vlivu stavby vodních děl na kvalitu povrchových vod z dlouhodobého hlediska má za cíl zhodnotit ovlivnění přírodního dědictví v zaplavených oblastech, změny přírodního prostředí a změny vodního prostředí vlivem stavby vodních děl vzniklých v důsledku historických změn vodohospodářských poměrů a souvisejících změn využívání vody a provést časoprostorovou analýzu změn kvality a množství povrchových vod. Co do rozsahu a komplexnosti tohoto projektu nebyla problematika vlivu vodních děl na kvalitu povrchových vod dosud zpracována v rámci žádného jiného projektu, byla provedena pouze dílčí hodnocení co do rozsahu ukazatelů i hodnoceného období. Tyto práce (studie, projekty apod.) jsou v rámci řešení projektu průběžně doplňovány do projektové databáze.

Kapitola je rozdělena na dvě části. První je věnována změnám, hodnoceným podle biologických ukazatelů jakosti vody (zpracovatelé: RNDr. Zdeňka Žáková, CSc., Ing. Pavel Sedláček, RNDr. Hana Mlejnková), druhá pak rozdílům, které lze hodnotit podle odlišností ve fyzikálně-chemických a chemických vlastnostech vody (RNDr. Michal Pavonič, RNDr. Eva Kočková, RNDr. Hana Mlejnková, Ph.D.).

Shromážděné odkazy v biologické části poskytují bohatý podkladový materiál pro vyhodnocení stavu jednotlivých složek přírodního prostředí před a po vybudování soustavy nádrží Nové Mlýny. Byly shromážděny údaje o jednotlivých společenstvech organismů volně vody (fytoplanktonu, zooplanktonu), fytobentosu, zoobentosu, rybí obsádky, litorální vegetace, vegetačního krytu, vodního ptactva, bodavého hmyzu, obojživelníků a suchozemských savců před napuštěním i po napuštění nádrží. U nádrží Vranov a Brněnská je získávání potřebných dat obtížnější, vzhledem k tomu, že členové řešitelského kolektivu dobu před napuštěním těchto nádrží většinou nezažili a monitoring složek přírodního prostředí byl prováděn sporadicky. K vyhodnocení změn hydrobiologického a fytocenologického stavu vlivem vybudování nádrží mohou být využity údaje ze sledování v oblasti Dyje a Svratky nad a pod nádržemi.

A.2.2.3 Historický vývoj tras vodních toků

(Mgr. Igor Konvit)

Studium podkladů pro zpracování kapitoly Historický vývoj tras vodních toků vede podobně jako u kapitoly 2.1 Změny přírodního prostředí vlivem vodohospodářských úprav k mnohým zamyšlením. Vodní toky jsou z pohledu vývoje civilizace velice důležitým faktorem určujícím lokalizaci lidských aktivit v prostoru. Je to dáno především charakterem vody jako látky nevyhnutelné pro samotnou existenci života, ale také pro její využívaní v různých oblastech lidské činnosti jako je doprava, zemědělství nebo průmysl. Podél vodních toků se koncentrovalo první lidské osídlení a významné komunikace. Povodně ukládali v říčních nivách nejúrodnější půdy, které byly intenzivně obhospodařovány. Zatopení říční krajiny při výstavbě vodních děl zapříčinilo nenávratnou ztrátu kulturního i přírodního dědictví. Společnost tím přišla o kus své historie. Koncem minulého století vzrostl také význam vodních toků z pohledu ochrany přírody, např. jako ekologických stabilizačních prvků v krajině. Důkazem toho může být i poměrně ostrá celospolečenská diskuze při budování vodního díla Nové Mlýny.

Poznání historického vývoje trasy vodního toku má svůj význam tak jako všechny všeobecné vědomosti o historii. Společnost si ve světle nových poznatků může udělat představu o hodnotách, o které byla při zatopení území ochuzena (ekologicky hodnotný vodní tok s přilehlou krajinou) a komparovat je s hodnotami získanými při výstavě vodního díla (rekreace, zdroj vody pro hospodářství). Na základě získaných analýz tak může zefektivnit rozhodování o budoucím nakládání s krajinou.

Při rekonstrukci tras vodních toků jsou nejdůležitějším zdrojem podkladů staré (historické) mapy, které byly výsledkem především vojenského mapování. Pro území České republiky jsou nejstarší dostupná relevantní mapová díla z 18. století. Na jejich základě vzniklo v posledních letech mnoho vědeckých prací, od jejich digitalizace přes samotné zpracování, hlavně prostřednictvím nástrojů geografických informačních systémů až po výstupy rekonstrukčních analýz krajiny.

A.2.2.4 Změny krajinného pokryvu

(Mgr. Marek Havlíček)

Mapy změn krajinného pokryvu jsou jedním ze základních podkladů pro hodnocení zaniklých struktur krajiny v zátopových územích. Pro systematické sledování vývoje krajinného pokryvu jsou využívána různá prostorová data – databáze využití ploch, topografické mapy středního měřítka, katastrální mapy, družicové a letecké snímky. Každá datová sada má určitá omezení, jak časová, tak i polohopisná. Např. databáze využití ploch za katastrální území umožňuje pouze bilanční srovnání vývoje, nepodává informaci o přesné prostorové lokalizaci ploch. Letecké a družicové snímky neumožňují poznání stavu krajiny před rokem 1930 či 1960. Katastrální podrobné mapy nebyly pravidelně aktualizovány a nedodržovaly stejnou legendu. V případě vodních děl budovaných v průběhu 20. století je pro změny využití krajiny či krajinného pokryvu vhodné využít staré topografické mapy, které umožňují vyhodnotit vývoj již od poloviny 19. století, případně orientačně již od druhé poloviny 18. století.

A.2.2.5 Změny způsobu využívání krajiny se zaměřením na zemědělskou strukturu

(Ing. František Pavlík)

Vliv vodohospodářských úprav v zájmových oblastech vodních nádrží Nové Mlýny, VN Vranov a Brněnské přehrady na změnu využívání zemědělské krajiny je patrný již na první pohled. Cílem je zde posoudit konkrétní změny ve způsobu využívání krajiny a zemědělské struktuře a posoudit možné dopady historického hospodaření (před realizací nádrží) na krajinu a obyvatelstvo.

Pro naplnění těchto cílů je nutné provést analýzu změny využití území se zaměřením na zemědělskou strukturu zaplavených oblastí (pole, vinohrady aj.). Dále provést objemovou kvantifikaci míry hospodaření na zemědělské půdě před a po realizaci staveb vodních děl s vyjádřením míry erozního ohrožení a ohrožení povodněmi z přívalových srážek. K určení ohroženosti zemědělské půdy vodní erozí je možné využít univerzální rovnice pro výpočet dlouhodobé ztráty půdy erozí – USLE (Universal Soil Loss Equation) dle Wischmeiera a Smithe (Janeček, 2012). Pro posouzení ohrožení z přívalových srážek lze využít modelových výpočtů za použití metody čísel odtokových křivek (CN) a také metodický návod pro identifikaci kritických bodů (KB), Drbal a kol., 2009. Pro identifikaci ploch rozhodujících z hlediska tvorby

povrchového odtoku a erozního smyvu s nepříznivým účinkem na zastavěné území obcí je vhodným nástrojem geografický informační systém (GIS).

A.2.2.6 Stanovení povodňového ohrožení

(Ing. Libor Chlubna)

Povodňové události provázejí lidstvo od nepaměti. Jednou z možností jak zmírnit, případně eliminovat následky takových událostí je výstavba vodních děl s dostatečným retenčním prostorem. Vodní díla byla v minulosti stavěna převážně jako víceúčelová, což se pozitivně projevilo i na výsledné návratnosti investic v porovnání např. se suchými nádržemi (poldry). Mezi hlavní účely nádrží patří protipovodňová ochrana, vodárenské odběry (zdroj pitné vody, průmyslové odběry…), energetika, sport a rekreace. Výstavbou vodních děl je na druhé straně nutné chápat i jako zásah do krajiny, přirozeného vývoje a v neposlední řadě i jako zásah do života lidí. Cílem dílčí kapitoly je stanovit povodňové ohrožení zatopených lokalit a dále vyjádřit dílčí efektivnost výstavby z pohledu povodňové problematiky.
Členství České Republiky v Evropské unii znamená mimo jiné povinnost implementovat tzv. „povodňovou směrnici“ (Směrnice 2007/60/ES) do národních předpisů. Proces implementace běží od roku 2009 a první blok by měl být dokončen do konce roku 2015. Součástí procesu byla i tvorba metodiky (Drbal a kol., 2011). Tato metodika popisuje postup vyjádření povodňového nebezpečí, ohrožení a rizika, včetně definic jednotlivých pojmů. Při řešení dílčího úkolu bude kladen důraz na soulad s metodikou a na kvalitu vstupních dat.

A.2.2.7 Problematika nahrazení či zániku přirozených biotopů

(RNDr. Denisa Němejcová, Doc. RNDr. Světlana Zahrádková, CSc., Mgr. Marek Polášek, RNDr. Yvonne Puchýřová)

Výstavbou rozsáhlejších vodních nádrží dochází k ovlivnění mezoklimatu dotčeného území, a tím i ke změně charakteru přírodních stanovišť a na ně vázaných typických společenstev rostlin a živočichů. Mimořádně závažně se tato skutečnost projevila v původní krajině panonské oblasti v Dyjsko-moravské nivě, která byla dána především meandrujícím tokem řeky Dyje se zachovanou laterální konektivitou s množstvím ramen v různém stadiu vývoje, s množstvím poříčních tůní, mokřadních a periodicky zaplavovaných biotopů s typickou faunou. V akvatických biotopech došlo výstavbou vodních nádrží ke změnám teplotních i hydrologických režimů v té době již fragmentovaných biotopů, které měly navíc často charakter posledních refugií, což společně se ztrátou konektivy vedlo, vzhledem k omezeným migračních schopnostem, k postupným a nenávratným změnám společenstev a až k vymizení některých druhů.

V rámci projektu je věnována pozornost těmto procesům a jejich příčinám, včetně vyhodnocení role autekologických charakteristik vybraných modelových druhů (schopnost šíření, teplotní a stanovištní preference, potřebnost vyschnutí klidových stádií pro další vývoj organismu, atp.)

A.2.2.8 Ztracený svět vědy v souvislosti s budováním vodních děl

(RNDr. Denisa Němejcová, Doc. RNDr. Světlana Zahrádková, CSc., Mgr. Marek Polášek, RNDr. Yvonne Puchýřová)

Zpracovávané téma ztraceného světa vědy je lokalizováno do oblasti dnešních Novomlýnských nádrží, a to do obce Mušov, kde byla umístěna Biologická stanice Přírodovědecké fakulty dnešní Masarykovy univerzity, která sloužila jako základna pro terénní průzkum unikátních, především akvatických biotopů v oblasti lužních lesů. Stanice byla unikátní svým charakterem terénního centra vědy a výzkumu. Intenzivní výzkum na biologické stanici probíhal zejména v období přípravy výstavby nádrží, po zatopení mušovskou nádrží zanikla. V důsledku výstavby vodního díla a jeho uvedení do provozu mnohé přírodní biotopy zcela zanikly a došlo k celkovému ochuzení biodiverzity. Díky tomuto výzkumu, jehož se účastnila řada specialistů i studentů, byly získány cenné informace o tehdejším stavu dnes již zatopené krajiny. Sumarizace těchto informací je zčásti uvedena v publikacích OPRAVILOVÁ, VAŇHARA a SUKOP (1999) a ADÁMEK (1976) a slouží jako báze pro řešení projektu. Další dostupné podkladové materiály jsou především v šedé literatuře, v různých typech publikací a jiných zdrojích (např. diplomové práce).

B. Analytická část

Realizace projektu začala, ještě před podepsáním smlouvy a oficiálním začátkem projektu v únoru 2013, pracovní schůzkou řešitelů, která se konala 17.1.2013. Zápis ze schůzky je součástí přílohy (Příloha 3). Další projektová schůzka byla uskutečněna 3.4.2013 a kontrolní den plnění prací řešiteli bys součástí 3. schůzky konané 1.10.2013. Zápisy jsou přiloženy ve formě Přílohy 4 a Přílohy 5.

V rámci schůzek došlo ke vzájemnému seznámení členů řešitelského týmu a navázání mnoha účelných spoluprací.

První rok byl prioritně zaměřen na tvorbu **databáze** dostupných materiálů, které budou v dalších letech jednotlivými řešiteli využity při řešení projektu a tvorbě výstupů.
Pro efektivní možnost vkládání záznamů do databáze a větší dostupnost záznamů byla vytvořena webová stránka projektu, na kterou byla umístěna interaktivní verze databáze, která je přínosná zejména pro externí řešitele.

Webová stránka, která je veřejně přístupná na adrese **http://zatopene-dedictvi.eu/**, dále obsahuje:

- základní informace o projektu,
- důležité kontakty,
- složení řešitelského týmu,
- vytvořené mapové podklady,
- fotogalerii.

Pro práci s databází bylo vytvořeno několik typů přístupů – pro administrátora, uživatele a pro prohlížení. Pro možnost nahlédnutí a kontrolu údajů v databázi zde uvádíme přihlášení pro prohlížení: uživatelké jméno = guest, heslo = defenestr3. Záznamy v databázi lze vyexportovat v různých formátech, např. jako tabulka Excel, pdf, xml nebo jako text ve Wordu.

Fotogalerie bude doplněna vlastními fotografiemi, pořízenými v rámci dokumentačních pracovních cest na všechny tři zájmové lokality, které proběhly ve dnech:

- 14.8.2013 – VD Nové Mlýny,
- 15.8.2013 – VN Vranov,
- 26.9.2013 – VN Brno.

Databáze byla vytvořena, tak aby v ní byly obsaženy všechny důležité údaje, potřebné k identifikaci dokumentu, příp. jejímu dohledání. Seznam položek uložených v databázi k jednotlivým materiálům jsou uvedeny v tabulce 1. Zadané materiály je možné ukládat fyzicky do vyčleněného prostoru ve VÚV TGM, v.v.i. v Brně, kde jsou přístupné pro všechny řešitele. Po ukončení projektu budou tyto materiály, v případě zájmu jejich majitelů, zařazeny do archívu VÚV TGM, v.i.i. v Brně. Pro elektronické dokumenty je k ukládání vyčleněn prostor na serveru VÚV TGM, v.v.i.

Zkrácená tištěná verze databáze k datu 11.11.2013 je součástí zprávy jako Příloha 1. Databáze obsahuje položky – ID_projektu, název v originálu, autoři, rok vydání a kapitola, ke které se vztahuje.

Tab. 1: Seznam databázových položek

ID_projekt	*Číslo přidělené pro účel této databáze-bude přiděleno správcem po editaci záznamu a její kontrole*
název česky*	
název v originálu	
jazyk v originálu	Vyber: CZ=čeština, S=slovenština, A=angličtina, N=němčina, R=ruština, J=jiný
autor/autoři	*Př.: Kočková, E.; Kočková, E. a kol.; Kočková, E. Žáková, …*
typ dokumentu	Vyber: AV=audiovizuální záznam, CC=článek v časopisu v ČJ, J=jiný, K=kniha, KK=kapitola v knize, M=mapa, NET=zpráva na internetu, S=studie, P=příspěvek ve sborníku, TZ=tisková zpráva, článek v tisku, VZ=výzkumná zpráva, ZC=článek v časopisu v cizím jazyce
podtyp dokumentu	*Jakkoli blíže specifikovat, je-li to účelné.*
rozsah dokumentu	*Př.: počet stran, tabulek, obrazových příloh, map aj.*
rok vytvoření dokumentu*	
název elektronického dokumentu	
uloženo v datovém skladu na VÚV	
zdroj/původ dokumentu	*Př.: jméno řešitele, archiv VÚV, knihovna VÚV, MZA, internet (odkaz) …*
uložení tištěné verze dokumentu	*Př. archiv projektu=určené místo ve VÚV; u řešitele; knihovna; SOkA = Státní okresní archiv; AMB = Archiv města Brna; MZA = Moravský zemský archiv apod.*
lokalizace_nádrže	vyber: VDNM-dolní, VDNM-střední, VDNM-horní, VDNM, VD Vranov, VD Brno
lokalizace_vodní tok (povodí)	*Př.: Dyje, Svratka…*
lokalizace_obec	
oblast výzkumu*	vyber 1: biologie, ekologie, historie, vodní hospodářství, jakost vody, zemědělství, kartografie, archeologie, multidiscip., jiné
klíčová slova*	max. 5 slov
kapitola v projektu	*ke které kapitole se dokument vztahuje*
Citace *	*Podle ČSN ISO 690 - příklady budou uvedeny v Pokynech pro vkládání do DTB.*
datum zápisu dokumentu*	
záznam vložil*	
záznam kontroloval	
Poznámka	

V průběhu roku 2013 byla vytvořena a naplněna databáze projektu „Zatopené kulturní a přírodní dědictví jižní Moravy“. Databáze je umístěna na webové stránce projektu a současně je ve formátu programu Excel uložena na intranetu VÚV TGM, v.v.i. v Brně kam mají přístup řešitelé projektu. Databáze je průběžně doplňována.

V současné době je v databázi uloženo 373 záznamů všech typů. Struktura záznamů v databázi je uvedena v tabulce 2 a v grafech 1 - 3.

Tab. 2: Struktura databázových záznamů

Typ dokumentu	**počet**	**%**
AV=audiovizuální záznam	2	1
CC=článek v časopise v českém jazyce	24	6
K=kniha	135	36
KK=kapitola v knize	8	2
M=mapa	9	2
NET=zpráva na internetu	12	3
S=studie	33	9
P=příspěvek ve sborníku	52	14
TZ=tisková zpráva, článek v tisku	0	0
VZ=výzkumná zpráva	39	10
ZC=článek v časopise v cizím jazyce	17	5
J=jiný	42	11
Lokalizace nádrže	**počet**	**%**
VD Nové Mlýny	262	70
VN Vranov	24	6
VN Brno	20	5
jiné	67	
Oblast výzkumu	**počet**	**%**
historie	102	27
archeologie	22	6
biologie	54	14
ekologie	31	8
jakost vody	28	8
zemědělství	1	0
vodní hospodářství	7	2
kartografie	6	2
multidisciplinární	1	0
jiné	121	32

Obr. 1: Třídění databázových záznamů podle typu dokumentu

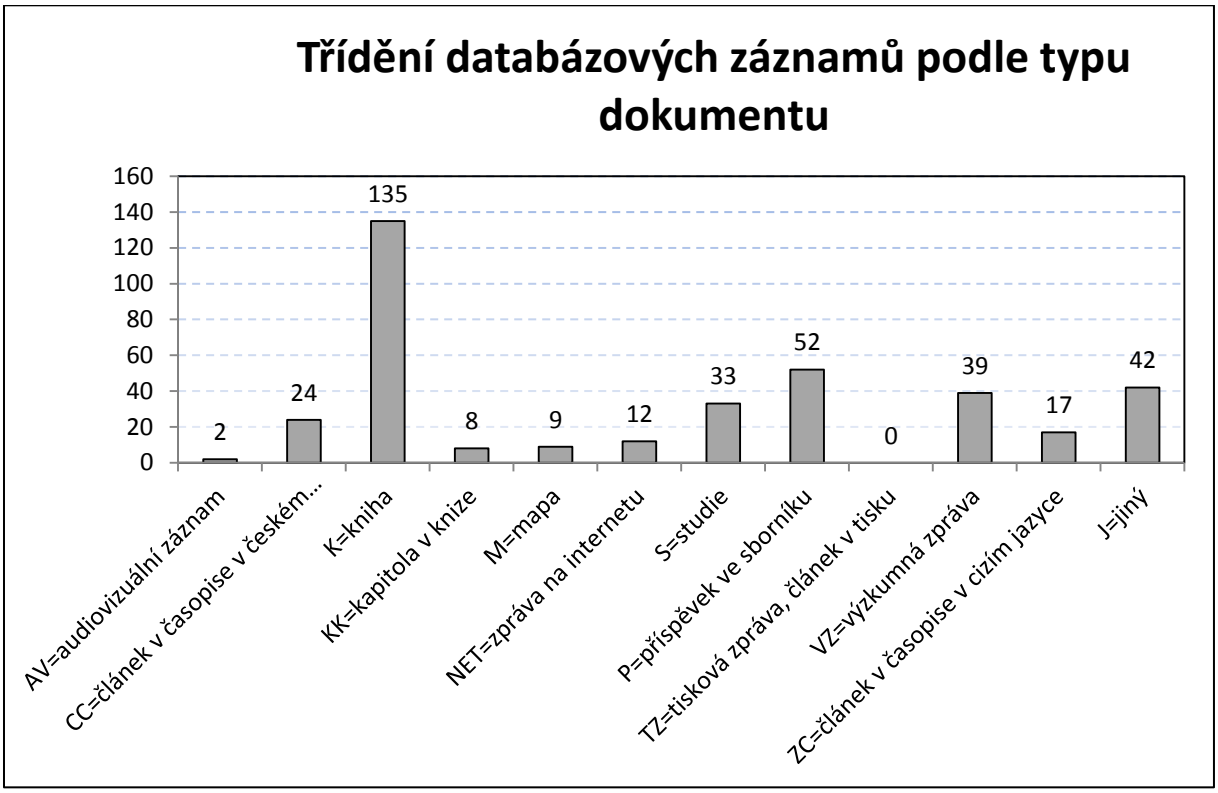

Obr. 2: Třídění databázových záznamů podle lokalizace nádrže

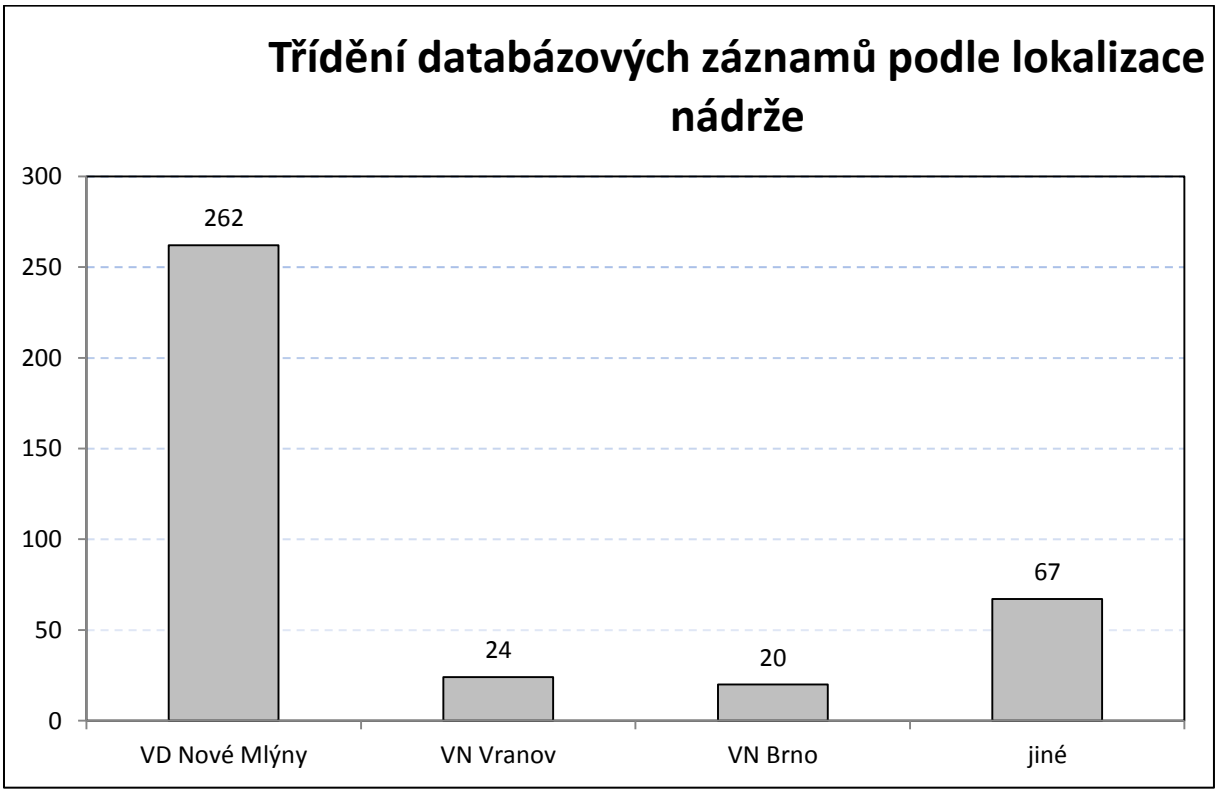

Obr. 3: Třídění databázových záznamů podle oblasti výzkumu

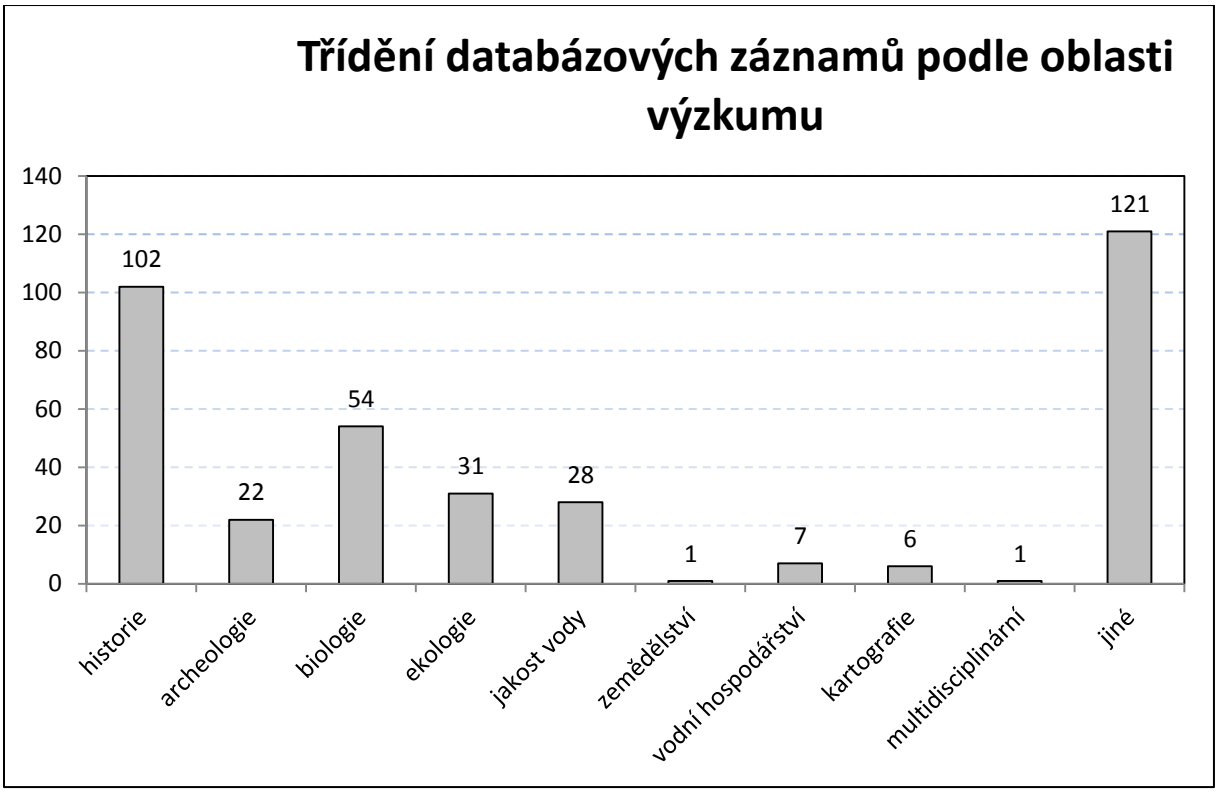

Do databáze bylo vloženo velké množství unikátních materiálů, které se podařilo zajistit jednotlivými řešiteli. V následujících kapitolách je uveden postup prací a plnění databáze v rámci jednotlivých kapitol. Členění odpovídá návrhu projektu. Řešitelé zde upozorňují na vybrané zajímavé materiály a dokumenty. Ve zprávě není uveden seznam použité literatury, protože veškeré použité materiály jsou součástí databáze (Příloha 1).

B.1 Zatopené kulturní dědictví jižní Moravy - historický vývoj oblasti jako významného sídlištního regionu a migračního koridoru střední Evropy

B.1.1 Pravěké a časně středověké osídlení

(Prof. PhDr. Josef Unger, CSc.)

V roce 2013 byla provedena rešerše základní literatury k problematice. Celkem byly do databáze vloženy údaje o čtyřech knihách a deseti článcích. Velmi důležité jsou mapy zatopeného území Vodního díla pod Pálavou v různých měřítcích – celkem 7 kusů, které budou podkladem pro lokalizaci zatopených archeologických lokalit. Na základě rešerše se zdá, že hlavní přínos nových poznatků se bude týkat vodního díla Nové Mlýny. Z tohoto hlediska jsou připravovány podklady pro celkové vyhodnocení archeologického výzkumu kostela sv. Leonarda v Mušově (plánová, kresebná a verbální dokumentace).

B.1.1.1.a Plavba římských říčních lodí z Carnunta do Mušova za vlády císaře Marca Aurelia Antonina

(Ing. Arnošt Kult)

V roce 2013 bylo do databáze projektu vloženo celkem 111 záznamů. Můžeme je rozčlenit na ty, které budou věcně použity pro zpracování plánované monografie a na podklady využitelné v rámci celého projektu.

Podkladů využitelných v rámci celého projektu je celkem 20. Většinou je lze zařadit mezi monografie či sbírky pramenů. Většinou se jedná o encyklopedické knižní publikace, na které se plně vztahuje autorský zákon. Jsou k dispozici jen vybraným zájemcům (nacházejí se v osobním vlastnictví řešitele).

Pro vlastní zpracování navrhované monografie s pracovním názvem „Plavba římských říčních lodí z Carnunta do Mušova za vlády císaře Marca Aurelia Antonina“ bude využito celkem 91 záznamů. Jde celkem o 4 internetové adresy (např. informační portály: http://www.marcomannia.cz/; http://web.rgzm.de/) a o 87 monografií (dostupných pouze v knižní podobě). Tyto monografie je možné rozčlenit na 19 encyklopedických děl, 23 vědecko-technických a na 45 věnovaných historii doby římské. Pokud jde o podklady využitelné v rámci celého projektu, je vhodné uvést např. **lichtenštejnský urbář z roku 1414, turistickou encyklopedii, Kosmovu kroniku českou, publikaci o rybách, rybnících a rybníkářích, lexikon obcí České republiky 1869–2005**, encyklopedické (prozatím jen dvousvazkové dílo) o uměleckých památkách Moravy a Slezska od B. Samka, Kučovu rozsáhlou encyklopedii o Brně a jeho předměstích a rozsáhlou vícesvazkovou encyklopedii téhož autora o městech a městečkách v Čechách, na Moravě a ve Slezsku.

S ohledem na zpracování navrhované monografie bude zmíněno několik význačných odborných publikací. Základním obecně historickým podkladem je český překlad anglického originálu **o antickém Římu**, dále pak rozsáhlé **Dějiny římské říše od nejranějších časů po Konstantina Velikého**. S ohledem na vysokou úroveň tehdejších konstrukcí námořních a říčních lodí bude v prvé řadě nutné důkladně prostudovat jak původně anglickou (do češtiny již přeloženou) monografii pojednávající v obecné rovině o vysoké úrovni antické techniky, tak i publikaci o způsobu života obyvatel, technice, řemeslech a obchodu v antickém Římě.
Při výčtu tzv. původních pramenů by měla být též zmínka např. **o české sbírce překladů antických písemných pramenů k dějinám střední Evropy, Caesarovi, Diónovi Cassiovi, Héródianovi, sbírce nazvané Portréty světovládců či Tacitovi**. Pokud jde o tehdejší úroveň

nejen stavitelství, ale i dalších technických oborů, nelze jako původní pramen opomenout **Vitruvia**. Pro poznání vojenství je neocenitelným zdrojem informací sbírka (do češtiny přeložených) latinských a řeckých textů o antickém válečném umění (především **Vegetius a Frontinus** – též i Aineiás Taktikos /nikoliv již Nepos/) a tzv. **Pseudo-Hyginus** (Hyginus Gromaticus). Pro poznání římských nepřátel – tj. jak Markomanů, tak Kvádů (včetně Sarmatů), je možné využít stále aktuální publikace **E. Šimka**, řadu informací lze též nalézt v **Droberjarově** nedávno vydané encyklopedii. Širší znalosti o Germánech lze získat z podrobné monografie **Schletteho**. Pokud jde o místní archeologické průzkumy lze jako zásadní dílo označit sborníky editované **Droberjarem a Stuchlíkem** a velmi názornou (k širšímu okruhu čtenářů vhodně orientovanou) publikaci **Komoróczyho**.

V této etapě prací byla pozornost zaměřena zejména na monografie, sborníky, encyklopedické publikace a vybrané internetové zdroje. V příštím roce budou prostudovány všechny relevantní časopisecké články z oboru historie, dějin hmotné kultury a archeologie doby římské, věnujících se převážně oblasti jižní Moravy (v úzkém smyslu pak Mušovu a jeho bezprostřednímu okolí).

B.1.2 Středověká kolonizace a vytváření sítě osídlení od 13. stol

(Doc. PhDr. Bohumír Smutný, Dr.)

V roce 2013 byl výzkum zaměřen na zpracování přehledu základních pramenů a literatury k dějinám výše zatopených obcí v zájmové oblasti projektu, tj. Mušov, Bítov a Kníničky. Archivní prameny byly čerpány především z jednotlivých fondů Moravského zemského archivu v Brně. Nalezené záznamy byly zadány do společné databáze projektu. Mezi nejvýznamnější prameny, které budou dále využity při řešení projektu, patří dále uvedené.

- Fond **A 3 Zemské desky moravské**, Brněnská cúda - jedná se o tzv. trhové desky, kam byl zapisován veškerý šlechtický majetek při jeho nabývání, směně či prodeji jiným majitelům od roku 1348, kdy byly desky založeny. Jednalo se o veřejné úřední knihy stavovské instituce, kterou byl zemský soud. Je zde mj. uveden první zápis o vsi Kníničky z r. 1406, další zápisy se týkají také změn majitelů na panství Bítov (městečko Bítov), Veveří (Kníničky) a Mikulov (městečko Mušov), pod které zkoumané obce náležely v době patrimoniální správy, tedy do poloviny 19. století.
- Fond A 9 **Zemský výbor -** obsahuje v některých svých signaturách materiál využitelný pro dějiny obcí od poloviny 18. století do 20. let 20. století. Jedná se především o signatury G. Obecní samospráva, N. Věci školské, O. Zemědělství, P. Zdravotnictví, R. Chudinství, T. Komunikace a doprava, V. Obchod a živnosti. Jde o prameny ke všem třem zkoumaným obcím z hlediska jejich spolupráce se zemskou institucí.
- Fond B 1 **Moravské gubernium** - jde o stěžejní fond politické správy v 17. a 18. století do roku 1784, kdy tento nejvyšší správní úřad na Moravě rozhodoval o všech důležitých záležitostech země. Fond se opět dělí na jednotlivé signatury, označené písmeny a čísly, k fondu jsou zpracovány rejstříky, z nichž nejdůležitější je místní rejstřík, který umožňuje získat přehled o archiváliích všech tří zkoumaných obcí v rámci každého panství. Jsou zde mj. zastoupeny kontribuční, komerční, robotní, školské a další záležitosti, tedy ty, které měly význam pro každodenní chod obce a život jejich obyvatel, obvykle v rozsahu celého panství.

- Fond B 14 **Místodržitelství -** jedná se o pokračování úřadu politické správy na Moravě, rozšířené do roku 1849 také o Rakouské Slezsko. Fond má důležitost především pro 1. polovinu 19. století. Spisová agenda je zde rozdělena opět do řady signatur, obsahujícím důležité a zajímavé dokumenty k životu obyvatel země, např. v době napoleonských válek, v počátcích industrializace a při změnách, ke kterým došlo např. v oblasti školství, zdravotnictví uplatňovaných z hlediska zemské správy, vyhotovená pomůcka je však pouhým inventárních seznamem jednotlivých signatur bez hlubšího členění, což je problémem při bádání a hledání dokumentů k jednotlivým obcím, neboť badateli nezbývá než zdlouhavě prolistovat řadu objemných fasciklů spisů, neboť podrobnější pomůcka k fondu není k dispozici.
- Fond B 19 **Vyvazovací operáty -** na Moravě bylo zrušeno poddanství jako první ze zemí habsburské monarchie již 9. června 1848. Výsledkem byla likvidace feudalismu, projevující se v zrušení všech břemen, služeb a dávek s tím, že za dřívější práce a naturální a peněžité dávky poddaných a z jejich majetku je třeba provést vyměření náhrady dřívějším majitelům panství. Celou akci prováděla na Moravě ustanovená zemská komise pro vyvazení, zřízená zde v roce 1849. Jednalo se o vyvazení vůči vrchnosti, farám a kostelům, školám a vůči oprávněným jednotlivcům a obcím. Jednotlivé zpracované návrhy (operáty) podávají důležité informace o konci feudalismu v jednotlivých obcích po stránce hmotné, kdy byla hodnota jednotlivých poddanských povinností a robot propočtena podle cen, uváděných ve stabilním katastru, pak násobena dvaceti a rozdělena na tři díly, z nichž jeden se odepsal, jakožto část připadající na daně, druhý převzala země a třetí měl platit vyvazovaný dřívější poddaný, nyní již svobodný občan. Zpracované vyvazovací operáty umožňují poznat tento proces ve všech třech zkoumaných obcích b rámci bývalých panství.
- Fond D 1 **Lánový rejstřík -** pod tímto názvem je uložen nejstarší zachovaný moravský katastr, výsledek druhé lánové vizitace z let 1669–1679, sestavený za účelem výběru berně státem. Je zachován pro všechna moravská panství, tedy i pro Bítov, Veveří a Mikulov s dalším členěním podle jednotlivých vesnic na panství. Záznamy udávají počty osedlých a neosedlých gruntů, stejně tak počty poustek. Pozemková držba je zde udávána podle lánů, které se dělily na zlomky, např. pololány, čtvrtlány apod. Udávány jsou počty osedlých, nikoliv však s členy jejich rodin. Fond je prvořadým pramenem k dějinám období po třicetileté válce, kde jsou také uvedeny důsledky tohoto dlouhého válečného konfliktu na hospodaření v zemi.
- Fond D 2 **Rektifikační akta -** v tomto fondu byly původně uloženy starší berní písemnosti. Rektifikace neboli opravy berní jsou uchovány pro všechny moravské statky a panství, tedy i pro Bítov, Veveří a Mikulov, přičemž některá panství jako např. Mikulov mají uložený materiál v několika fasciklech. Vlastní rektifikační akta obsahují přiznávací listy k dani domovní, daní komínové, poddanské přiznávací fase, umožňující zjistit jméno držitele gruntu a jeho velikost v jednotlivých vesnicích, dále zde výtahy z přiznání majetku, koncepty a čistopisy nálezových tabel, často doprovázené údaji z nejstarších urbářů a stížnostmi poddaných na vrchnosti.
- Fond D 3 **Dominikální fase -** obsahují materiál od poloviny 18. do poloviny 19. století vztahující se ke kontribuci placené z dominikálu, tedy vrchnostenských pozemků, tedy opět pro panství Bítov, Veveří a Mikulov. Jde o zajímavý materiál mj. pro sledování vrchnostenské podnikání a záležitosti zemědělství, jak rostlinné, tak živočišné produkci, ale též o povinnostech poddaných vůči vrchnostem a farám.

- Fond D 4 **Tereziánský katastr -** vytvořený Tereziánský katastr moravský byl konečným výsledkem rustikální rektifikace, pořízený podle nálezových tabel z let 1758–1768. Je dochován pro všechna moravská panství, tedy i Bítov, Veveří a Mikulov v jednotlivých vázaných svazcích, větší panství jako bylo Mikulov dokonce v několika svazcích. Jednotlivé svazky mají tištěnu rubrikaci, sloužily k výpočtu berních lánů a jejich výnosu, podle kterých se stanovovala berně, jsou zde také výměry polí, vinic, luk, pastvin, lesů apod., dále daňová sazba s celkovým oceněním. Fond má význam též pro genealogické a vlastivědné bádání.
- Fond D 5 **Urbariální fase -** v tomto případě nejde o katastr ve vlastním smyslu, ale o soupisy poddaných, pořízené na základě patentu z 13. srpna 1775, kde jsou také uvedeny jejich povinnosti vůči vrchnosti a kostelu. Jedná se o cenný a podrobný pohled na hospodářskou a sociální situaci venkova v době před josefínskými reformami. Jednotkou přiznání je zde jedna vesnice, tedy včetně těch, které nás zajímají jako městečko Bítov, Kníničky a městečko Mušov. Jsou zde výměry pozemků a dále roční kontribuce, platy a činže, výše robot a jejich počet dnů v týdnu, a to jak potažní, tak pěší.
- Fond D 6 **Josefínský katastr -** byl výsledkem práce zemské komise pro regulaci daně na Moravě z let 1785 až 1789. Je zachovaný pro všechny moravské katastrální obce, tedy i pro Bítov, Kníničky a Mušov. Byl prvním společným katastrem pro dominikální (vrchnostenskou) a rustikální (poddanskou) půdu. Pro každou obec se dochoval ve dvou částech, tedy jako kniha přiznávací, obsahující popis jednotlivých pozemků se sumářem za celou obec a vlastní katastr, skládající se z jednotlivých přiznání pro každou nemovitost, závěr tvoří sumář podle domovních čísel, která byla již předtím zavedena. Dílo nebylo zakončeno celozemským sumářem v důsledku úmrtí císaře Josefa II.
- Fond D 7 **Matrika výnosu pozemkového -** tento katastr je zvláštností pro Moravu a Slezsko, v Čechách nebyl zaveden. Byl výsledkem provinciální komise pro zřízení provizorní pozemkové daně v letech 1819–1820 a byl využíván až do roku 1850. Je zachován pro všechny katastrální obce na Moravě, tedy i pro Bítov, Kníničky a Mušov. Katastr se skládá pro každou obec z několika částí a obsahuje seznam všech domů v obci podle pořadí domovních čísel s údaji o jejich využití, počtu místností, způsobu stavba a určením domovní daně, závěrem je vždy sumář pro celou obec. Má význam také pro sledování změn majitelů domů v letech 1789 až 1820.
- Fond D 8 **Vceňovací operáty -** obsahuje prvořadé a pozoruhodné prameny k dějinám obcí před koncem feudálního zřízení. Vznikl z činnosti distriktních vceňovacích komisí stabilního katastru v letech 1841 až 1850 na Moravě. Jsou to významné prameny k hospodářskému a sociálnímu obrazu moravského venkova z doby, kdy se připravoval nástup nových poměrů po revolučním roce 1848. Je opět zachován pro celou tehdejší zemi moravskoslezskou, tedy i pro obce Bítov, Kníničky a Mušov. Z celkového souboru písemností vztahujícího se ke každé obci je nejcennější katastrální odhadní operát v podobě vázané knihy, obsahující ve 14 paragrafech velmi podrobný popis obce včetně klimatických podmínek, její hranice a dopravní spoje, odbytové možnosti pro zemědělské výrobky na trzích, údaje o počtu obyvatel, domů a domácností, jejich stravě a o stavu dobytka včetně rasy, výčet řek, potoků a rybníků, přehled pěstovaných kultur na polích a jejich produktů, rozpis pozemků podle bonitních tříd a rozdělení jejich majitelů podle velikosti obhospodařovaných lánů, uvedeny jsou výdělkové možnosti obyvatel, stavební stav domů a hospodářských objektů k nim náležejícím, údaje o průmyslových podnicích s množstvím zpracovávaných surovin a výslednými produkty (mlýny, pily, cukrovary,

lihovary, pivovary, cihelny, vápenky, lomy a též první tovární podniky). Je to vyhledávaný pramen k dějinám obcí s množstvím údajů pro 40. léta 19. století.

- Fond D 9 **Indikační skicy -** vznikly z činnosti mapovacích komisí stabilního katastru na Moravě v letech 1824 až 1830 a 1833 až 1835. Jednotlivé sekční listy byly po měření rozděleny na čtvrtky a podlepeny, čímž vznikly tzv. indikační skicy, sloužily pak jako podklad parcelního protokolu. Byly zpracovány tak, aby se mohla podle nich uskutečnit očitá prohlídka všech parcel v obci a mohlo se posoudit, zda zobrazují skutečný stav katastru. U každé parcely je uváděno jméno držitele a domovní a parcelní číslo, zděné budovy jsou vybarveny červeně, dřevěné žlutě, vody modře, zahrady zeleně, lesy tmavošedě a cesty hnědě. Tyto elaboráty se staly podkladem pro zhotovení katastrálních map. Fond má velký význam pro hospodářské dějiny, topografii a vlastivědu jednotlivých obcí, tedy i Bítova, Kníniček a Mušova.
- D 11 **Mapy stabilního katastru -** jedná se o litografické obtahy map stabilního katastru, nejsou však vybarvené a nejsou u nich zaznamenány pozdější změny. Některé listy, zejména s půdorysy měst však chybějí. Přesto je tento fond vítaným doplňkem předchozího fondu D 9 a je také takto využíván.
- F 18 **Hlavní registratura Ditrichštejnů Mikulov -** v Mikulově byla jako ústřední kancelář ditrichštejnských statků umístěna zmíněná hlavní registratura, poskytující prameny jak k samotnému hospodaření šlechtického velkostatku, tak také obcí náležejících pod panství Mikulov, v tomto případě se jedná o prameny k dějinám městečka Mušov od 17. do 19. století. K dispozici je podrobný inventář fondu s rejstříky, umožňujícími snadnou orientaci v archivním materiálu.
- F 38 **Velkostatek Bítov -** fond obsahuje dokumenty z působnosti panství a později velkostatku Bítov od 17. do 20. století, tedy i dokumenty k městečku Bítov, které vedle stejnojmenného hradu bylo hospodářským a tržním střediskem panství až do poloviny 19. století, kdy došlo ke zrušení patrimoniální správy. K fondu je zpracován inventář s rejstříky.
- F 72 **Velkostatek Mikulov -** také tento fond obsahuje dokumenty z působnosti panství a později velkostatku Mikulov od 17. do 20. století, doplňuje tak prameny uložené v již výše uvedeném fondu F 18 Hlavní registratura Ditrichštejnů, tedy k městečku Mušov. Fond má podrobný inventář s rejstříky, takže je badatelsky přístupný a využívaný.
- F 219 **Velkostatek Veveří -** fond obsahuje dokumenty z působnosti panství a později velkostatku Veveří od 18. do 19. století, tedy i dokumenty k vesnici Kníničky, která byla součástí tohoto panství. K fondu je zpracován inventář, takže je badatelsky přístupný.

Při zpracovávání přehledu základní místopisné literatury bylo použito bibliografických příruček pro okresy Brno, Břeclav a Znojmo, které jsou uvedeny dále:

Hosák, Ladislav: Historický místopis Země moravskoslezské. Brno 1938, s. 176–178, 226–228, 246–248.
Mušov 1276–2000 (red. sborníku Emil Kordiovský). Pasohlávky 2000.
Nekuda, Vladimíra a kol.: Břeclavský okres. Vlastivěda moravská, Brno 1969, s. 511–514.
Peřinka, František Václav: Vranovský okres. Vlastivěda moravská, Brno 1906, s. 59–109.
Slavík, Augustin: Brněnský okres. Vlastivěda moravská, Brno 1897, s. 140–141.
Vrbka Anton: Vöttau. In: Heimatskunde der politischen Bezirkes Znaim. 1. Historischer Teil, Znaim 1898, Heft 1, s. 39–46.

Wolny Gregor: Die Markgrafschaft Mähren, topographisch, statistisch und historisch geschildert. II. Band, I. Abteilung, Brünner Kreis, Brünn 1836, s. 202–203, 297, Znaimer Kreis, III. Band, Brünn 1837, s. 556–560.
Zřídkaveselý František: Kníničky. 600 let. Dějiny obce 1406–2006, MVS Brno 2006.

B.1.3 Hospodářský vývoj lokalit v období časného novověku

(PhDr. Emil Kordiovský)

Ke vsi Bítov bylo získáno 21 záznamů, ke vsi Kníničky 5 záznamů a ke vsi Mušov 17 záznamů literatury a článků. Dále bylo prověřeno 8 fondů ke vsi Bítov (vedle fondů v MZA to byl především Archív městečka Bítov 1850 – 1945, ke vsi Kníničky 12 fondů (vedle fondů v MZA to byly hlavně fondy Obce Kníničky jako např. **Obec Kníničky 1855–1945, MNV Kníničky 1945–1960, JZD Kníničky 1957–1960** nebo **Správa přehrady Kníničky 1927–1943**) a ke vsi Mušov 3 fondy (zde především **ONV Břeclav 1949-1989**, v MZA Brno pak **Zemský úřad Brno – dodatky I–III 1919–1945 a JmKNV Brno – předávací soupisy písemností Likvidační skupiny JmKNV 1991**). Z inventářů o fondech byly pořízeny příslušné fotokopie ve vztahu ke sledovaným obcím, a to k Bítovu 113 snímků, ke Kníničkám 133 snímků a k Mušovu 15 snímků.

Na tomto základě budou v dalších fázích získávány archivní informace zejména k obci Bítov a Mušov v obou okresních archívech v Mikulově a ve Znojmě.

B.2 Zatopené přírodní dědictví jižní Moravy - vývoj krajiny a změny přírodního prostředí v souvislosti s budováním vodních děl

B.2.1 Změny přírodního prostředí vlivem vodohospodářských úprav

(Ing. David Veselý)

Práce v letošním roce měly jako hlavní téma „Historický vývoj pohledu na vodohospodářské úpravy VD Nové Mlýny v kontextu vodohospodářských úprav dolního toku řek jižní Moravy“, zároveň byly zaměřené na vstupní sběr podkladů, na vytvoření společné databáze literatury a dalších souvisejících dokumentů. V tomto směru nebylo možné opomíjet témata, která se budou připojovat v dalších letech plnění projektu. Jedná se o domácí a zahraniční příklady uchovaní tradic života v nivě a s tím spojené drobné vodní stavby, vazbu změn hospodaření v nivě a zániku tradičních výrob, na protipovodňovou ochranu a hledání zapomenutých tradic v rámci nového vodohospodářského paradigmatu.

Toto téma je velmi rozsáhlé a komplikované svým plošným i mezioborovým dopadem a je tedy náročné tuto tematiku identifikovat a popsat. Jednou z možností je implicitně pocitový přístup, při němž je nám velmi dobrým zdrojem kniha „**Sbohem, staré řeky**“ sestavená z fotografií M. Spurného. Tato kniha představuje zřejmě nejucelenější dokument, zobrazující dnes již neexistující lužní krajinu. Je podkladem, který je svým rozsahem i zaměřením ojedinělý v kontextu nejen České republiky, ale i střední Evropy. V úvodním textu **Miloše Spurného** si můžeme přečíst: „ *...bývala to prvořadá specialita jižní Moravy: Dyje se Svratkou a Jihlavou na západě a Morava v jihovýchodním úvalu. Za jarních vod to dovedly být pořádné veletoky, ale v létě se už jen líně protahovaly džunglí jihomoravského luhu. Řeky v dolním toku jsou vždy majestátné, podsadité, životem poučené a vyrovnané matróny a*

širokými, hlubokými a někdy zlovolnými vodami. Pravý opak těch neposedných čiperek, hopsajících bláznivě přes oblázky a balvany v podhorských kaňonech. Takových máme u nás dost, ale matrón už mnoho není. Všechny jsme je zkanalizovali...".

Zajímavé srovnání nabízí také vědecký dokument Československé akademie věd, film „Sbohem, staré řeky" z cyklu **Kroky naší země**. Hlavním tvůrcem tohoto díla je opět M. Spurný. Dokument obsahuje nejen unikátní filmové záběry zaniklé lužní krajiny nasnímané mezi léty 1963 až 1972, ale zajímavou informaci o době vzniku filmu podává také mluvený komentář. Osobní názor tvůrce, který je tak jasně formulován v knižní podobě vzniklé již bez cenzurních zásahů, se ve filmu neubránil zásahům a vloženým komentářům tehdejší prosazované ideologie.

Kontrastně jiný pohled poskytuje účelová neperiodická publikace ministerstva lesního a vodního hospodářství ČSR „**Vodohospodářská výstavba Jižní Moravy**" zpracovaná **S. Pavlíkem, A. Hrabalem** a kolektivem v roce 1983. Obsah dokumentace nejlépe ilustruje předmluva sepsaná tehdejším náměstkem ministra J. Vančurou: *„..... příznivé klimatické podmínky jižní Moravy dávají vhodné předpoklady pro život člověka i pro rozvoj hospodářské činnosti. Jedním z rozhodujících prvků, ovlivňujících vývoj této oblasti, byly a je dosud voda. Vodohospodářské poměry v této oblasti však nebyly vyrovnané ... odtokové poměry na jižní Moravě byly nepříznivě ovlivňovány úpravami ve středním a horním toku .... škody vznikaly v zemědělství poškozením nebo zničením úrody, zamokřením půdy, na komunikacích, objektech, v lesním hospodářství a způsobovaly celkové zhoršení životního prostředí ... dílčí úpravy toku nemohly vyřešit tuto základní problematiku ... proto byl dán usnesením vlády v roce 1959 impuls k návrhu komplexních vodohospodářských úprav ... komplexní vodohospodářské úpravy svým zásahem do odtokových poměrů a specializací zemědělské výroby ovlivňují výrazně i společenské funkce krajiny jižní Moravy ... vytváří model pro komplexní řešení oblasti v podmínkách socialistického státu*".

Přesto i v této knize můžeme zachytit první záblesky chápaní nivy i z jiného pohledu, než jenom jako „výrobní prostředek". Tento pohled ale bohužel zásadně neovlivnil koncepci řešení. Pravě o koncepci řešení poskytuje tato publikace velmi komplexní informaci, nalezneme zde velmi podrobné popisy, co bylo v rámci vodohospodářských úprav na Jižní Moravě provedeno včetně v době vzniku platných zdůvodnění.

Knihu „Vodohospodářská výstavba Jižní Moravy" vhodně doplňuje publikace „Hospodaření s vodou v povodí", kterou v roce 1996 vydalo Povodí Moravy, a.s. a jejímž autorem byl J. Matějíček. Kniha uvádí aktuální údaje o všech vodních nádržích v povodí, jejich účel, funkce a vybrané technické parametry.

Zajímavý pohled nám zprostředkují historické záznamy o snahách o úpravy toků této oblasti v minulosti. Tato problematika je shrnuta například v kapitole „Vodní hospodářství v oblasti dolního toku řek Moravy a Dyje, povodně a regulace toků od historie po současnost" v publikaci „ **Lužní lesy v Dyjsko-moravské nivě**" vydané v roce 2004. Podrobnější informace najdeme také v dokumentu „Projekt trvale udržitelného vývoje Dolního Pomoraví – rešerše historických podkladů" zpracovaný kolektivem Ústavu pro životní prostředí v Brně v roce 1992. Zde se mimo jiné dočteme, že snahy o regulaci toků se opakovaně objevují již od 17. století. Plány regulace byly z různých důvodů zamítány a znovu zdůvodňovány. Jedním z nejabsurdnějších zdůvodnění bylo například, že regulaci je nutné provést *„již pro věc samu*". Toto zdůvodnění snad nejlépe ilustruje tehdejší snahu o *„vítězství rozumu nad přírodou*". V argumentech proti regulaci se často objevuje upozornění na příliš velké břemeno pro zemskou pokladnu, ale také argument, že zrychlení odtoku v horní části úvalu by zvětšilo nebezpečí záplav na dolním toku Dyje a také, že rychle odvedená voda bude

v krajině chybět. Významný byl postoj lichtnštejnských dominií, která dokládají, že regulace by byla spojena s „*obrovskými oběťmi na půdě a na rozsáhlých plochách krásného lužního lesa*“ a že staleté porosty dubů, jilmů a jasanů, vyrostlé ve vlhku a každoročně zaplavované, by musely nutně uschnout po tak podstatném odvodnění, jaké by regulace znamenala. Je smutné a zarážející, že tyto přístupy, z dnešního pohledu velmi moderní, byly při novodobých návrzích regulací v druhé polovině 20. století zcela opomenuty.

Je zřejmé, že výstavba nádrží zásadním způsobem ovlivnila život obcí, které zůstaly pod jejich hladinou, nebo byla zatopena významná část jejich katastru. Pro pochopení této tematiky můžeme využít publikaci „**Základy ekologie vesnice**“ německých autorů **G. Aulinga a T. Klingberga** (1996). Zde je ekosystém vesnice popsán jako vztah živých, neživých a technických subsystémů. Nenarušený ekosystém vesnice je charakterizován co nejvíce uzavřeným systémem toků energie. Změny těchto toků jsou pak přímo úměrné úbytku přirozených vod a mokřadů. Z tohoto pohledu je zřejmé, že u poříčních vesnic s těžištěm hospodaření v nivě, došlo k zásadním změnám ekosystému, které se mnohdy projevují až do současnosti. Těsně po napuštění nádrží se tato skutečnost projevila v intuitivním požadavku části obyvatel na návrat původního stavu, pestré mozaiky lužní krajiny. Postupem času je tento požadavek překrýván novými přínosy z vodní plochy (turistika, rekreace), je ale otázkou, zda toto může obnovit fungující ekosystém obce.

Intuitivní chápání hodnoty lužní krajiny obyvateli, kteří v této krajině žili a hospodařili, můžeme dnes vědecky popsat pomocí teorie ekosystémových služeb říční nivy. Čím více se učíme kvantifikovat tyto služby, tím více a bolestněji si uvědomujeme, jaké služby přirozená niva poskytovala a že hodnotu této služby většinou bohužel pochopíme až ve chvíli, kdy nivu nenávratně zničíme. Obdobný přístup přináší také „nové vodohospodářské paradigma“, které dovozuje, že úkolem vodního hospodářství v budoucnu bude zejména zachycení vody v krajině a napravení jejího koloběhu vody. Metaforicky se tato skutečnost ilustruje někdy také rčením, že je třeba “sázet v krajině déšť“. Přes obří objem vody zadržené v umělých nádržích plnila přirozená krajina tuto funkci výrazně efektivněji. Po generace budovaný způsob hospodaření, který bez znalostí těchto novodobých teorií citlivě a trvale udržitelně využíval potenciál údolní nivy, je bezesporu také jedním z dědictví utopených pod hladinou nádrží.

Během prací v letošním roce byly uskutečněny vzájemné konzultace s dalšími zpracovateli projektu. Za nejvýznamnější považuji spolupráci s Mgr. Igorem Konvitem na úkolu „Historický vývoj tras vodních toků“ (kap. 2.7.). V průběhu projektu byly z historických map a archivních záznamů rekonstruovány pouze hlavní říční koryta, respektive vývoj trasy byl znázorňován jednou osou toku. Vzhledem k morfologickému charakteru dolního toku řeky Dyje nepovažuji tento přístup za zcela korektní. Nížinný tok byl charakterizován rozsáhlým systémem říčních ramen a nivních tůní. Bez podchycení změn těchto systémů by nebylo možné považovat dokumentaci vývoje vodního toku za úplnou. K podchycení těchto skutečností je ale nutné správně pochopit říční morfologický vzorec a správně kategorizovat různé typy aluviálních vod. V tomto směru byly poskytnuty kontakty na akademická a univerzitní pracoviště, které se danou problematikou dlouhodobě zabývají a se kterými mohou zpracovatelé této kapitoly konzultovat další postup prací.

B.2.2 Změny využívání vody v historických souvislostech

(RNDr. Eva Kočková, RNDr. Hana Mlejnková, Ph.D., RNDr. Michal Pavonič, Ing. Pavel Sedláček RNDr. Zdeňka Žáková, CSc.)

Kapitola je rozdělena na dvě části. První je zaměřena na hodnocení jakosti vody na základě biologických ukazatelů, druhá na základě fyzikálně-chemických a chemických ukazatelů. Obě části se vzájemně doplňují a v mnoha materiálech prolínají, neboť hodnocení jakosti vody by mělo zahrnovat oba přístupy. Autoři obou částí spolu dlouhodobě úzce spolupracovali.

a) Hodnocení jakosti vody na základě biologických ukazatelů

V roce 2013 bylo v oblasti biologického hodnocení jakosti vod celkově shromážděno 95 odkazů v následující struktuře:

- Článek v časopisu (cizí): 5
- Článek v časopisu (česky): 3
- Kniha: 8
- Kapitola v knize: 5
- Příspěvky ve sborníku: 47
- Studie: 7
- Výzkumné zprávy: 19
- Mapy: 1

Z nalezených dokumentů je zřejmé, že největší zájem byl věnován VD Nové Mlýny, ke kterému bylo shromážděno 77 záznamů. Další dvě zájmové lokality VN Brno a VN Vranov byly studovány podstatně méně. K vodnímu dílu Brno byly nalezeny pouze 2 materiály, k vodnímu dílu Vranov 8 dokumentů, zbývajících 8 dokumentů je obecnějšího charakteru.

Při rozdělení záznamů v databázi podle oblastí výzkumu spadá 14 do oboru jakost vody, 27 do oboru biologie, 10 má ekologické zaměření a dalších 43 má komplexní charakter a je v databázi zařazeno jako multidisciplinární.

V první etapě byla shromážděna převážně data z materiálů, uložených u řešitelky RNDr. Z. Žákové, CSc. Materiály pochází z dlouhodobého řešení výzkumných úkolů na lokalitách v zájmové oblasti projektu. Materiály jsou k dispozici pro zapůjčení řešitelům. Po zpracování rešerše a příslušných kapitol zprávy budou materiály předány do archivu VÚV. Kromě toho je u řešitelky velké množství detailních protokolů z rozboru vzorků fytoplanktonu, případně fytobentosu z nádrží a toků v lokalitách, na které je zaměřen projekt. Mohou být poskytnuty i fixované materiály fytobentosu (i fytoplanktonu, které ale byly fixovány Lugolovým roztokem, takže pravděpodobně jsou po dlouhé době skladování nepoužitelné).

V rámci zpracování projektu v roce 2013 bylo navázáno množství kontaktů s odborníky, kteří měli v minulosti vztah k zájmové oblasti projektu a mají přehled o možnostech získání dalších materiálů. Patří mezi ně:

- RNDr. B. Úlehlová, DrSc. - pracovala dlouhou dobu v Botanickém ústavu ČSAV v Brně na projektech, řešených v době přípravy budování nádrže Nové Mlýny. Byly od ní zapůjčeny starší materiály, které budou využity při zpracování kapitoly o Nových Mlýnech.
- RNDr. J. Květ, CSc. - dlouholetý pracovník Botanického ústavu AV ČR v Brně. Byl doporučen kontakt s RNDr. Vicherkem, CSc., který v oblasti Nových Mlýnů prováděl fytocenologický průzkum.

- Prof. RNDr. J. Komárek, CSc. - dlouholetý pracovník Botanického ústavu AV ČR v Třeboni a v posledních letech profesor Jihočeské university v Českých Budějovicích. Studoval na gymnáziu ve Znojmě a upozornil na floristické průzkumy, které prováděl a publikoval v letech 1879 až 1886 prof. Oborný, profesor znojemského gymnázia. Bylo zjištěno, že materiály jsou uloženy v Jihomoravském muzeu ve Znojmě u Ing. R. Němce, kurátora botanických sbírek. Prof. J. Komárek dále doporučil kontaktovat RNDr. M. Chytrého, CSc. z PřF MU a RNDr. P. Marvana, CSc.
- RNDr. O. Lhotský, CSc., dlouholetý pracovník BÚ ČSAV v Třeboni s velkým přehledem o literatuře a projektech, doporučil zkontaktovat RNDr. P. Marvana, CSc. a RNDr. Š. Husáka, CSc.
- RNDr. K. Hudec, CSc., významný ornitolog, který má přehled o ornitologických studiích na Jižní Moravě a je ochoten poskytnout odkazy na ornitologické práce a autory, kteří by byli ochotni spolupracovat na vyhledávání starších materiálů, případně jejich hodnocení.

Související kontakty:
- Ing. R. Němec, botanik, kurátor botanických sbírek v Jihomoravském muzeu ve Znojmě, Přemyslovců 8, 669 45 Znojmo, e-mail: nemec@znojmuz.cz - doporučil webové stránky, na kterých jsou uvedeny floristické průzkumy z oblasti VD Vranov:
Rostliny obnažených den Znojemské a Vranovské přehrady: http://www.nppodyji.cz/uploads/soubory/thayensia/cislo7/Flora_a_vegetace_obnazeneho_dna.pdf.

Aktuální data budou k dispozici příští rok a budou na vyžádání poskytnuta. Bylo sděleno, že se letos na více místech Vranovské přehrady vyvinulo společenstvo obnažených den (s *Cyperus fuscus* a *Heleochloa alopecuroides*), lokality jsou sledovány a je připravován článek.

Dále upozornil na knihu, která je ještě v prodeji a mohla by se využít pro řešení projektu: http://knihy.abz.cz/prodej/vranovska-prehrada-stavba-o-uzkokolejky-o-provoz-o-lodni-doprava.

V muzeu ve Znojmě jsou u Ing. R. Němce uloženy staré historické botanické materiály, které je ochoten dát po domluvě k dispozici:
- HIMMELBAUR W., STUMME E. (1923): Die Vegetationsverhältnisse von Retz und Znaim. – Abh. Zool.-Bot. Ges. Wien, 14(2): 1–146
- Oborny A. (1879): Die Flora der Znaimer Kreises. – Verh. Naturforsch. Ver. Brünn, 17: 105–304.
- Oborny A. (1883–1886): Flora von Mähren und österr. Schlesien. Teile 1–4. – Verh. Naturforsch. Ver. Brünn, 21 (1882): 1–268, 1883; 22 (1883): 269–636, 1884; 23 (1884): 637–888, 1885; 24 (1885): 889–1285, 1886

- RNDr. R. Geriš, biolog z Povodí Moravy. s.p. navrhl zpracovat staré rozsivkové preparáty Dr. Bílého z lokalit v zájmové oblasti projektu a porovnat je se současným stavem.

b) Hodnocení jakosti vody na základě chemických ukazatelů

V oblasti sledování jakosti vod, na základě chemických ukazatelů, byly práce v roce 2013 zaměřeny na shromažďování materiálů a údajů týkajících se pitné a užitkové vody pro domácí použití (zdroje, kvalita, spotřeba apod.), dále vody pro zemědělské účely, vody pro průmyslové využití, produkci a čištění odpadních vod komunálních, odpadních vod ze zemědělství, odpadních vod z průmyslu a výroby a především na kvalitu a množství povrchových vod v oblasti před a po výstavbě nádrží (porovnání jakosti vody v tocích před výstavbou nádrží, v nádržích a v tocích pod nádržemi).

V rámci řešení projektu bylo shromážděno a do databáze vloženo 61 záznamů, konkrétně:

- 14 studií
- 12 výzkumných zpráv
- 7 článků v časopisech
- 6 knih
- 2 kapitoly v knize
- 2 příspěvky ve sborníku
- 1 mapa
- 17 jiných výstupů

Asi nejvýznamnějším materiálem z hlediska dílčí části 2.2 Změny využívání vody v historických souvislostech je **Komplexní studie k vodnímu dílu Nové Mlýny** z roku 2003 (**Kočková E., Mlejnková H.** – VÚV T.G.M., v.v.i., 2003), která je přímo věnována nejvýznamnějšímu dotčenému vodnímu dílu. Tato studie byla zaměřena zejména na porovnání různých hledisek střední nádrže Nové Mlýny při různých kótách hladiny (169,0; 169,5 a 170,0 a 170,35 m n.m.). Výše hladiny ve střední nádrži Nové Mlýny byla předmětem aktivních diskusí a dohadů mezi vodohospodáři, rybáři a ochránci přírody. Problematika jakosti vody je zpracována v kapitole 2 (Jakost vody), která je podrobněji věnována kvalitě vody Dyje, Jihlavy a Svratky přitékající do nádrží, jakosti vody a hygienickému stavu vody v nádržích, kvalitě sedimentů, vlivu kapalných a pevných spadů a problematice sinic. V závěru studie je z pohledu jakosti vody doporučena kóta hladiny 169,5 a 170,0 m n.m.

Důkladným pátráním po existenci historických i nových dat kvality povrchových vod ve studovaných oblastech vodních děl bylo zjištěno, že jakost vody byla nepravidelně sledována od roku 1963, jakost podzemních vod o několik let později. Data jsou veřejně dostupná na internetu, a to na adrese http://hydro.chmi.cz/isarrow/ věnované monitoringu jakosti vody, kde je k dispozici část databáze IS Arrow. Tato data jsou však neúplná a lze s nimi jen komplikovaně pracovat. Proto byla data získána přímo od jejich správce, tj. ČHMÚ, Praha, ve formě tabulky v Excelu. Bohužel ani tato datová sada není zcela kompletní a bude doplněna v dalších letech. V tuto chvíli je tedy k dispozici soubor velkého množství dat, jejichž struktura je uvedena v Tabulce 1. Data budou v rámci dalšího řešení vyhodnocována. V příloze (Obr. 1, 2 a 3) jsou uvedeny schematické mapky odběrových profilů všech tří dotčených vodních děl (jako podklad byly použity mapky z webových stránek http://hydro.chmi.cz/isarrow/).

Tabulka 3: Data kvality povrchových vod v zájmové oblasti projektu získaná od ČHMÚ, Praha

nádrž(e)	tok	místo odběru	období	ročně	hodnot	
VD Nové Mlýny	**Dyje**	**Hevlín**	**1963–2009**	12x	**17 798**	ZCHR, kovy, mbi, abioseston
		Drnholec	**1963–2009**	12x	**13 009**	ZCHR, kovy, mbi, abioseston
		Mušovská hráz	1995–1998, 2007–2009	12x	1 022	ZCHR, kovy, mbi
		Dolní Věstonice	**1963–1966**, 1995–2009	6–12x	**1 664**	ZCHR, kovy, mbi
		Devět Mlýnů	1995–1999	12x	305	kovy, kyanidy, fluoridy
		Nové Mlýny – odtok	1999–2000, 2007–2009	12x	1 087	ZCHR, kovy, mbi
		Ladná	1999–2000, 2007–2009	12x	883	ZCHR, kovy, mbi
		Pohansko	**(1967), 1970**, 1997–2012	12x	**12 223**	ZCHR, kovy, mbi, abioseston
VN Vranov	**Dyje**	Podhradí	(1963), 1990–2012	12x	13 183	ZCHR, kovy, mbi, abioseston
		Vranov n. D. – přehrada	1965–1966	12x	318	ZCHR, (kovy, mbi)
		Vranov – odtok	1990–2012	12x	734	ZCHR, (kovy, mbi)
		Vranov	1995, 1995, 2006–2009	12x	970	ZCHR, kovy, mbi
		Znojmo – přítok (9 mlýnů)	(2005, 2006), 2007–2012	12x	3 447	ZCHR, kovy, mbi
		Znojmo nad	1963–2009	12x	16 881	ZCHR, kovy, mbi, abioseston
		Znojmo	2000	12x	303	ZCHR, kovy, mbi
		Tasovice (pod Znoj.)	1990–2012	12x	10 601	ZCHR, kovy, mbi, abioseston
Brněnská přehrada	**Svratka**	(Svratka celá)	1963, 1981–2009	12x	16 910	ZCHR, kovy, mbi, abioseston
(ostatní toky)		(Nedvědička, Bílý potok)	1968–1980, 1995–2009	12x	1 220	ZCHR, kovy, mbi, abioseston

Obr. 4: Odběrové profily VD Nové Mlýny

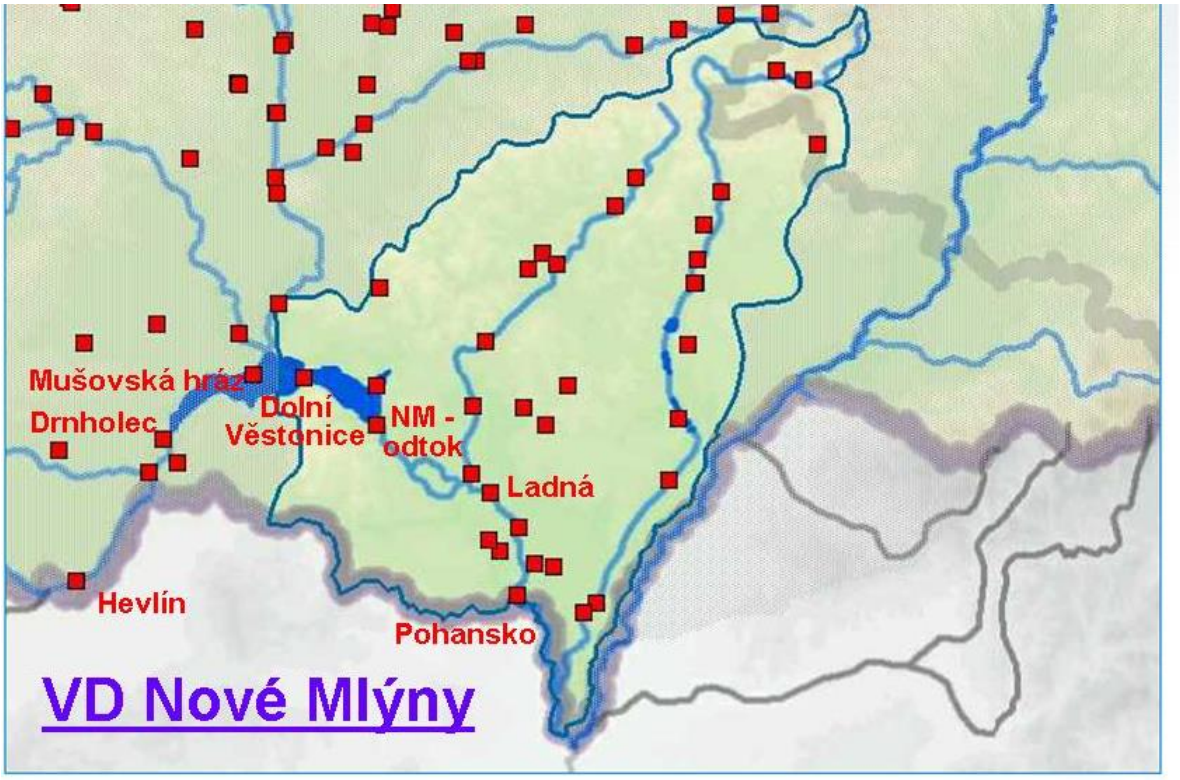

Obr. 5:Schéma a odběrové profily VN Vranov

Obr. 6:Schéma a odběrové profily Brněnské přehrady

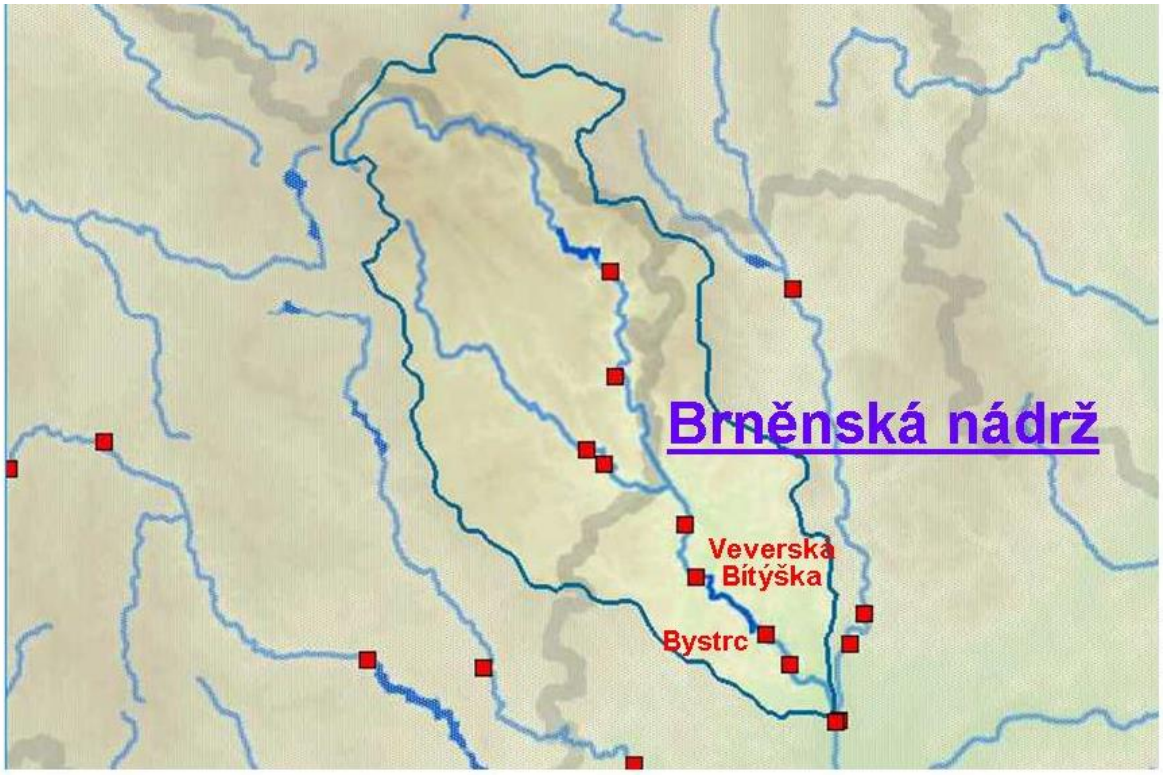

Velké množství údajů týkajících se zejména kvality povrchové vody je k dispozici ve Výzkumném ústavu vodohospodářském T.G. Masaryka, v.v.i. (VÚV TGM v.v.i.), který se dlouhodobě zabýval zejména sledováním oblasti nádrží Nové Mlýny, konkrétně od roku 1953, tj. ještě před jejich vznikem, a VN Vranov. Orientační odběry vzorků z Dyje v profilu Drnholec byly uskutečněny ještě dříve, konkrétně v letech 1951, 1952, 1954, 1955, 1960 a systematicky pak byl tento odběrový profil sledován v období 1962-2000. Dlouhodobá šetření byla prováděna i ve vtokových profilech řeky Jihlavy v Iváni a řeky Svratky v Pouzdřanech. Dlouhodobě byl v laboratořích VÚV T.G.M. v.v.i. sledován i odtok z dolní nádrže VD Nové Mlýny.

Brněnská nádrž byla VÚV T.G.M. v.v.i. sledována především z hlediska radioaktivity, a to s ohledem na možný vliv těžby uranu v oblasti Dolní Rožínky.

Vzhledem k tomu, že VD Nové Mlýny bylo vybudováno v 70.–80. letech minulého století (v roce 1967 byla zahájena výstavba navržených vodohospodářských úprav, horní nádrž byla vybudována v letech 1975–81, střední nádrž v letech 1982–88), je tato soustava nádrží jedinou ze tří sledovaných soustav (VN Vranov byla vybudována v letech 1930–33, Brněnská přehrada 1936–40), kde jsou k dispozici data kvality povrchových vod ještě před vybudováním vodního díla. Z toho je zřejmé, že u VN Vranov i u Brněnské přehrady bude výrazně problematičtější a komplikovanější odlišit vlivy výstavby vodního díla na kvalitu povrchové vody od ostatních vlivů.

Rozsáhlý dlouhodobý monitoring prováděl v rámci svého provozního sledování podnik Povodí Moravy, s.p. V tomto roce byla získána ucelená sada dat z přítoků a odtoků všech tří sledovaných nádrží z let 2000-2012 a manipulační řády všech tří nádrží.

Datová sada analytických výsledků bude v dalších letech rozšiřována o další data, pokud bude zjištěna jejich existence a data budou pro účely projektu dostupná.

B.2.3 Historický vývoj tras vodních toků

(Mgr. Igor Konvit)

Pro zpracování problematiky je základem získání co největšího množství historických mapových podkladů. V rámci jedinečné služby projektu byly od Výzkumného ústavu Silva Taroucy pro krajinu a okrasné zahradnictví, veřejné výzkumné instituce (VÚKOZ) získány historické mapové podklady ve formě georeferencovaných rastrů, použitelných pro analýzy v prostředí geografického informačního systému. Nejstarším dílem jsou **mapy I. rakouského vojenského mapování – tzv. josefské**, zachycující stav krajiny v letech 1764-1768 a 1780-1783 (rektifikace) v měřítku 1:28 800. Jelikož samotné mapování bylo realizováno důstojníky vojenské topografické služby, kteří projížděli krajinu na koních a pořizovali zákres metodou „od oka“, je použití georeferencovaných rastrů problematické, protože v některých oblastech prostorově nedostatečně odpovídají skutečnému umístění prvků. Dalším podkladem jsou **rastry II. vojenského mapování – tzv. Františkovo** z let 1836-1852 v měřítku 1:28 800. Tyhle mapy jsou již zcela použitelné pro GIS analýzy, protože vycházeli z přesných map Stabilního katastru v měřítku 1:2 880, které byly zhotovovány na základě existující terénní vojenské triangulace. Následuje **III. vojenské mapování – tzv. Františko-josefské** z let 1876-1878 (Morava a Slezsko) a 1877-1880 (Čechy) v měřítku 1:25 000, které také vycházelo z katastrálních map. Navazující reambulované mapy 3. rakouského vojenského mapování z let 1920-1952 v měřítku 1:25 000 byly již zpřesňovány v rámci Československé republiky. Vojenské topografické mapování Československa z let 1952-1957 a 1982-1988 v měřítku 1:25 000 jsou zřejmě již použitelné pouze pro analýzy změn tras vodních toků u vodního díla Nové Mlýny, nakolik vodní nádrž Vranov i Brno již byly vybudovány a uvedeny do provozu (1934 resp. 1940).

Dále bylo v rámci rešeršního šetření zjišťováno, jakým způsobem je možné historické změny tras vodních toků kvantitativně vyjádřit. V zahraniční literatuře (**Rosgen**, 1996; **Charlton**, 2007) se problematice věnuje obor zvaný „river morphology“ nebo také „fluvial geomorphology“, kde je pro určení kvantitativních charakteristik využívána geometrie koryt vodních toků (šířka a délka koryta, křivolakost, amplituda, vlnová délka, poloměr zakřivení meandru apod.), na základě které jsou pak vodní toky klasifikovány do typických skupin. Přehledný popis metod poskytuje tuzemská prezentace o hydromorfologii (**Matoušková**, 2009). Podobný přístup volí i tuzemské metodiky, určené hlavně pro potřeby hydromorfologického a ekologického mapování vodních toků (**Demek, Vatolíková** 2005; **Šindlar**, 2006; **Langhammer**, 2007). Jednotlivé metodiky a možnosti jejich použití jsou pak porovnávány v rámci diplomové práce (**Kňažková**, 2013). Praktické využití některých metod za pomoci zpracování a analýzy historických map jsou pak rozpracovány v několika tuzemských pracích (**Chrudina**, 2010; **Smetana**, 2011; **Richter, Belušová**, 2012; **Havlíček, Pavelková-Chmelová** el. al., 2013; **Havlíček** 2013).

Celkově bylo do databáze literatury vloženo 18 záznamů, z toho 3 knihy, 2 audiovizuální záznamy, 4 články v časopisu, 2 příspěvky ve sborníku, 2 metodiky, 1 manuál, 1 prezentace, 1 diplomová práce, 1 disertační práce a 1 výzkumná zpráva.

Jako poslední byla testována práce s historickými mapovými podklady v prostředí GIS, konkrétně proběhla vektorizace části břehových linií koryt toků ve všech třech lokalitách (VN Vranov, VN Brno, VN Nové Mlýny) na základě map II. rakouského vojenského mapování. Jednalo se o časově náročnou práci vyžadující pozornost operátora s vizuální komparací průběhu trasy toku s novějšími mapovými díly, resp. současnou hranicí vodních ploch (Obr. 7-9).

Obr. 7: VN Vranov (II. vojenské mapování a současné vodní plochy)

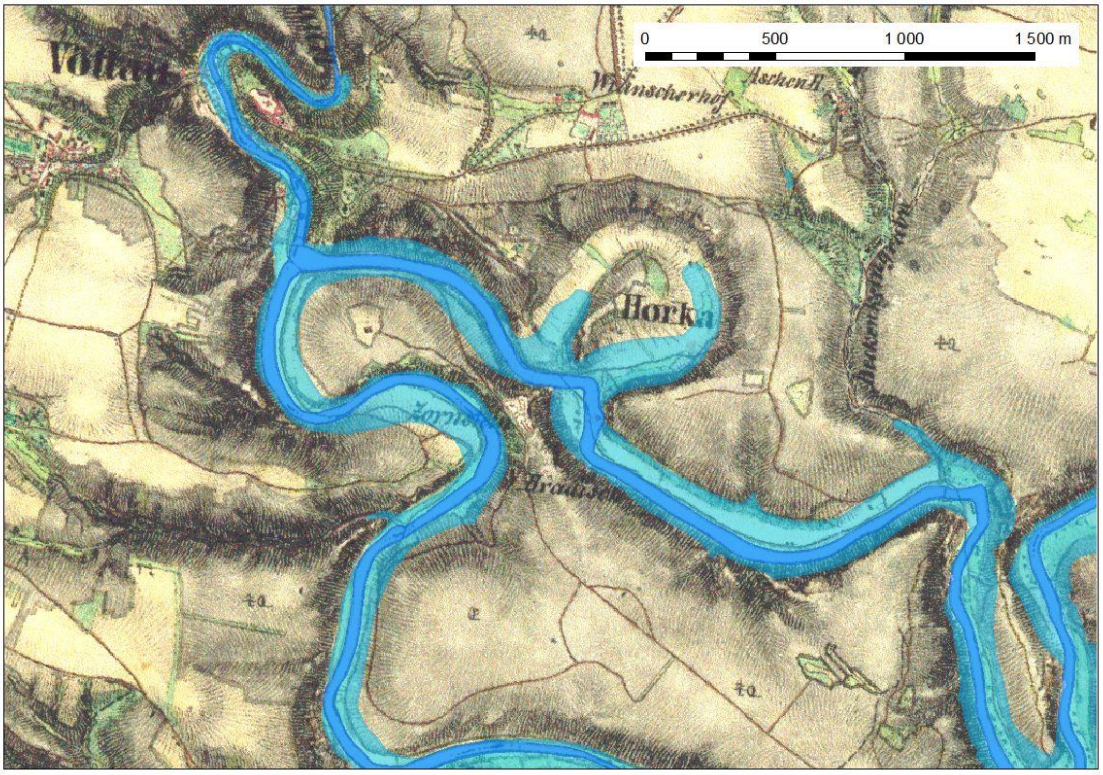

Obr. 8: VN Brno (II. vojenské mapování a současné vodní plochy)

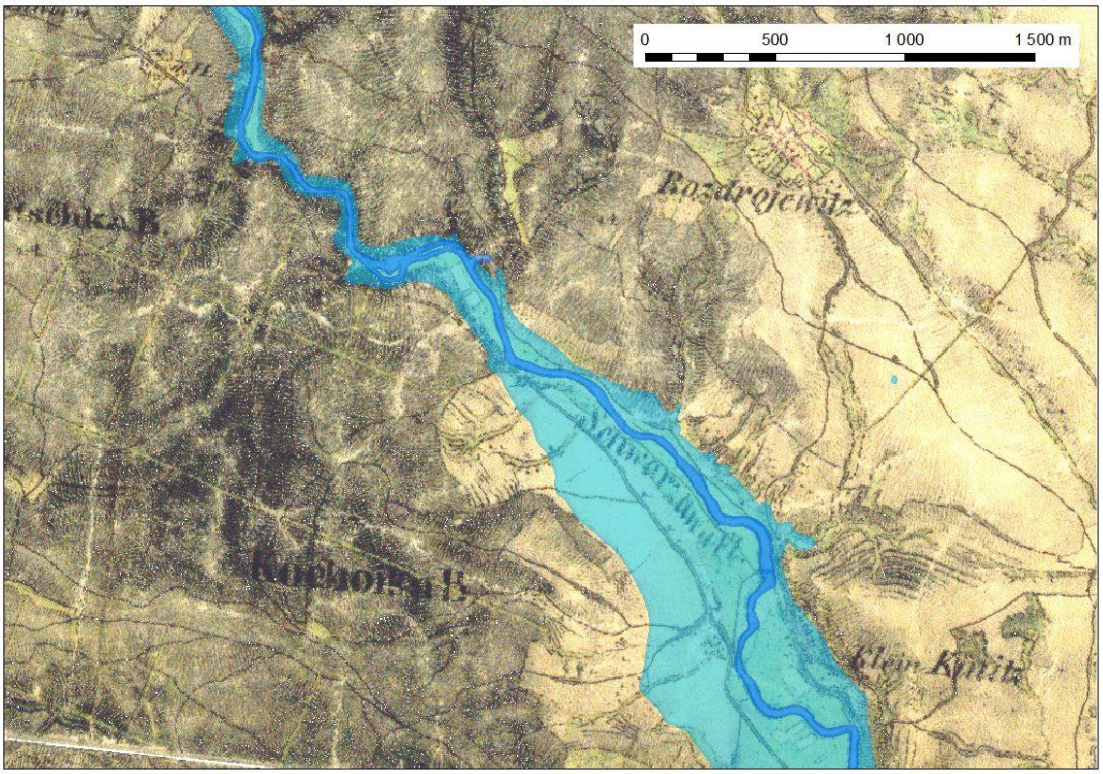

Obr. 9: VN Nové Mlýny (II. vojenské mapování a současné vodní plochy)

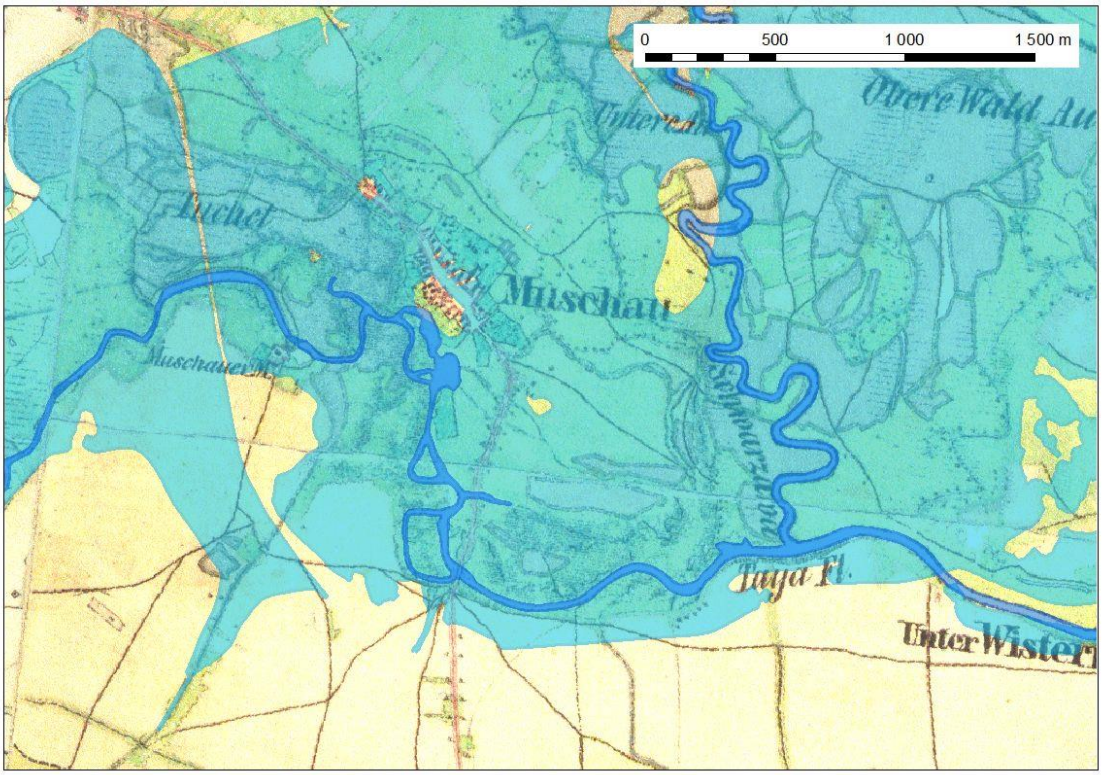

B.2.4 Změny krajinného pokryvu

(Mgr. Marek Havlíček, Mgr. Petr Halas, Ph.D., Doc. Ing. Jan Lacina, CSc.)

Výzkumný ústav Silva Taroucy pro krajinu a okrasné zahradnictví, v. v. i. v roce 2013 pro potřeby projektu, zejména pro vyhodnocení změn krajinného pokryvu, změn historického vývoje toků a pro další dílčí aktivity dodal sadu starých topografických map pro vodní nádrž Brno, vodní nádrž Vranov, vodní dílo Nové Mlýny. Poskytnuté mapy jsou ve formátu georeferencovaných souborů TIFF v souřadnicovém systému S-JTSK a zároveň ve formě exportů map pro tisk ve formátu jpg.

Byly dodány následující mapové sady:

- **První rakouské vojenské mapování 1:28 800 (1763)**
- **Druhé rakouské vojenské mapování 1:28 800 (1836-1841)**
- **Třetí rakouské vojenské mapování 1:25 000 (1876)**
- **Československé reambulované mapy třetího rakouského vojenského mapování 1:25 000 (1933, 1945)**
- **Mapy z mapování Protektorátu Čechy a Morava (Messtischblätter) 1: 25 000 (1943)**
- **Vojenské topografické mapování Československa 1:25 000 (1953-1955)**
- **Vojenské topografické mapování Československa 1:25 000 (1985-1986)**

Součástí předání mapových podkladů bylo i upravení pravidel využití mapových podkladů, jejich způsobu citování a možnosti publikování. Záznamy o mapových podkladech byly vloženy do elektronické databáze projektu.

Zároveň kolektiv z Výzkumného ústavu Silva Taroucy pro krajinu a okrasné zahradnictví, v. v. i. zahájil činnost na tvorbě map krajinného pokryvu pro vodní nádrž Brno, vodní nádrž Vranov, vodní dílo Nové Mlýny a jejich okolí. Předání kompletní sady mapových podkladů je podle harmonogramu daném Smlouvou o dílo č 413/2013/O/8 plánováno do 30.11.2013.

V průběhu vegetační sezóny roku 2013 bylo na pracovišti Ústavu geoniky AV ČR, v.v.i. (ÚGN), Brno pořízeno celkem 53 fytocenologických zápisů na celkem 13 lokalitách. Fytocenologické snímky byly prováděny metodou curryšsko-monpellierské školy a výskyt druhů cévnatých rostlin byl kvantifikován pomocí rozšířené devítičlenné Braun-Blanquetovy stupnice abundance a dominance (**Westhoff & van der Maarel**, 1978). Velikost fytocenologických ploch byla 16 m^2, přičemž na každé lokalitě, pokud to její velikost dovolila, byly pořízeny čtyři fytocenologické zápisy. Rozmístění lokalit je znázorněno na Obr. 10, dvě lokality se nachází na středním toku Svratky nad Tišnovem, ostatní leží v Dyjsko-svrateckém a Dolnomoravském úvalu.

Obr. 10. Rozmístění fytocenologických ploch, které byly pořízeny v průběhu roku 2013.

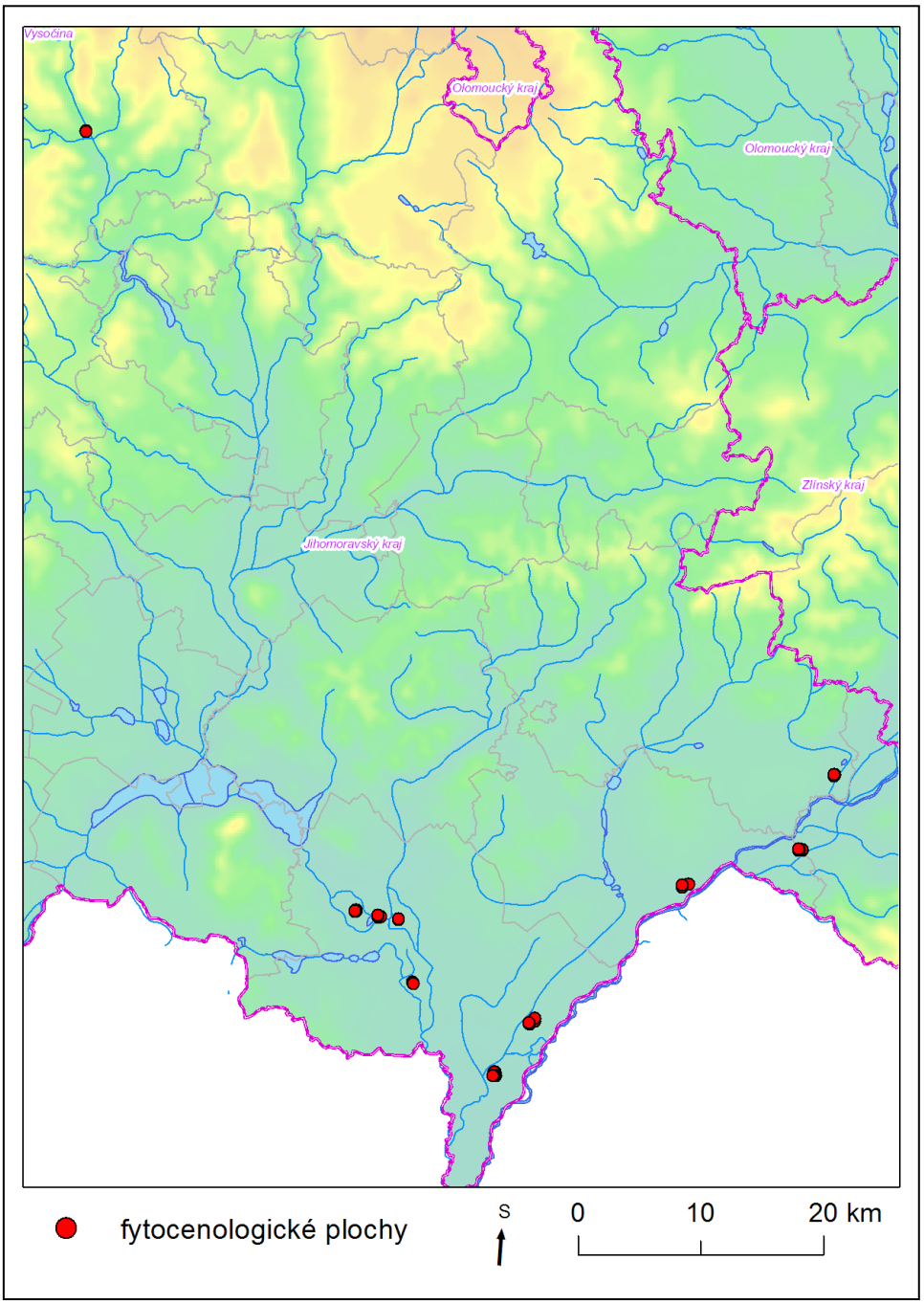

Obr. 11. Rozmístění fytocenologických ploch, které byly pořízeny v průběhu roku 2013.

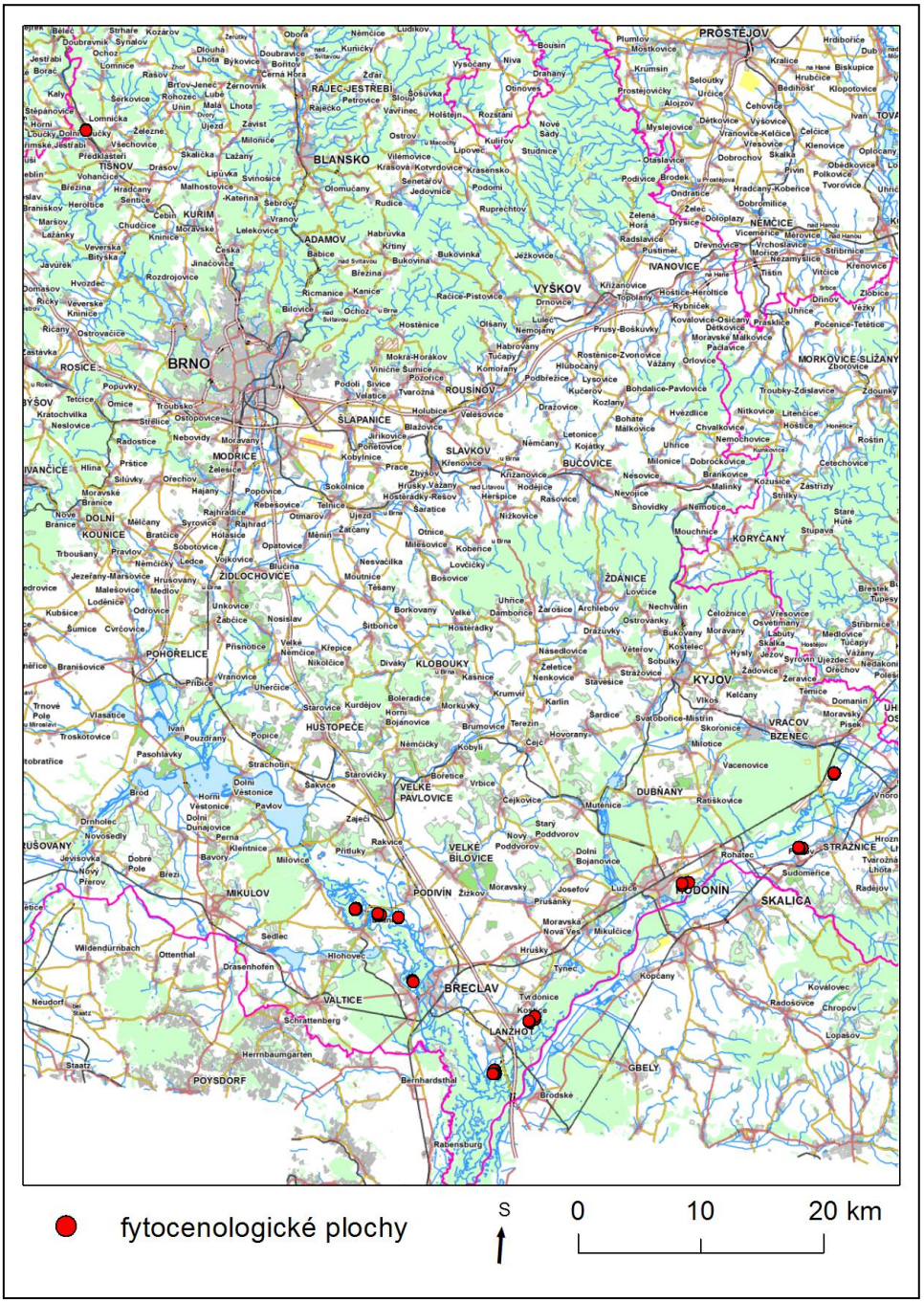

B.2.5 Změny způsobu využívání krajiny se zaměřením na zemědělskou strukturu

(Ing. František Pavlík)

V roce 2013 byly práce zaměřeny na prověřování zdrojů dostupných dat, jejich pořizování a následné shromažďování. Získané datové podklady byly po prostudování evidovány a ve vybraných případech také digitalizovány. Záznamy o těchto pořízených podkladových datech byly vkládány do elektronické databáze projektu.

Při pořizování podkladových dat, využitelných především pro řešení kapitoly 2.5 projektu, sloužily zejména archivy Akademie věd ČR (AV ČR), Přírodovědecká fakulta Masarykovy university (PřF MU), elektronické archivy PřF MU, Přírodovědecká fakulta Palackého univerzity v Olomouci (PřF UP) a další.

Do elektronické databáze projektu bylo v letošním roce vloženo 10 záznamů, z toho 2 knihy, 1 soubor dvanácti map, 2 metodiky, 1 bakalářská práce, 3 diplomové práce a 1 sborník.

Pro bližší seznámení s problematikou byly k představení vybrány následující materiály:

- **Šlezingr, M. Brněnská přehrada a lidé kolem ní**. Brno: Fakulta stavební Vysokého učení technického (VUT-FAST) v Brně, 1998. ISBN 80-214-1127-9.

V této knize autor popisuje:

- Vznik Brněnské přehrady, její technické parametry.
- Fyzicko-geografické podmínky povodí řeky Svratky.
- Zatopení obce Kníničky a budování přehradní zdi.
- Historii a současnost lodní dopravy na VD Brno.
- Fotografie Svrateckého údolí a starých Kníniček před zatopením.

- **Borecká, K. Brněnská Přehrada - minulost, přítomnost a budoucnost**. Olomouc, 2011. 55 s. Univerzita Palackého v Olomouci. Přírodovědecká fakulta. Katedra geografie. Vedoucí bakalářské práce Mgr. Jindřich Frajer

Autorka se ve své bakalářské věnuje:

- Důvodům vzniku Brněnské přehrady.
- Sociálně ekonomickým aspektům výstavby nádrže ve vztahu k přesídlení obce Kníničky.
- Změnám využívání krajiny.

- **Tomanová, M. Rekonstrukce krajiny Novomlýnských nádrží**. Olomouc, 2013. 73 s. Univerzita Palackého v Olomouci. Přírodovědecká fakulta. Katedra geografie. Vedoucí diplomové práce Mgr. Pavel Klapka. PhD.

Autorka se ve své diplomové práci zabývá:

- Posouzením změn využívání krajiny mezi lety 1954 – 2009 (Obr. 12).
- Interpretaci historických map a leteckých snímků.
- Hodnocením ekologické stability a vyváženosti území VD NM.

Obr. 12 Využívání krajiny v prostoru VD NM a přilehlého okolí mezi lety 1954 – 2009 (Tomanová, 2013)

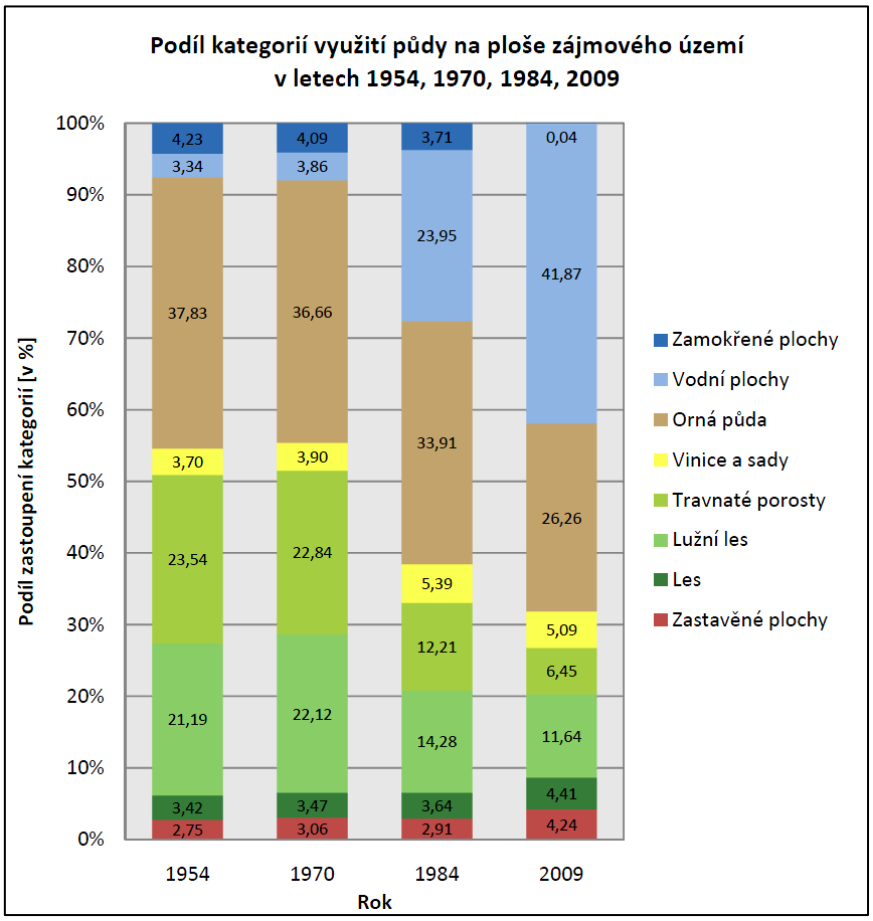

- **Lang, M. Vývoj využití země povodí Svratky a Svitavy**. Brno, 2009. 70 s. Masarykova univerzita. Přírodovědecká fakulta. Geografický ústav. Vedoucí diplomové práce doc. RNDr. Petr Dobrovolný, CSc.

Autor se ve své diplomové práci zabývá:

- Využíváním krajiny části povodí Svratky a Svitavy v období mezi polovinou 19. stol. a 1. polovinou 20. Stol (Obr. 13).
- Možným vlivem změn využívání krajiny na režim odtoku.

Obr. 13 Využívání krajiny území Brněnské přehrady v roce 1836.

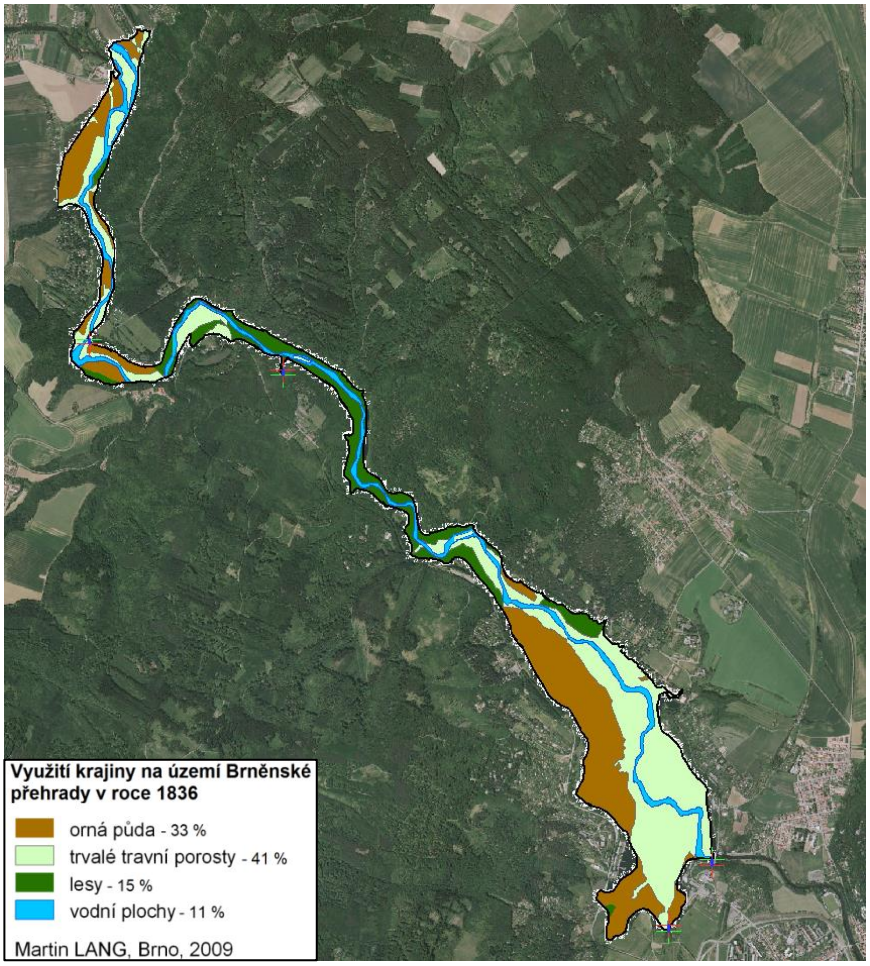

B.2.6 Stanovení povodňového ohrožení

(Ing. Libor Chlubna)

V rámci řešení části kapitoly týkající se změn vývoje krajiny a přírodního prostředí v souvislosti s budováním vodních děl je snahou ve vybraných zatopených lokalitách zmapovat ohrožení způsobené povodňovými událostmi.

Stanovení povodňového ohrožení je jedním z důležitých kroků při vyjádření povodňového rizika ve vybraných lokalitách. Je vyjádřeno jako kombinace pravděpodobnosti výskytu nežádoucího jevu (povodně) a nebezpečí. Ohrožení je možné vyjádřit plošně pro celé záplavové území bez ohledu na to, co se v něm nachází (**Drbal** a kol., 2011).

Hlavním cílem prací v roce 2013 bylo studium podkladů, které budou dále vstupovat do analýzy povodňového ohrožení. Do databáze bylo vloženo celkem 6 záznamů. Vzhledem k náročnosti dílčího úkolu byla jako pilotní oblast vybrána lokalita nádrží Nové Mlýny. Níže vybrané podklady se vztahují k dané lokalitě, případně k postupu řešení.

- **Pavlovský, L. Zhodnocení pozitivních a negativních ekonomických i mimoekonomických dopadů vybraných variant dokončení vodního díla Nové Mlýny na proces územního rozvoje (včetně rozlišení jejich hierarchických konsekvencí) a jejich celkové posouzení. Shromáždění a zpracování podkladů pro vodohospodářské posouzení**

pro vybrané varianty řešení střetů zájmů s oblastí vodního díla Nové Mlýny. Podnikový úkol. Brno: VÚV 1991.

Publikace vznikla na základě požadavku odborníků i veřejnosti a jejím cílem bylo kritické zhodnocení důsledků výstavby vodního díla Nové Mlýny na Dyji. Dále uvedené kapitoly přispějí k plnění dílčího úkolu.

- kapitola III. Stručné hodnocení stavu před vodohospodářskými úpravami;
  - III.1 Úpravy koryta;
  - III.2 Hydrologické údaje (před zahájením úprav Dyje pod Svratkou);
  - III.3 Rozsah inundací;
  - III.4 Povodňové škody;
  - III.6 Povodeň z března 1965;
- kapitola IV. Zhodnocení stavu po vodohospodářských úpravách;
- kapitola V.5 Povodňová ochrana území pod vodním dílem Nové Mlýny.

- **Kvitkovič, J. a kol. Hodnocení změn krajiny v oblasti budování a provozu nádrží Nové Mlýny.** Československá akademie věd - Geografický ústav v Brně, oddělení geografických syntéz faktorů životního prostředí. Brno, 1984.

Cílem publikace bylo jednak vyhodnocení změn v krajině a vývojových trendů krajinných procesů, rozhodujících z hlediska zajištění optimálního stavu životního prostředí, jednak ověření správnosti geografických prognóz těchto jevů a procesů, zpracovaných před výstavbou vodohospodářských zařízení. Dále uvedené kapitoly přispějí k plnění dílčího úkolu.

- kapitola 2.1.3.1 Povrchové vody;
  - informace o hlavních tocích (ploše povodí), charakteristické průtoky pro vybrané profily (*m*-denní a *N*-leté vody);
- kapitola 2.1.3.3 Přírodní vodní zdroje;
- kapitola 2.2.1 Obyvatelstvo a sídla okresu Břeclav;
- kapitola 3 Koncepce, průběh a současný stav realizace vodohospodářských úprav;
  - kapitola obsahuje přehlednou tabulku č. 10 *Postup vodohospodářských úprav a provozu vodohospodářských objektů*. Tabulka obsahuje 3 sloupce (výstavba vodního díla Nové Mlýny, úpravy toků a výstavba velkoplošných závlahových soustav);
- kapitola 4.3.1 Změny hydrografických poměrů;
  - úpravy na řece Dyji;
  - změny v části střední nádrže;
  - změny v části dolní nádrže;
- kapitola 4.7 Obyvatelstvo, sídla a doprava.

- **Drbal, K. a kol. Metodika tvorby map povodňového nebezpečí a povodňových rizik.** Věstník Ministerstva životního prostředí ČR, VI, 2011. Praha. Aktualizace 2012

Obsahem metodiky jsou zásady a postupy rizikové analýzy záplavových území doporučované k efektivnímu splnění úkolů předepisovaných „povodňovou směrnicí“ (Směrnice 2007/60/ES). Metodika představuje určité schéma postupů zaměřených na ohrožená území. Mezi klíčové pojmy, které uvozují jednotlivé pracovní fáze, patří:

- povodňové nebezpečí,
- zranitelnosti území,
- povodňové ohrožení a riziko,
- povodňové škody.

V rámci řešení dílčího úkolu bude při stanovení povodňového ohrožení postupováno v souladu s kapitolou 5 metodiky (Drbal a kol., 2011). Bude aplikován semikvantitativní přístup, který pro hodnocení rizika, resp. ohrožení využívá vhodně zvolené číselné, popř. barevné stupnice, jedná se o tzv. matici rizika. Schéma postupu je znázorněno na obrázku 14.

Obr. 14 Schéma postupu metody matice rizika pro daný scénář nebezpečí (povodeň dané N-letosti)

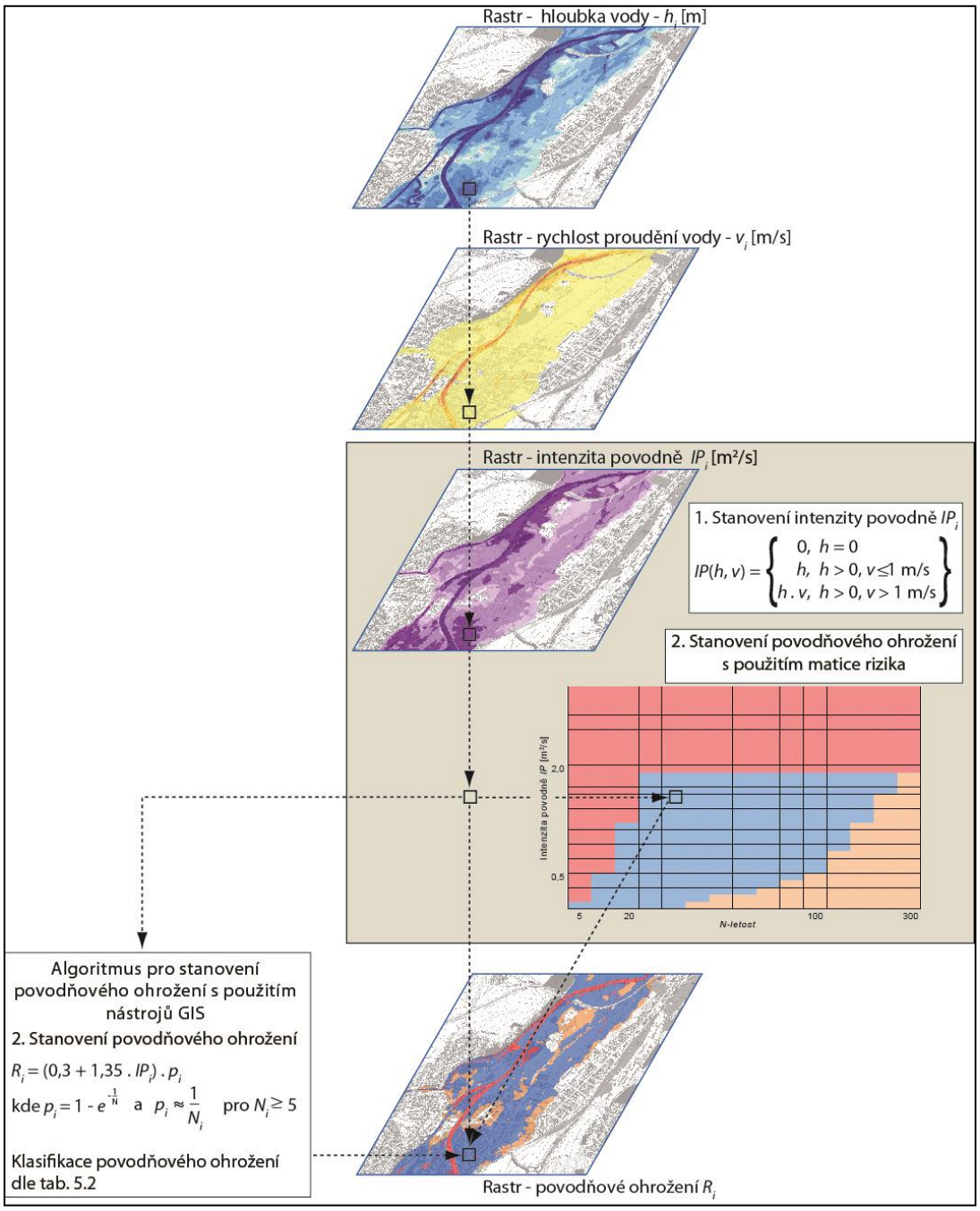

Při řešení je nejprve nutné stanovit tzv. povodňové nebezpečí, které představují hodnoty hloubek vody a rychlostí proudění vody, dále intenzitu povodně, která je chápána jako měřítko ničivosti povodně a je definována jako funkce hloubky vody a rychlosti proudění vody a poté přes matici rizika, případně algoritmus pro stanovení povodňového ohrožení

stanovit výslednou hodnotu povodňového ohrožení pro daný scénář. Maximální ohrožení vznikne průnikem maximálních hodnot ohrožení pro jednotlivé povodňové scénáře.

B.2.7 Problematika nahrazení či zániku přirozených biotopů

(RNDr. Denisa Němejcová, Doc. RNDr. Světlana Zahrádková, CSc., Mgr. Marek Polášek, RNDr. Yvonne Puchýřová)

V prvním roce řešení byly prováděny práce zejména rešeršního charakteru, a to jak z publikovaných, tak i nepublikovaných písemných zdrojů, vztahujících se k této problematice. Z archivu univerzitní knihovny Masarykovy univerzity bylo zpracováno do databáze projektu celkem dvanáct publikací z odborných časopisů, které popisují a analyzují společenstva vodních bezobratlých (zooplankton a zoobentos) v oblasti novomlýnských nádrží. Autoři těchto publikací zaměřili svůj výzkum na biotopy, které nově vznikaly během budování soustavy vodních nádrží Nové Mlýny či těsně po jejich vybudování a dále na biotopy touto stavbou významně ovlivněné. Rešerší získaná podkladová data budou použita pro porovnávání s daty, jež jsou obsažena zejména v šedé literatuře z časového období před výstavbou vodních nádrží (tj. zejména s informacemi z diplomových a disertačních prací, které mají svůj původ na zaniklé terénní stanici Masarykovy univerzity (viz kapitola 2.8.).

Základní odbornou prací, na niž navazují další rešeršní práce, je monografie „**Aquatic Invertebrates of the Pálava Biosphere Reserve of UNESCO**“ (OPRAVILOVÁ V., VAŇHARA J. & SUKOP I. (eds) 1999). Tato monografie je zpracována jako komentovaný druhový seznam vodních bezobratlých živočichů (taxonomické skupiny: Porifera, Hydrozoa, “Turbellaria”: Catenulida, Macrostomida, Neorhabdocoela, “Turbellaria”: Tricladida, Rotifera, Gastrotricha, Nematoda, Mollusca, Annelida: Aeolosomata, Oligochaeta, Annelida: Hirudinea, Tardigrada, Araneida, Acari, Anostraca, Notostraca, Spinicaudata, Cladocera, Ostracoda, Copepoda, Isopoda, Amphipoda, Decapoda, Ephemeroptera, Odonata, Plecoptera, Heteroptera, Megaloptera, Neuroptera, Trichoptera, Lepidoptera ,Diptera , Coleoptera: Hydradephaga, Coleoptera: Hydrophiloidea, Coleoptera: Dryopoidea, Eucinetoidea, Bryozoa), kteří byli nalezeni v oblasti Biosférické rezervace Pálava, a to v jejím rozšířeném pojetí, které zahrnuje biosférickou rezervací UNESCO Pálava a dvě další chráněná území. První z nich se nachází mezi Lednicí a Valticemi a druhé území zahrnuje oblast nivy na soutoku řeky Moravy a řeky Dyje včetně jejich soutoku. Území je definováno zeměpisnými souřadnicemi $16^{o}36´$-$16^{o}59´$E a $48^{o}36´$-$48^{o}53´$N. Monografie definuje typy ekosystémů a habitatů, v nichž se zjištěné organismy vyskytovaly. Členění a definice jednotlivých typů ekosystémů a habitatů, které jsou uvedené v této monografii, budou použity i při řešení stávajícího projektu.

B.2.8 Ztracený svět vědy v souvislosti s budováním vodních děl

(RNDr. Denisa Němejcová, Doc. RNDr. Světlana Zahrádková, CSc., Mgr. Marek Polášek, RNDr. Yvonne Puchýřová)

Cílem prací v letošním roce byla zejména dokumentace přínosu zaniklé terénní biologické stanice v Mušově. Tato stanice patřila Přírodovědecké fakultě Univerzity Jana Evangelisty Purkyně (nyní Masarykova univerzita). I přes poměrně krátkou dobu svého trvání (1963 – 1978) se zapsala do historie československé hydrobiologie jako místo výzkumu a vědy, které umožnilo vznik řadě diplomových, popř. disertačních prací. Výzkumné práce se tehdy

zaměřovaly zejména na akvatické biotopy a byly zaměřeny faunisticky a ekologicky. Studovány byly periodické a poříční tůně, dále říční biotopy. Všechny tyto práce přináší velmi cenné poznatky o bentických i planktonních společenstvech biotopů, které v dané oblasti dnes již zanikly a v širším regionu jsou převážně antropogenně ovlivněné. Celkem bylo do databáze zatím zapsáno osm diplomových prací, dokumentace dalších podkladů pokračuje.

C. Návrhová část

V návrhové části jsou předloženy plány jednotlivých řešitelů na další činnost, zejména na přípravu publikací článků, monografií, specializovaných map s odborným obsahem a presentací výsledků na konferencích a seminářích. Všichni řešitelé budou nadále doplňovat databázi materiálů, souvisejících s projektem. Materiály uložené v databázi v roce 2013 budou postupně zpracovávány do uvedených výstupů.

C.1 Zatopené kulturní dědictví jižní Moravy - historický vývoj oblasti jako významného sídlištního regionu a migračního koridoru střední Evropy

C.1.1 Pravěké a časně středověké osídlení

(Prof. PhDr. Josef Unger, CSc.)

V roce 2014 bude činnost zaměřena především na přípravu rozsáhlejšího článku týkajícího se vyhodnocení archeologického výzkumu kostela sv. Leonarda v Mušově. V této souvislosti bude realizováno několik cest do Regionálního muzea v Mikulově, kde je materiál z výzkumu uložen. Práce bude publikována pod názvem „**Archeologický výzkum kostela sv. Leonarda v Mušově**“ v časopise Jižní Morava. Dále bude doplňována literatura týkající se nových údajů o jednotlivých lokalitách. V této souvislosti bude prováděno studium v archivu nálezových zpráv a v knihovně Archeologického ústavu AV ČR v Praze.

C.1.1.1.a Plavba římských říčních lodí z Carnunta do Mušova za vlády císaře Marca Aurelia Antonina

(Ing. Arnošt Kult)

V příštím roce je plánována příprava **monografie věnující se plavbě římských říčních lodí z Carnunta do Mušova za vlády císaře Marca Aurelia Antonina**. Je plánována přibližně stostránková publikace, která by měla být vydána v rámci řady „Práce a studie“ (řada vychází od roku 1926 a bylo v ní dosud vydáno na 200 monografií, které se zaměřují především na práce základního výzkumu). Vzhledem k tomu, že studie nebyla plánována v rozpočtu projektu, budou hledány prostředky pro její vydání.

C.1.2 Středověká kolonizace a vytváření sítě osídlení od 13. stol

(Doc. PhDr. Bohumír Smutný, Dr.)

V další etapě projektu bude práce zaměřena na získávání podkladů k rozšíření vědomostí o studovaných oblastech. Budou prohlédnuty další fondy k zatopeným obcím, uložené v MZA v Brně, např. urbáře (Bítov r. 1612, Mušov r. 1414), pozemkové knihy a další.

C.1.3 Hospodářský vývoj lokalit v období časného novověku

(PhDr. Emil Kordiovský)

V roce 2014 bude pokračovat sledování bibliografie k osudu jednotlivých obcí a bude započato s excerpcí archivních pramenů ve všech čtyřech archivech, uchovávajících prameny ke sledovanému časovému období 2. poloviny 19. a 20. století. K publikaci bude připravena **studie pojednávající o válečných škodách Mušova a okolních obcí dotčených Novomlýnskými nádržemi**. Práce bude publikována v časopise Jižní Morava. K práci bude využita i mapová databáze tohoto projektu.

C.2 Zatopené přírodní dědictví jižní Moravy - vývoj krajiny a změny přírodního prostředí v souvislosti s budováním vodních děl

C.2.1 Změny přírodního prostředí vlivem vodohospodářských úprav

(Ing. David Veselý)

V příštím roce bude práce zaměřena na doplnění údajů o Brněnské a Vranovské nádrži, které se nepodařilo získat v prvním roce. U těchto nádrží je situace komplikovaná dlouhou dobou, která uběhla od jejich výstavby. Je velmi obtížné získat relevantní informace o stavu vodního hospodářství bez ovlivnění nádržemi. Po konzultaci s Doc. PhDr. B. Smutným, Dr. se ukazuje možnost získat z fondu Moravského zemského archivu kolaudační operáty a další dokumenty týkající se projektu a výstavby těchto nádrží. Předpokládáme, že tyto dokumenty budou dostatečné k doplnění mozaiky změn vodního hospodářství na jižní Moravě.

V příštím roce budou práce podrobněji zaměřeny na drobné vodní stavby spojené s tradičním hospodařením v nivě. Tyto stavby nemusí být vždy přímo spojeny s lokalitou řešených nádrží. K popisu změn, které se díky vzniku nádrží udály, budou použity příklady staveb nezávisle na jejich geografickém umístění. Půjde spíše o ilustraci rozmanitosti a nápaditosti, s jakou naši předci k využití nivy přistupovali.

C.2.2 Změny využívání vody v historických souvislostech

(RNDr. Eva Kočková, RNDr. Hana Mlejnková, Ph.D., RNDr. Michal Pavonič, Ing. Pavel Sedláček, RNDr. Zdeňka Žáková, CSc.)

V další etapě projektu bude pokračovat získávání a doplňování materiálů do databáze a ke zpracování výstupů projektu. Bude zpracována rešerše z dostupných materiálů, dále budou vyhledány a vyhodnoceny staré rozborové materiály z lokalit v oblasti VD Nové Mlýny, z řeky Dyje nad a pod VN Vranov a z řeky Svratky nad a pod VN Brno.

V rámci řešení této části projektu bude pokračovat kompletování dostupných dat, týkajících se kvality vody dotčených oblastí a materiálů vztahujících se k projektu. Nekompletní data získaná od ČHMÚ budou v průběhu dalšího řešení doplněna např. výsledky analýz povrchové vody z archivu podniku Povodí Moravy, s.p., Brno a případně i dalších institucí. Stejně tak bude průběžně doplňována i databáze dokumentů vztahujících se k projektu.

V rámci dalšího řešení projektu bude provedena digitalizace vybraných historických dat z archívů VÚV TGM, v.v.i. (novější údaje – zhruba od 90. let minulého století – jsou k dispozici již v digitální formě) a případně i z dalších zdrojů dalších a vyhodnocení těchto dat. Toto vyhodnocení bude doplněno o zpracování vybraných materiálů z databáze dokumentů vztahujících se k dílčí části 2.2. Získané informace budou prezentovány na odborné konferenci v roce 2014.

C.2.3 Historický vývoj tras vodních toků

(Mgr. Igor Konvit)

V následujícím roce řešení bude pokračovat vektorizace historických mapových děl, tj. v prostředí GIS budou vynášeny osy vodních toků a mrtvých ramen, jejich břehových linií a vodních ploch souvisejících s vodním tokem. Je plánováno využití digitalizovaných vodohospodářských map pro přesnější identifikaci vodních prvků a využití starých ortofotosnímků z padesátých let minulého století, které budou použity pro přesnější zákres prvků generalizovaných map. Bude provedena úvodní analýza kvantifikace a vizuální interpretace změn průběhu tras vodních toků v čase. Dále budou osloveni správci vodních děl a územně příslušné správní úřady, kteří by mohli disponovat a eventuelně poskytnout detailnější dokumentační materiál k vodním nádržím před jejich výstavbou (např. přesné geodetické zaměření koryt toků z dokumentace stavby, fotodokumentaci). Průběžně budou probíhat rešeršní práce, tedy nadále bude vyhledávána a studována (příp. digitalizována) literatura týkající se problematiky rekonstrukce tras vodních toků a s ní spojené využívání historických mapových děl, která budou následně zanesena do existující databáze projektu.

C.2.4 Změny krajinného pokryvu

(Mgr. Marek Havlíček, Mgr. Petr Halas, Ph.D., Doc. Ing. Jan Lacina, CSc.)

Pracovní kolektiv z Výzkumného ústavu Silva Taroucy pro krajinu a okrasné zahradnictví, v. v. i. (VÚKOZ, v.v.i.) v roce 2014 plánuje aktivní účast na tematických konferencích (např. konference Fyzickogeografické sekce České geografické společnosti, konference Říční krajina), kde budou prezentovány základní výsledky změn krajinného pokryvu pro vodní nádrž Brno, vodní nádrž Vranov, vodní dílo Nové Mlýny a jejich okolí. Na této aktivitě bude kolektiv VÚKOZ, v. v. i. spolupracovat s odborníky z Ústavu Geoniky AV ČR, v. v. i. a kolegy z Výzkumného ústavu vodohospodářského T. G. Masaryka, v. v. i.

V roce 2014 je v rámci této aktivity plánováno **publikování nejméně dvou odborných recenzovaných článků kategorie J_{rec} – např. v časopisech Acta Pruhoniciana, Jižní Morava, Historická geografie. Tématy odborných článků bude vyhodnocení krajinného pokryvu v modelových územích s využitím starých topografických map, vyhodnocení hybných sil změn využití krajiny a role aktérů v krajině**.

C.2.5 Změny způsobu využívání krajiny se zaměřením na zemědělskou strukturu

(Ing. František Pavlík)

V následujícím roce řešení budou pokračovat práce v pořizování a následném shromažďování relevantních datových podkladů. Záznamy o těchto pořízených podkladových datech budou dále vkládány do elektronické databáze projektu.

Z dosud pořízených datových podkladů se při dalším řešení projektu bude využívat především informací o způsobech využívání krajiny v jednotlivých časových údobích (před a po výstavbě vodních děl). Hlavním cílem pro následující období řešení projektu bude sestavení podrobných map využití území řešených vodních nádrží se zaměřením na zemědělskou strukturu v časových údobích před a po výstavbě vodního díla. Při naplňování tohoto cíle se předpokládá spolupráce s VÚKOZ, v.v.i. především z hlediska poskytování dobových rastrových nebo vektorových dat. V případě existence pouze dat rastrových, budou tato data vektorizována, případně upřesňována z dostupných textových záznamů o využívání půdy. Výsledné mapy dobového využití území budou z hlediska kvantity jednotlivých kategorií využití území konfrontovány s existující literaturou (záznamy v databázi).

V následujícím roce řešení projektu se předpokládá zpracování **2 map s odborným obsahem:**

- **„Využití území vodního díla Brno před a po výstavbě nádrže“,**
- **„Využití území vodního díla Nové Mlýny před a po výstavbě nádrží“.**

C.2.6 Stanovení povodňového ohrožení

(Ing. Libor Chlubna)

V následujícím roce řešení bude probíhat shromažďování dalších podkladových dat pro řešení analýzy povodňového ohrožení. Dále bude využita databáze podkladů pro detailní seznámení s lokalitou VD Nové Mlýny před výstavbou, v průběhu výstavby a po výstavbě vodních děl. Při řešení budou využity dílčí výstupy kapitoly B.2.3 Historický vývoj tras vodních toků a kapitoly C.2.5 Změny způsobu využívání krajiny se zaměřením na zemědělskou činnost.

Řešení povodňového ohrožení vychází ze zjednodušeného hydraulického odhadu polohy hladiny pro povodňové scénáře. Hydraulický odhad polohy hladiny v zájmové oblasti bude proveden na základě znalosti o N-letých průtocích na příslušném (místním) vodním toku. Při odhadu se vychází z fyzikálních zákonitostí proudění vody a současně je využito výškového uspořádání koryta vodního toku a přilehlých levobřežních a pravobřežních prostor. Za předpokladu ustáleného rovnoměrného režimu proudění je sestavena měrná křivka profilu. Při stanovení závislosti Q(h) budou využity rovnice popisující rovnoměrné proudění v korytě. Pro jednotlivé povodňové scénáře je následně proveden odhad polohy hladiny (m n. m.). Na základě tzv. povodňového nebezpečí (hloubky vody) bude následně stanovena intenzita povodně a dále povodňového ohrožení. Celý proces odhadu povodňového ohrožení bude probíhat v souladu s metodikou (Drbal a kol., 2011).

C.2.7 Problematika nahrazení či zániku přirozených biotopů

(RNDr. Denisa Němejcová, Doc. RNDr. Světlana Zahrádková, CSc., Mgr. Marek Polášek, RNDr. Yvonne Puchýřová)

V následujícím roce řešení budou pokračovat rešeršní práce nad informačními zdroji vytvořenými před i po výstavbě vodních nádrží. Získané informace budou sumarizovány. Bude vytvořen přehled biotopů, které existovaly na území dnešních vodních děl, a současně bude vytvořen seznam taxonů s doloženým výskytem na těchto typech biotopů. V dalším kroku bude vyhodnoceno, které z biotopů ze sledovaného území, popř. z jeho blízkého okolí bez náhrady zmizely. Druhové seznamy organismů zaznamenaných dříve a nyní budou porovnány. Z organismů, které vymizely, budou vybrány modelové druhy, na nichž budou dokumentovány procesy změny krajiny související s následky zatopení velkého území říční nivy. Jako modelové druhy budou vybrány organismy s různými životními strategiemi, na nichž bude možné dobře vysvětlit vazby mezi změnami krajiny a diverzity akvatických organismů.

Výstupem této dílčí části budou podklady pro plánované výstupy projektu.

C.2.8 Ztracený svět vědy v souvislosti s budováním vodních děl

(RNDr. Denisa Němejcová, Doc. RNDr. Světlana Zahrádková, CSc., Mgr. Marek Polášek, RNDr. Yvonne Puchýřová)

V druhém roce řešení projektu bude pokračovat dokumentace dalších podkladů – výsledků výzkumů prováděných na terénní stanici. Bude sestavena jejich kompletní bibliografie, budou zahájeny práce na přípravě publikace o činnostech a výsledcích výzkumu. Tato bude zahrnovat jak publikované, tak i nepublikované, nedigitalizované informace z archívů a knihoven řešitelů-pamětníků a dalších odborníků.

D. Použití účelové podpory v členění dle rozpočtu projektu.

(Ing A. Papsuyevich)

Tabulka 4: Přehled čerpání nákladů ke dni 10.11.2013 (v Kč)

č. řádku	Druh nákladu	Poskytovatelem uznané náklady na r. 2013 dle smlouvy	Čerpání ke dni 10.11.2013	Plánované čerpání v období 11.-12.2013,resp. převod do FÚUP	Celkem čerpání + převod do FÚUP v r.2013
1	Mzdy zaměstnanců odpovídající jejich úvazku na řešení projektu včetně pohyblivé částky mzdy , pojistného na sociální a zdravotní pojištění a přídělu do SF	**1 062**	817	245	**1 062**
2	ostatní osobní náklady (OON) vyplývající z DPP a DPČ a pojistné na sociální a zdravotní pojištění vč. autořských honorářů	**304**	217	87	**304**
3	autořské honoráře	**0**	0	0	**0**
4	stipendia studentů	**0**	0	0	**0**
5	Osobní náklady celkem	**1 366**	1 034	332	**1 366**
6	Hmotný majetek celkem	**0**	0	0	**0**
7	Nehmotný majetek celkem	**0**	0	0	**0**
8	Náklady na pořízení hmotného a nehmotného majetku celkem	**0**	0	0	**0**
9	Náklady nebo výdaje na provoz dlouhodobého hmotného majetku, který nebyl pořízen z veřejných prostředků a současně je po dobu řešení projektu užíván k řešení projektu	**9**	0	9	**9**
10	Materiál, zásoby a drobný majetek	**65**	58	7	**65**
11	Cestovní náhrady	**30**	16	14	**30**
12	Náhrady nebo výdaje na zveřejňování výsledků projektu včetně nákladů na práva k těmto výsledkům výzkumu a vývoje	**0**	0	0	**0**
13	Provozní náklady vzniklé v přímé souvislosti s řešením projektu (součet ř.10-12)	**95**	74	21	**95**
14	Provozní náklady nebo výdaje celkem (součet ř.9+13)	**104**	74	30	**104**
15	Náklady nebo výdaje na služby celkem	**358**	4	354	**358**
16	Doplňkové (režijní) náklady celkem	**94**	77	17	**94**
	Celkové náklady projektu ke dni 31.10.2013	**1 922**	**1 189**	**733**	**1922**

E. Stručné resumé, včetně srovnání dosažených výsledků se stavem v zahraničí v době ukončení projektu a druh výsledku, pod který příjemce zařadí výsledek do RIV

V roce 2013 byly práce zaměřeny na splnění plánovaného výstupu, což byla tvorba **databáze** materiálů, které jednotliví řešitelé vyhledali ke svým problematikám. Zvolený postup, který je založen na tvorbě důkladné rešerše a uložení všech dostupných materiálů do databáze, se ukázal jako velmi dobře použitelný a efektivní. Pro lepší dostupnost byla vytvořena **webová stránka projektu**, na níž je databáze umístěna a tím jsou záznamy přístupné všem řešitelům, včetně externích. Výstup typu databáze nemůže být, vzhledem k svému charakteru, zařazen do RIV. Bude však sloužit jako podklad pro tvorbu dalších výstupů, které jsou plánovány v dalších letech. Databáze je dostupná na webových stránkách http://zatopene-dedictvi.eu/.

V rámci 3. projektové schůzky byly jednotlivými řešiteli presentovány výsledky letošní práce ve formě seznámení s počtem a charakterem záznamů vložených do databáze, bližším představením zajímavých materiálů, dalšího postupu zpracování a plánu výstupů na další období. Představené **presentace** jsou všem řešitelům k dispozici na intranetu a budou uloženy na webové stránce projektu.

Součástí letošních prací bylo dodání následujících **topografických map** z Výzkumného ústavu Silva Taroucy pro krajinu a okrasné zahradnictví, v. v. i.:

- První rakouské vojenské mapování 1:28 800 (1763)
- Druhé rakouské vojenské mapování 1:28 800 (1836-1841)
- Třetí rakouské vojenské mapování 1:25 000 (1876)
- Československé reambulované mapy třetího rakouského vojenského mapování 1:25 000 (1933, 1945)
- Mapy z mapování Protektorátu Čechy a Morava (Messtischblätter) 1: 25 000 (1943)
- Vojenské topografické mapování Československa 1:25 000 (1953-1955)
- Vojenské topografické mapování Československa 1:25 000 (1985-1986)

V příloze 2 jsou uvedeny podmínky použití a citování těchto map.

Řešenou problematiku specifickou pro ČR, nelze díky lokalizaci zájmového území, porovnávat se zahraničními zdroji. Dostupné zahraniční zdroje, použitelné při řešení projektu jsou uvedeny v databázi. Zahraniční zkušenosti by bylo možné využít při tvorbě databáze. Zde jsou však často používány softwary přímo pro vytváření databází. Naše databáze byla vytvořena na míru pro naše specifické potřeby v Excelu a následně převedena na webovou aplikaci.

F. Přílohy

F.1 Databáze projektu

ID_projekt	název v originálu	autor/autoři	rok	kapitola
ID_NM2013_0001	Komplexní studie k vodnímu dílu Nové Mlýny	Kočková, E.	2003	2.2
ID_NM2013_0002	A34 - Obec Kníničky 1855-1945	Krmíčková, H.	1976	1.2
ID_NM2013_0003	B46 - MNV Kníničky 1945-1960	Pavlíková, I.	1976	1.2
ID_NM2013_0004	J19 - JZD Brno - Kníničky	Soukupová, M.	2006	1.2
ID_NM2013_0005	M190 - Dvoutřídní národní škola v Kníničkách	Dřímal, J.	1960	1.2
ID_NM2013_0006	Q7 - Správa přehrady v Kníničkách	Pavlíková, I.	1977	1.2
ID_NM2013_0007	Bítov pro děti	Brüstl, F.	1978	1.2
ID_NM2013_0008	Bítov	Paukert, J.	1964	1.2
ID_NM2013_0009	F38 - Bítov - statek 1640 - 1931	Voldán, Vl., Zemek, M.	1958	1.2
ID_NM2013_0010	D1 - Moravské katastry	Radimský, J.	1958	1.2
ID_NM2013_0011	D1 - Moravské katastry	Radimský, J.	1958	1.2
ID_NM2013_0012	D1 - Moravské katastry	Radimský, J.	1958	1.2
ID_NM2013_0013	B1 - Gubernium	Trantírek, M., Votoupalová, D., Brodesser, S.	1716	1.2
ID_NM2013_0014	Oblast vodního díla Nové Mlýny od pravěku do středověku	Stuchlík S. a kol.	2002	1.1
ID_NM2013_0015	Pravěk Znojemska	Podborský V., Vildomec V.	1972	1.1
ID_NM2013_0016	Kníničky	Zřídkaveselý F.	1996	1.1
ID_NM2013_0017	Mušov (k. ú. Pasohlávky, okr. Břeclav), Přehled výzkumů 44	Komoróczy B.	2002	1.1
ID_NM2013_0018	Mapy Vodního díla na Dyji	CUZK		1.1
ID_NM2013_0019	Dějiny Brna 1. Od pravěku k ranému středověku.	Procházka R. red.	2011	1.1
ID_NM2013_0020	Brno (k. ú. Kníničky, okr. Brno-město)	Kuča M., Žákovský P.	2001	1.1
ID_NM2013_0021	Brno (k. ú. Kníničky, okr. Brno-město)	Kirchner K., Kuča M.	2009	1.1
ID_NM2013_0022	Nová lokalita s moravskou malovanou keramikou v Brně - Kníničkách	Kazdová E., Přichystal A.	1996	1.1

ID_projekt	název v originálu	autor/autoři	rok	kapitola
ID_NM2013_0023	Archeologický výzkum kostela sv. Leonarda v Mušově	Unger J.	2000	1.1
ID_NM2013_0024	Zhodnocení vybraných variant řešení střetů zájmů v oblasti vodního díla Nové Mlýny-etapa III, část C	x	1992	2.6
ID_NM2013_0025	Soustava nádrží Nové Mlýny. Vyhodnocení biologických sledování v době mimořádné manipulace v roce 1997	Žáková, Z., Olbrichová, V.	1997	2.2
ID_NM2013_0026	Proměny jakosti akumulované vody. Předpověď jakosti vody v nádrži Nové Mlýny	Zelinka, M.	1964	2.2
ID_NM2013_0027	Can Ecologically Impaired Water Bodies and Watersheds Be Restored?	Novotný, V.	2004	2.2
ID_NM2013_0028	Nové Mlýny - staré a nové	Franek, M.	1997	2.2
ID_NM2013_0029	Phytoplankton of reservoirs in relation to the trophic potential of inflow water	Žáková, Z.	1989	2.2
ID_NM2013_0030	Studie prognózy zarůstání údolní nádrže na Dyji u Nových Mlýnů	Šeda, Z.	1967	2.2
ID_NM2013_0031	Výzkum trofických poměrů a možností umělé oligotrofizace povrchových vod v povodí dolní Dyje, Jihlavy a Svratky	Žáková, Z.	1984	2.2
ID_NM2013_0032	Geoekologické aspekty vodohospodářských úprav na Jižní Moravě - mapové přílohy	kolektiv autorů z Geologického ústavu ČSAV Brno	1985	2.2
ID_NM2013_0033	Prognóza jakosti vody v dolní nádrži vodního díla Nové Mlýny z hlediska závlah	Kočková, E. a kol.	1980	2.2
ID_NM2013_0034	Prognóza jakosti vody v nádrži Nové Mlýny	Novotný, V., Kočková, E.	1970	2.2
ID_NM2013_0035	Zdroje znečištění v povodích nádrží Nové Mlýny a Dalešice	Láník, I.	1982	2.2
ID_NM2013_0036	Kvalita přítokové vody nádrží Nové Mlýny a Dalešice z hlediska dlouhodobého vývoje	Kočková, E.	1982	2.2
ID_NM2013_0037	Charakteristika trofických poměrů nádrží Nové Mlýny a Dalešice	Žáková, Z.	1982	2.2
ID_NM2013_0038	Radioaktivita vody v řece Jihlavě a vodních nádržích Mohelno a Dalešice	Staněk, Z.	1982	2.2
ID_NM2013_0039	Matematické modelování jakosti vody a termického režimu na tocích a nádržích Jihomoravského kraje	Hrazdil, V.	1982	2.2
ID_NM2013_0040	Moravské vodohospodářské soustavy	Novotný, S. a kol.	1987	2.2
ID_NM2013_0041	Ekologizace novomlýnských nádrží. Program ozdravění vodního díla pod Pálavou.	Vlašín, M., Franek, M., Starý, P., Antoš, J.	1995	2.2
ID_NM2013_0042	Betlém naděje lužní krajiny	Šebela, M.	1994	2.2

ID_projekt	název v originálu	autor/autoři	rok	kapitola
ID_NM2013_0043	Mušov 1276-2000	Kordiovský, E. a kol.	2000	2.2
ID_NM2013_0044	Vodní dílo Nové Mlýny - vývoj jakosti vody ve střední nádrži	Kočková, E., Žáková, Z.	2000	2.2
ID_NM2013_0045	Lužní les v Dyjsko-moravské nivě	Hrib, M., Kordiovský, E.	2004	2.2
ID_NM2013_0046	Drnholec	Kordiovský, E. a kol.	2011	2.2
ID_NM2013_0047	Řeka Dyje v Drnholci a její význam pro vodní dílo Nové Mlýny	Kočková, E., Žáková, Z., Mlejnková, H.	2011	2.2
ID_NM2013_0048	Výzkum vlivu fyzikálních faktorů a rozkladných procesů ve vodě a sedimentech na kvalitu významných toků a nádrží v povodí Moravy. Část.2: Vodní dílo Nové Mlýny.	Kočková, E. a kol.	1991	2.2
ID_NM2013_0049	Racionální využití výsledků geoekologických výzkumů oblasti vodohospodářských úprav jižní Moravy v praxi. Přehled činnosti KRB v letech 1983-1986.	Kočková, E.	1986	2.2
ID_NM2013_0050	Zhodnocení pozitivních a negativních ekonomických i mimoekonomických dopadů vybraných variant dokončení vodního díla Nové Mlýny (včetně rozlišení jejich hierarchických konsekvencí) a jejich celkové posouzení	Pavlovský, L. a kol.	1991	2.2
ID_NM2013_0051	Limnologický výzkum areálu nádrží Nové Mlýny v roce 1979	Kočková, E. a kol.	1980	2.2
ID_NM2013_0052	Limnologický výzkum areálu nádrží Nové Mlýny v roce 1980	Kočková, E. a kol.	1981	2.2
ID_NM2013_0053	Limnologický výzkum areálu nádrží Nové Mlýny v roce 1981	Kočková , E. a kol.	1982	2.2
ID_NM2013_0054	Vybrané problémy vodohospodářské soustavy jižní Moravy. Technicko-ekonomická studie.	Kočková, E. a kol.	1980	2.2
ID_NM2013_0055	Hospodaření s vodou a ochrana vodních zdrojů v oblasti Jižní Moravy. Technicko-ekonomická studie.	Kočková, E. a kol.	1984	2.2
ID_NM2013_0056	Výsledky šetření v oblasti vodního díla Nové Mlýny za rok 1975	Kočková , E. a kol.	1976	2.2
ID_NM2013_0057	Výsledky šetření v oblasti vodního díla Nové Mlýny za rok 1976	Kočková, E. a kol.	1977	2.2
ID_NM2013_0058	Limnologický výzkum areálu nádrží Nové Mlýny v roce 1979	Kočková, E. a kol.	1979	2.2
ID_NM2013_0059	Limnologický výzkum areálu nádrží Nové Mlýny a verifikace prognózy vývoje jakosti vody	Kočková, E. a kol.	1977	2.2
ID_NM2013_0060	Inventarizace současných poměrů v povodích nádrže Nové Mlýny ve vztahu k vtokovým profilům	Kočková, E. a kol.	1976	2.2
ID_NM2013_0061	Návrh na postupné zlepšení čistoty vody vodního díla Nové Mlýny	Kočková, E. a kol.	1983	2.2

ID_projekt	název v originálu	autor/autoři	rok	kapitola
ID_NM2013_0062	Výsledky výzkumu zarůstání nádrží vyšší vodní vegetací	Husák, Š.	1988	2.2
ID_NM2013_0063	Komáři (DIPTERA, CULICIDAE) vodního díla u Nových Mlýnů	Vaňhara, J.	1988	2.2
ID_NM2013_0064	Výskyt ryb v horní nádrži VD Nové Mlýny v závislosti na kyslíkových poměrech	Adámek, Z., Varecha, L.	1988	2.2
ID_NM2013_0065	Využití produkce ryb v oblasti vodního díla Nové Mlýny	Lusk, S., Krčál, J.	1988	2.2
ID_NM2013_0066	Přeměna zemědělské krajiny a její vliv na společenstva drobných zemních savců	Zejda, J.	1988	2.2
ID_NM2013_0067	Sukcese ptačích společenstev v pobřežních porostech horní nádrže vodního díla Nové Mlýny	Hudec, K., Pellantová, J.	1988	2.2
ID_NM2013_0068	Kvantitativní změny v abundanci některých druhů obojživelníků v průběhu výstavby vodního díla Nové Mlýny	Šebela, M.	1988	2.2
ID_NM2013_0069	Geografický výzkum v období projektování a realizace vodohospodářských úprav na jižní Moravě	Vlček, V.	1988	2.2
ID_NM2013_0070	Možnosti aplikace historických zkušeností s využitím přirozených krajinných jednotek prostoru Novomlýnských nádrží v plánování	Kolejka, J.	1988	2.2
ID_NM2013_0071	Vývoj jakosti vody ve vtokových profilech a vliv na poměry v horní a střední nádži vodního díla Nové Mlýny	Kočková, E.	1988	2.2
ID_NM2013_0072	Vývoj a dynamika dusičnanů v řece Dyji	Blažková, D., Palát, M.	1988	2.2
ID_NM2013_0073	Vývoj jakosti povrchové vody v řece Dyji	Pokorný, Š., Bradáč, R.	1988	2.2
ID_NM2013_0074	Příspěvek k poznání chemismu nádrží VD Nové Mlýny v letech 1984-1989	Přibil, S., Chromek, J.	1988	2.2
ID_NM2013_0075	Vliv radioaktivity z Jaderné elektrárny Dukovany na povodí řeky Jihlavy	Staněk, Z.	1988	2.2
ID_NM2013_0076	Charakteristika trofické zátěže horní a střední nádrže vodního díla Nové Mlýny	Žáková, Z.	1988	2.2
ID_NM2013_0077	Plankton nádrží VD Nové Mlýny v letech 1981-1988	Heteša, J., Marvan, P., Sukop, I., Žáková, Z.	1988	2.2
ID_NM2013_0078	Vliv společenstev bentických sinic na kyslíkový režim horní nádrže	Marvan, P., Přibil, S.	1988	2.2
ID_NM2013_0079	Kvalita vody v nádržích vodního díla Nové Mlýny a složení fytoplanktonu v kanálech	Kočková, E. a kol.	1995	2.2
ID_NM2013_0080	Proměny ichtyofauny řeky Dyje na území národního parku Podyjí	Lusk, S., Lusková, V.	2001	2
ID_NM2013_0081	Kvalita vody v řece Dyji v oblasti Národního parku Podyjí	Kočková, E., Mlejnková, H., Žáková, Z.	2001	2

ID_projekt	název v originálu	autor/autoři	rok	kapitola
ID_NM2013_0082	Development of biological and chemical conditions in Nové mlýny Reservoirs	Žáková, Z.,Kočková, E., Mlejnková, H.,	2006	2
ID_NM2013_0083	Izučenije izmenenij trofii vodotokov pod dějstvijem podači pitatělnych věščestv	Žáková, Z.	1977	2
ID_NM2013_0084	Mapy 2. rakouského vojenského mapování 1:28 800 (1836-1852)	x	1841	
ID_NM2013_0085	Mapy 3. rakouského vojenského mapování 1:25 000 (1876-1880)	x	1876	
ID_NM2013_0086	Československé reambulované mapy třetího rakouského vojenského mapování 1:25 000	x	1945	
ID_NM2013_0087	Mapy z mapování Protektorátu Čechy a Morava (Messtischblätter) 1: 25 000 (1943)	x	1943	
ID_NM2013_0088	Vojenské topografické mapování Československa 1:25 000 (1952-1957)	x	1957	
ID_NM2013_0089	Vojenské topografické mapování Československa 1:25 000 (1982-1988)	x	1988	
ID_NM2013_0090	Studium eutrofizace vody v kanálech a vliv na provoz čerpacích stanic - V.D. Nové Mlýny	Foltánek, J., Bartoníček, J.	1981	2.2
ID_NM2013_0091	Půl století sledování jakosti vody hraničních toků s Rakouskem	Kočková, E., Mlejnková, H., Žáková, Z.	2003	2.2
ID_NM2013_0092	Výzkum eutrofizace povrchových vod v povodí Ohře a vývoje jejich sekundárního znečištění	Žáková, Z.	1971	2.2
ID_NM2013_0093	Likvidace znečištění akumulovaných odpadních vod z cukrovaru a odstranění jejich negativního vlivu při vypouštění do toku	Kočková, E. a kol.	1982	2.2
ID_NM2013_0094	Annual cycle of zooplankton in backwaters of the flood area of the Dyje	Ošmera, S.	1973	2.2
ID_NM2013_0095	Vodní dílo Nové Mlýny 1988 až 1994 - stručná historie	Franek, M.	1994	2.2
ID_NM2013_0096	Obnova biotopů na dně III. nádrže (dolní) vodního díla Nové Mlýny	Bínová, L., Buček, A., Havlíček, T., Lacina, J., Šebela, M., Culek, M.	1994	2.2
ID_NM2013_0097	Některé výsledky komplexního geografického výzkumu oblasti vodohospodářských úprav jižní Moravy v letech 1988-1993	Lacina, J. a kol.	1994	2.2
ID_NM2013_0098	Obnovení funkce údolní nivy v prostoru vodního díla Nové Mlýny - návrhy variantních řešení a jejich ekonomické zhodnocení	Havlíček, T., Löw, J., Ungerman, J.	1994	2.2
ID_NM2013_0099	Vodní dílo Nové Mlýny - změny jakosti vody v letech 1988-1992	Kočková, E.	1994	2.2
ID_NM2013_0100	Vývoj biologických poměrů na přítocích a v soustavě nádrží Nové Mlýny v období 1988-92	Žáková, Z.	1994	2.2

ID_projekt	název v originálu	autor/autoři	rok	kapitola
ID_NM2013_0101	Mohou být nové vodní biotopy kolem VD NM osídleny původní řasovou flórou?	Skácelová, O.	1994	2.2
ID_NM2013_0102	Good-Bye, Old Rivers	Spurný Miloš	2007	
ID_NM2013_0103	Vodohospodářská výstavba jižní Moravy	Pavlík Stanislav, Hrabal Antonín a kol.	1983	
ID_NM2013_0104	Hospodaření s vodou v povodí	Matějíček Josef	1996	
ID_NM2013_0105	Niva v multidisciplinárním pohledu IV	různí autoři, editoři Vladimír Řehořek a Radan Květ	2001	
ID_NM2013_0106	Ekosystémové služby říční nivy	různí autoři, editoři David Pithart, Zdeňka Benedová, Kateřina Křováková	2008	
ID_NM2013_0107	Geoekologické aspekty vodohospodářských úprav na jižní Moravě	Buček Antonín, Pelikán Jaroslav	1985	
ID_NM2013_0108	Grundlagen zur dorfokologie	Aulig Gunter, Klingberg Tina	1996	
ID_NM2013_0109	Restoration of lake ecosystems - a holistic approach	různí autoři, odborná redaktorka Martina Eiseltová	1996	
ID_NM2013_0110	Zásady ekologizace krajinného prostředí vodních nádrží	Zbořilová Helena, Marhoun Karel	1992	
ID_NM2013_0111	Sukcese vegetace v systému Novomlýnských nádrží na jižní Moravě	Husák, Š.	1994	2.2
ID_NM2013_0112	Aquatic Invertebrates of the Pálava Biosphere Reserve of UNESCO	Opravilová, V., Vaňhara, J., Sukop, I.	1999	2.2
ID_NM2013_0113	Zoobentos a zooplankton nádrží vodního díla Nové Mlýny v letech 1985-1991	Sukop, I.	1994	2.2
ID_NM2013_0114	Dlouhodobý vývoj společenstva komárů (Culicidae, Diptera) vodního díla Nové Mlýny v období do zahájení revitalizačních opatření	Vaňhara, J.	1994	2
ID_NM2013_0115	Změny ve složení společenstev motýlů (Lepidoptera) po výstavbě vodního díla Nové Mlýny	Laštůvka, Z.	1994	2.2
ID_NM2013_0116	K výzkumu měkkýší složky geobiocenóz v oblasti vodního díla u Nových Mlýnů a okolí	Vašátko, J.	1994	2.2
ID_NM2013_0117	Monitoring ichtyocenózy soustavy vodních nádrží Nové Mlýny	Prokeš, M., Baruš, V.	1994	2.2
ID_NM2013_0118	Ichtyologicko-rybářské poznatky o vodním díle Nové Mlýny na řece Dyji	Lusk, S., Halačka, K., Lusková, V.	1994	2.2
ID_NM2013_0119	Význam Vodního díla Nové Mlýny pro hnízdění ptáků	Macháček, P., Chytil, J.	1994	2.2
ID_NM2013_0120	Populace vodních ptáků v nivě řeky Dyje po dokončení vodního díla Nové Mlýny	Pellantová, J.	1994	2.2

ID_projekt	název v originálu	autor/autoři	rok	kapitola
ID_NM2013_0121	Geoinformační systémy pro území Novomlýnských nádrží, jejich stávající a potenciální využití (ÚSES)	Kolejka, J.	1994	2.2
ID_NM2013_0122	The impact of the Vranov reservoir hydropower station operation on the bottom biota of the Dyje River (Czech Republic)	Kubíček, F., Helešic, J., Vojtíšková, D., Zahrádková, S.	1999	2.2
ID_NM2013_0123	The influence of the Vranov reservoir hydropower station on phytobenthos in the Dyje River (Czech Republic)	Komárek, O., Marvan, P.	1999	2.2
ID_NM2013_0124	The micro-meiozoobentic communities in torrential zone of the Dyje River influenced by hydropeaking	Opravilová, V., Komárek, O.	1999	2.2
ID_NM2013_0125	Péče o čistotu vod - předpoklad zdravé a produktivní krajiny	Vaníček, V., Kočková, E., Obrdlík, P., Žáková, Z.	1978	2.2
ID_NM2013_0126	Nádrže Dalešice, Mohelno, Vír, Kníničky a Vranov - produkčně hydrobiologické srovnání moravských nádrží a obecné vztahy	Himmel, J.	1990	2.2
ID_NM2013_0127	Nové Mlýny - případ pro veřejného ochránce práv	Motejl, O., Zachoval, D.	2001	2.2
ID_NM2013_0128	Využití vodních toků v oblasti ZME	Pokorný, A.		1.2
ID_NM2013_0129	Kníničky. Dějiny obce 1406–206.	Zřídkaveselý, F.	2006	1.2
ID_NM2013_0130	Mušov 1276-2000	Kordiovský, E. (eds.) a kol.	2000	1.2
ID_NM2013_0131	Die nachträglichen germanischen Siedlungsaktivitäten am Burgstall bei Mušov. Versuch einer Interpretation	Tejral, J.	2011	1.1
ID_NM2013_0132	Nálezy terry sigillaty v oblasti pod Pavlovskými vrchy (jižní Morava) a jejich vypovídací hodnota pro zkoumání římsko-barbarských vztahů	Klanicová S.	2010	1.1
ID_NM2013_0133	Výsledky dlouhodobého monitoringu vodních ptáků na jižní Moravě a v jižních Čechách	Macháček, P., Pykal, J., Ševčík, J., Chobotská, H.	2008	2.2
ID_NM2013_0134	Hodnocení změn krajiny v oblasti budování a provozi nádrží Nové Mlýny	Kvitkovič, J. a kol.	1984	0
ID_NM2013_0135	Zhodnocení vybraných variant řešení střetů zájmů v oblasti VD Nové Mlýny - územní prognózy, etapa II	Löw, J. a kol.	1992	0
ID_NM2013_0136	Zhodnocení vybraných variant řešení střetů zájmů v oblasti vodního díla Nové Mlýny - etapa I	kolektiv autorů	1992	0
ID_NM2013_0137	Vodní dílo Nové Mlýny. Výstavba a provoz.	kolektiv autorů	1983	0
ID_NM2013_0138	Antický Řím: encyklopedická příručka	Adkins, L. a Adkins, R.	2012	1.1
ID_NM2013_0139	Bojové techniky starověkého světa: 3000 př. n. l. – 500 n. l.: vybavení, bojeschopnost a taktika	Anglim, S. et al.	2006	1.1

ID_projekt	název v originálu	autor/autoři	rok	kapitola
ID_NM2013_0140	Archeologický ústav Akademie věd, ČR Brno, v. v. i., Detašované pracoviště Dolní Dunajovice [online]	X	0	1.1
ID_NM2013_0141	Kdo byl kdo v našich dějinách do roku 1918: multimediální encyklopedie.	Augusta, P. et al.	1996	1.1
ID_NM2013_0142	Slovník antické kultury	Bahník, V., ed. et al.	1974	1.1
ID_NM2013_0143	Životy císařů	Barrett, A. A., ed.	2012	1.1
ID_NM2013_0144	Antické písemné prameny: k dějinám střední Evropy	Bartoňková, D. a Radová, I.	2010	1.1
ID_NM2013_0145	Stěhování národů	Bednaříková, J.	2003	1.1
ID_NM2013_0146	Kulturní dějiny klimatu: od doby ledové po globální oteplování	Behringer, W.	2010	1.1
ID_NM2013_0147	Dějiny zemědělství v Čechách a na Moravě	Beranová, M. a Kubačák, A.	2010	1.1
ID_NM2013_0148	Velké dějiny zemí Koruny české. Sv. I., Do roku 1197	Bláhová, M., Frolík, J. a Profantová, N.	1999	1.1
ID_NM2013_0149	Historická chronologie	Bláhová, M.	2001	1.1
ID_NM2013_0150	Dějiny římské říše: od nejranějších časů po Konstantina Velikého	Boatwright, M. T., Gargola, D. J.	2012	1.1
ID_NM2013_0151	Hydraulika pro vodohospodářské stavby	Boor, B., Kunštátský, J. a Patočka, C.	1968	1.1
ID_NM2013_0152	Das Urbar der Liechtensteinischen Herrschaften Nikolsburg, Dürnholz, Lundenburg, Falkenstein, Feldsberg, Rabensburg, Mistelbach, Hagenberg und Gnadendorf aus dem Jahre 1414	Bretholz, B.	1930	1.1
ID_NM2013_0153	Civilizace starověkého středomoří	Burian, J. a Oliva, P.	1984	1.1
ID_NM2013_0154	Válečné paměti: o válce gallské, o válce občanské, alexandrijské, africké a hispánské	Caesar, G. I.	1972	1.1
ID_NM2013_0155	Tábory římských legií: 27 př. n. l.–378 n. l	Campbell, D. B.	2009	1.1
ID_NM2013_0156	Technika v antice	Cech, B.	2013	1.1
ID_NM2013_0157	Římští legionáři: od Caesara po Nerona	Cowan, R.	2009	1.1
ID_NM2013_0158	Římští legionáři: od Marka Aurelia po Diokleciána	Cowan, R.	2009	1.1
ID_NM2013_0159	Moravská jména místní: výklady filologické	Černý, F. a Váša, P.	1907	1.1
ID_NM2013_0160	Encyklopedie hradišť na Moravě a ve Slezsku	Čižmář, M.	2004	1.1
ID_NM2013_0161	Vybrané kapitoly z historie povodní a hydrologické služby na území ČR = Selected chapters from the history of floods and hydrological services in the Czech Republic	Daňhelka, J. a kol.	2012	1.1

ID_projekt	název v originálu	autor/autoři	rok	kapitola
ID_NM2013_0162	Velká turistická encyklopedie. Jihomoravský kraj	David, P. a Soukup, V.	2007	1.1
ID_NM2013_0163	Roman history	Dio, C.	2001	1.1
ID_NM2013_0164	Archeologie barbarů 2010: hroby a pohřebiště Germánů mezi Labem a Dunajem: sborník příspěvků ze VI. Protohistorické konference, Hradec Králové, 6.–9. září 2010 = Archäologie der Barbaren 2010: die Gräber und Gräberfelder der Germanen zwischen Elbe und Donau: Materialien der VI. Frühgeschichtlichen Konferenz, Hradec Králové, 6.–9. September 2010	Droberjar, E., ed.	2011	1.1
ID_NM2013_0165	Siedlungen der Barbaren: chronologische, wirtschaftliche und historische Aspekte ihrer Entwicklung aus der Sicht der neuen archäologischen Forschung: (Archäologie der Barbaren 2007)	Droberjar, E., ed., Komoróczy, B., ed. a Vachůtová, D., ed.	2008	1.1
ID_NM2013_0166	Encyklopedie římské a germánské archeologie v Čechách a na Moravě	Droberjar, E.	2002	1.1
ID_NM2013_0167	Věk barbarů: české země a stěhování národů z pohledu archeologie	Droberjar, E.	2005	1.1
ID_NM2013_0168	Hydrológia, hydrografia, hydrometria	Dub, O.	1963	1.1
ID_NM2013_0169	Dějiny Moravy. Díl I, od nestarších dob až do r. 906	Dudík, B.	1875	1.1
ID_NM2013_0170	Dějiny markrabství moravského	Dvořák, R.	1991	1.1
ID_NM2013_0171	Vlastivěda moravská	Dvořák, R.	1899	1.1
ID_NM2013_0172	Griechisch-deutsches Schul- und Handwörterbuch	Gemoll, W., Vretska, K., Aigner, T., ed.	2010	1.1
ID_NM2013_0173	Lateinisch-deutsches Handwörterbuch nach dem heutigen Standpunkte der lateinischen Sprachwissenschaft. Bd. 2., K–Z.	Georges, K. E.	1843	1.1
ID_NM2013_0174	Lateinisch-deutsches Handwörterbuch nach dem heutigen Standpunkte der lateinischen Sprachwissenschaft. Bd. 1., A–J.	Georges, K. E.	1843	1.1
ID_NM2013_0175	Armáda starého Říma	Goldsworthy, A. K.	2010	1.1
ID_NM2013_0176	Dějiny antického Říma. 1	Grant, M.	1999	1.1
ID_NM2013_0177	Dvanáct Cézarů. 1	Grant, M.	1998	1.1
ID_NM2013_0178	Římští císařové: životopisy vládců císařského Říma v letech 31 př. Kr.–476 po Kr. 1	Grant, M.	2002	1.1
ID_NM2013_0179	Řím po Marku Aureliovi	Héródianos	1975	1.1
ID_NM2013_0180	Vademecum pomocných věd historických. 3., opr. a dopl.	Hlaváček, I., Nový, R. a Kašpar, J.	2002	1.1
ID_NM2013_0181	Encyklopedie moderních metod v archeologii: archeometrie	Hložek, M.	2008	1.1

ID_projekt	název v originálu	autor/autoři	rok	kapitola
ID_NM2013_0182	Latinsko-slovenský slovník	Hlušíková, M.	2009	1.1
ID_NM2013_0183	Dějiny plavby v Čechách. Díl I., Plavba veslová, plachetní, samotíží a vlekem živou silou	Hubert, M.	1996	1.1
ID_NM2013_0184	Stará plavba na dolní Vltavě	Hubert, M.	2006	1.1
ID_NM2013_0185	Ueber die markomannischen Kriege unter Mark Aurel	Jacobi, W.	1842	1.1
ID_NM2013_0186	Encyklopedie antiky	Kabinet pro studia řecká, římská a latinská	1973	1.1
ID_NM2013_0187	Der altdeutsche Volksstamm der Quaden	Kirchmayr, H.	1888	1.1
ID_NM2013_0188	Der altdeutsche Volksstamm der Quaden: und über deren theilweise Fortdauer in den alten Wohnsitzen	Kirchmayr, H.	1893	1.1
ID_NM2013_0189	Československé řeky: kilometráž	Kohoutek, F., Davídek, B. a Houser, M.	1978	1.1
ID_NM2013_0190	Hydraulika	Kolář, V. et al.	1966	1.1
ID_NM2013_0191	Po stopách římských legií v kraji pod Pálavou	Komoróczy, B.	2010	1.1
ID_NM2013_0192	Die Chronik der Böhmen des Cosmas von Prag	Kosmas, Bretholz, B., ed. a Weinberger, W., ed.	1923	1.1
ID_NM2013_0193	Cosmae ecclesiae Pragensis decani chronicon Bohemorum ad fidem codicis ms. bibliothecae capituli ecclesiae metropolitanae Pragensis recensitum, cum aliis codicibus tam manuscriptis, quam impressis collatum. Accedunt eiusdem Cosmae continuatores canonici Pragenses duo et eodem codice metropolitano; tertius monachus Sazaniensis e codicibus Vindobonensi et Dresdensi. Adiecta lectionum varietate	Kosmas	1783	1.1
ID_NM2013_0194	Vinitorium historicum	Kraus, V.	2009	1.1
ID_NM2013_0195	Brno: vývoj města, předměstí a připojených vesnic	Kuča, K.	2000	1.1
ID_NM2013_0196	Města a městečka v Čechách, na Moravě a ve Slezsku. I. díl, A-G	Kuča, K.	1996	1.1
ID_NM2013_0197	Města a městečka v Čechách, na Moravě a ve Slezsku. V. díl, Par-Pra	Kuča, K.	2002	1.1
ID_NM2013_0198	Města a městečka v Čechách, na Moravě a ve Slezsku. VIII. díl, V-Ž	Kuča, K.	2011	1.1
ID_NM2013_0199	Nehomérovský slovník řecko-český	Lepař, F.	1892	1.1
ID_NM2013_0200	Starověký Řím	Liberati, A. M. a Bourbon, F.	2006	1.1
ID_NM2013_0201	Ryby, rybníky, rybníkáři: historie a tradice rybníkářství v Čechách	Liebscher, P.	2010	1.1

ID_projekt	název v originálu	autor/autoři	rok	kapitola
ID_NM2013_0202	Zeměpisná jména Československa: slovník vybraných zeměpisných jmen s výkladem jejich původu a historického vývoje	Lutterer, I., Majtán, M. a Šrámek, R.	1982	1.1
ID_NM2013_0203	Hovory k sobě	Marcus Aurelius, A.	1975	1.1
ID_NM2013_0204	Pálavsko a Podyjí	Najmanová, L. a Paulík, I.	2010	1.1
ID_NM2013_0205	Lesy v České republice	Němec, J., ed. a Hrib, M., ed.	2009	1.1
ID_NM2013_0206	Voda v České republice	Němec, Jan, ed., Hladný, Josef, ed. a Blažek, Vladimír	2006	1.1
ID_NM2013_0207	Voda v České republice	Němec, J., ed., Hladný, J., ed. a Blažek, V.	2006	1.1
ID_NM2013_0208	Vodstvo a podnebí v České republice v souvislosti se změnou klimatu	Němec, J., ed., Kopp, J., ed. a Bartoš, M., ed.	2009	1.1
ID_NM2013_0209	České dějiny	Novotný, V.	1912	1.1
ID_NM2013_0210	Dějiny národu českého v Čechách a na Moravě	Palacký, F.	1928	1.1
ID_NM2013_0211	Grécko-slovenský slovník: od Homéra po kresťanských autorov	Panczová, H.	2012	1.1
ID_NM2013_0212	Antický Rím	Paoli, U. E., ed. a Giannelli, G., ed.	1975	1.1
ID_NM2013_0213	Dějiny pravěku a starověku. [II. část], Hlava X–XXI	Pečírka, J. a kol.	1979	1.1
ID_NM2013_0214	Řím a jeho nepřátelé: říše stvořená a zničená válkou	Penrose, J.	2007	1.1
ID_NM2013_0215	Pavlovské vrchy a okolí	Pernica, M. a kol.	1958	1.1
ID_NM2013_0216	Úvod do studia archeologie	Podborský, V.	2012	1.1
ID_NM2013_0217	Portréty světovládců. I, (Od Hadriana po Alexandra Severa)	X	1982	1.1
ID_NM2013_0218	Portréty světovládců. II, (Od Maximinů po Carina)	X	1982	1.1
ID_NM2013_0219	Latinsko-český slovník. Díl 1, A–K. 18	Pražák, J. M., Novotný, F. a Sedláček, J.	1955	1.1
ID_NM2013_0220	Latinsko-český slovník. Díl 2, L–Z. 18	Pražák, J. M., Novotný, F. a Sedláček, J.	1955	1.1
ID_NM2013_0221	Velcí římští císaři	Raffalt, R.	2001	1.1
ID_NM2013_0222	RGZM [online]. Mainz: Römisch-Germanisches Zentralmuseum, Forschungsinstitut für Archäologie, 2013.	Römisch-Germanisches Zentralmuseum	2013	1.1
ID_NM2013_0223	Pluhy, nemoci a ropa: jak lidé ovlivnili klima	Ruddiman, W. F.	2011	1.1
ID_NM2013_0224	Historický lexikon obcí České republiky 1869–2005. II. díl, Abecední přehled obcí a částí obcí v letech 1869-2005	Růžková, J. a kol.	2006	1.1

ID_projekt	název v originálu	autor/autoři	rok	kapitola
ID_NM2013_0225	Římské legie [online]	Kolouch, A.	2008	1.1
ID_NM2013_0226	Krajina a revoluce: významné přelomy ve vývoji kulturní krajiny Českých zemí	Sádlo, J. et al.	2005	1.1
ID_NM2013_0227	Umělecké památky Moravy a Slezska. Sv. 1., A/I	Samek, B.	1994	1.1
ID_NM2013_0228	Umělecké památky Moravy a Slezska. Sv. 2, J/N	Samek, B.	1999	1.1
ID_NM2013_0229	Kl. Ptolemaia Zprávy o Čechách a zemích sousedních	Sedláček, A.	1880	1.1
ID_NM2013_0230	Česko: Ottův historický atlas	Semotanová, E. a kol.	2007	1.1
ID_NM2013_0231	Atlas zemí Koruny české [kartografický dokument]	Semotanová, E.	2002	1.1
ID_NM2013_0232	Mapy Čech, Moravy a Slezska v zrcadle staletí	Semotanová, E.	2001	1.1
ID_NM2013_0233	Germáni: mezi Thorsbergem a Ravennou: kulturní dějiny Germánů do konce doby stěhování národů	Schlette, F.	1977	1.1
ID_NM2013_0234	Encyklopedie pravěku v Čechách, na Moravě a ve Slezsku	Sklenář, K., Sklenářová, Z. a Slabina, M.	2002	1.1
ID_NM2013_0235	Památky pravěku na území ČSSR: od lovců mamutů ke státu Přemyslovců	Sklenář, K.	1974	1.1
ID_NM2013_0236	Encyklopedie pravěkých pokladů v Čechách	Smejtek, L., Militký, J. a Lutovský, M.	2013	1.1
ID_NM2013_0237	Životopisy dvanácti císařů: spolu se zlomky jeho spisu O význačných literátech	Suetonius Tranquillus, G.	1974	1.1
ID_NM2013_0238	Dolní Věstonice – Pavlov: místo: jižní Morava, čas: 30 000 let	Svoboda, J. A.	2010	1.1
ID_NM2013_0239	Velká kniha o klimatu Zemí koruny české	Svoboda, J., Vašků, Z. a Cílek, V.	2003	1.1
ID_NM2013_0240	Utajené dějiny podnebí: řídilo počasí dějiny lidstva?	Svoboda, J.	2009	1.1
ID_NM2013_0241	Vojenské dějiny od pravěku do roku 1648: střední Evropa	Synek, J., ed. a Klučina, P.	2013	1.1
ID_NM2013_0242	Letopisy	Tacitus, P. C.	1975	1.1
ID_NM2013_0243	Z dějin císařského Říma	Tacitus, P. C.	1976	1.1
ID_NM2013_0244	Na přelomu věků	Theofylaktos Simokattés	1986	1.1
ID_NM2013_0245	Slovník novozákonní řečtiny	Tichý, L.	2001	1.1
ID_NM2013_0246	Čechy na úsvitě dějin	Turek, R.	2000	1.1
ID_NM2013_0247	Deset knih o architektuře	Vitruvius Pollio, M.	1979	1.1
ID_NM2013_0248	Zeměpisný lexikon ČSR. Vodní toky a nádrže	Vlček, V., ed. et al.	1984	1.1
ID_NM2013_0249	Encyklopedie mytologie germánských a severských národů	Vlčková, J.	2006	1.1

ID_projekt	název v originálu	autor/autoři	rok	kapitola
ID_NM2013_0250	Vývoj biomasy fytoplanktonu Brněnské údolní nádrže v letech 2004-2014	Geriš, R., Kosour, D.	2013	2.2
ID_NM2013_0251	Vývoj plůdkového společenstva ryb Brněnské přehrady v letech 2007-2014	Janáč, M., Valová, Z. a Jurajda, P.	2013	2.2
ID_NM2013_0252	Brněnská přehrada a lidé kolem ní	Šlezingr, M.	1998	2.5
ID_NM2013_0253	Vliv Novomlýnských nádrží na odtokové poměry Dyje v období nízkých vodností	Švaříček, J.	2008	2.5
ID_NM2013_0254	Racionální využití výsledků výzkumů v oblasti vodohospodářských úprav Jižní Moravy	kolektiv autorů	1988	2.5
ID_NM2013_0255	Brněnská Přehrada - minulost, přítomnost a budoucnost	Borecká, K.	2011	2.5
ID_NM2013_0256	Rekonstrukce krajiny Novomlýnských nádrží	Tomanová, M.	2013	2.5
ID_NM2013_0257	Vývoj využití země povodí Svratky a Svitavy	Lang, M.	2009	2.5
ID_NM2013_0258	Analysis of factors responsible for the mass development of Microcystis aeruginosa ni the Brno dam-reservoir and in the subsequent reach of the Svratka river	Marvan, P., Maršálek, B., Pokorný, J.	1991	
ID_NM2013_0259	Geoekologické aspekty vodohospodařských úprav na jižni Moravě	Buček, A., Pelikán, J.	1985	2.5
ID_NM2013_0260	Zpráva o změně udržovacích prací na vodním díle Nové Mlýny, střední a dolní nádrž při požadovaných hladinách	Jareš, Z.	2003	2.2
ID_NM2013_0261	Studie sedimentů v Brněnské nádrži a návrh opatření k zabránění rozvoje vodních květů	Pokorný, J., Maršálek, B., Marvan, P.	1994	
ID_NM2013_0262	Využití amura bílého při omezování zárostu VD Nové Mlýny	Gajdůšek, J., Ovesný, Z., Marvan, P., Husák, Š.	1982	
ID_NM2013_0263	Biologie nově napuštěné nádrže	Heteša, J., Marvan, P. (editoři)	1984	
ID_NM2013_0264	Třetí přízpěvek k poznání květeny moravských rozsivek	Bílý, J.	1930	
ID_NM2013_0265	Výzkum planktonu na Vranovské přehradě	Molík, K.	1949	2.8
ID_NM2013_0266	Zooplankton jihomoravských tůní u Mušova	Přikryl, I.	1977	2.8
ID_NM2013_0267	Zoobenthos poříčních tůní u Mušova	Gajdůšek, J.	1967	2.8
ID_NM2013_0268	Fauna periodické návesní tůně v Mušově	Blahová, M.	1967	2.8
ID_NM2013_0269	Benthos poříčních tůní v oblasti vodního díla Nové Mlýny	Halouzka, J.	1977	2.8

ID_projekt	název v originálu	autor/autoři	rok	kapitola
ID_NM2013_0270	Dynamika mikrobentosu lesní tůně v Novomlýnské oblasti na jižní Moravě	Kovařík, M.	1977	2.8
ID_NM2013_0271	Jepice zátopového území na jižní Moravě v okolí Mušova	Brabec, L.	1965	2.8
ID_NM2013_0272	Zooplankton návesní tůně v Mušově	Sobotková, B.	1967	2.8
ID_NM2013_0273	Prehistorické jeskyně. Katalogy, dokumenty, studie.	Svobodea, J. editor	2002	1.1
ID_NM2013_0274	Dnes se setkají obyvatelé obce zalité Novomlýnskou nádrží. Lidé z Mušova chtějí do péče jedinou památku na zaplavené rodiště.	neuvedeno	1998	1.2
ID_NM2013_0275	Roste Nový Mušov	(rt)	1977	1.2
ID_NM2013_0276	Hochwasser in Muschau	M. L.	1990	1.2
ID_NM2013_0277	Co Mušovští očekávali a jak to dopadlo	Musil, Libor	1995	1.2
ID_NM2013_0278	Muschau	neuvedeno	1996	1.2
ID_NM2013_0279	Břeclavsko. Vlastivěda moravská	Nekuda, V. a kol.	1969	1.2
ID_NM2013_0280	65 Jahre Elektrifizierung	PF	1990	1.2
ID_NM2013_0281	Die kirche Vereine	PF	1996	1.2
ID_NM2013_0282	Unser Kindergarten	PF	1995	1.2
ID_NM2013_0283	Předjaří pod Pálavou	neuvedeno	1975	1.2
ID_NM2013_0284	Naše menšiny na jihozápadní Moravě a jejich školství	Rýč, K.	1922	1.2
ID_NM2013_0285	Mušov v roce 1996	Štěpánek, Václav	1996	1.2
ID_NM2013_0286	Z osudů nedávno zaniklého Mušova	Unger, Josef, Zemek, Metoděj	1982	1.2
ID_NM2013_0287	Vertreibung	neuvedeno	1995	1.2
ID_NM2013_0288	Vyhláška Projektu na regulaci Dyje v úseku Mušov - Dolní Věstonice	neuvedeno	1927	1.2
ID_NM2013_0289	Bítov	neuvedeno	2012	1.2
ID_NM2013_0290	Cornštejn - podyjská pevnost	Kacetl, Jiří, Fila, Roman, Molík, David	2011	1.2
ID_NM2013_0291	Vypuštěná přehrada odhalila 80 let zatopenou vesnici	neuvedeno	2010	1.2
ID_NM2013_0292	Bítov - statek 1640-1931	Voldán, Vl., Zemek, M.	1958	1.2
ID_NM2013_0293	Moravský zemský výbor v Brně, obecní oddělení (1564-1613), 1702, 1799-1929	Obršlík, Jindřich	1980	1.2
ID_NM2013_0294	Archiv městečka Bítov (1777) 1850 - 1945 (1975)	Sklenská, I.	2008	0
ID_NM2013_0295	The influence of hydrological works on the water biome	Heteša, J., Sukop, I.	1991	2.7

ID_projekt	název v originálu	autor/autoři	rok	kapitola
ID_NM2013_0296	Invertebrate Communites of Former Southern Moravian Floodplains (Czechoslovakia) and Impacts of Regulation	Adámek, Z., Sukop, I.	1992	2.7
ID_NM2013_0297	Influence of the Water Works at Nove Mlyny on Macrozoobenthos of the Dyje River in the Vicinity of Biosphere Reserve Palava (Southern Moravia)	Sukop, I.	1990	2.7
ID_NM2013_0298	Zooplankton a zoobentos Mušovské a Věstonické nádrže v letech 1981 - 1984	Sukop, I.	1986	2.7
ID_NM2013_0299	Vývoj zooplanktonu horní zdrže v letech 1979 - 1980	Sukop, I.	1984	2.7
ID_NM2013_0300	Schopnost pokrytí vodohospodářských potřeb	Kadeřábková, J.	2004	2.2
ID_NM2013_0301	Revitalizace vodního díla a okolí	Matějíček, Jos.	2004	2.2
ID_NM2013_0302	Návrhy na řešení havarijního stavu v horní zdrži vodního díla Nové Mlýny	Kočková, E.	1982	2.2
ID_NM2013_0303	Kvalita vody v řece Dyji z hlediska využití pro závlahy	Kočková, E., Žáková, Z., Obrdlík, P.	1978	2.2
ID_NM2013_0304	Limnologický výzkum areálu nádrží Nové Mlýny v roce 1982	Kočková, E., Žáková, Z.	1982	2.2
ID_NM2013_0305	Vyhodnocení vlivu 1. stavby vodního díla Nové Mlýny na komplex ekologických souvislostí v krajině a na životní prostředí	Kočková, E., Žáková, Z.	1981	2.2
ID_NM2013_0306	Vodohospodářské poměry Jižní Moravy z hlediska zemědělce	Pospíšil, K.	1934	2
ID_NM2013_0307	Die Vegetationsverhältnisse von Retz und Znaim	Himmelbaur, W., Stumme, E.	1923	2.2
ID_NM2013_0308	Die Flora der Znaimer Kreises	Oborny, A.	1879	2.2
ID_NM2013_0309	Dynamika koryta Moravy ve vztahu k příbřežní vegetaci na základě studia historických map a současných měření: případová studie ze Strážnického Pomoraví	Smetana, Mirek	2011	2.3
ID_NM2013_0310	Zatopené osudy: Vranovská přehrada	Česká televize, Centrum publicistiky a dokumentu Televizního studia Ostrava	2008	
ID_NM2013_0311	Zatopené osudy: Nové Mlýny	Česká televize, Centrum publicistiky a dokumentu Televizního studia Ostrava	2008	
ID_NM2013_0312	Využití map stabilního katastru a historických leteckých snímků pro analýzu změn vodních toků a břehové vegetace	Richter Pavel, Belušová Vladimíra	2012	2.3

ID_projekt	název v originálu	autor/autoři	rok	kapitola
ID_NM2013_0313	Retrospektivní vyhodnocení změn vodních toků vybraných modelových území	Stejskalová, D., Karásek, P., Podhrázská, J.	2012	2.3
ID_NM2013_0314	Flora von Mähren und österr. Schlesien. Teile 1–4.	OBORNY, A.	1883	2.2
ID_NM2013_0315	Význam starých map pro studium změn krajiny v okrese Hodonín	Havlíček Marek	2013	2.3
ID_NM2013_0316	Hodnocení území na bývalých rybničních soustavách (vodních plochách) s cílem posílení udržitelného hospodaření s vodními a půdními zdroji v ČR	Univerzita Palackého v Olomouci, České vysoké učení technické v Praze, Výzkumný ústav vodohospodářský T. G. M., Ecological Consulting	2012	2.3
ID_NM2013_0317	Fundamentals of Fluvial Geomorphology	Ro Charlton	2007	2.3
ID_NM2013_0318	HEM - Hydroekologický monitoring: Metodika pro monitoring hydromorfologických ukazatelů ekologické kvality vodních toků	Langhammer Jakub	2007	2.3
ID_NM2013_0319	Manuál pro geomorfologické a ekomorfologické hodnocení vodních toků	Demek, Jaromír, Vatolíková, Zuzana	2005	2.3
ID_NM2013_0320	Komparace metodik hydromorfologického monitoringu a jejich testování v povodí Svratky	Kňažková Michaela	2013	2.3
ID_NM2013_0321	Hydromorfologie vodních toků: Metodika typologie, monitoringu, vyhodnocení aktuálního stavu hydromorfologie koryt a niv vodních toků včetně návrhu opatření k dosažení dobrého ekologického stavu vod	Šindlar Miloslav	2006	2.3
ID_NM2013_0322	Hydromorfologie	Matoušková Milada	2009	2.3
ID_NM2013_0323	Změny na vybraných vodních tocích v povodí řeky Jevišovky od druhé poloviny 18. století po současnost (1763-2006) na základě studia starých map	Chrudina Zdeněk	2010	2.3
ID_NM2013_0324	Změny ve využití krajiny a na vodních tocích v povodí Veličky a v horních povodích Kyjovky a Svratky	Havlíček Marek, Krejčíková Barbora, Chrudina Zdeněk, Borovec Roman, Svoboda Josef	2011	2.3
ID_NM2013_0325	Vývoj využití krajiny a vodních ploch v povodí Kyjovky od roku 1763 do současnosti	Havlíček Marek, Pavelková Chmelová Renata, Frajer Jindřich, Netopil Patrik	2013	2.3
ID_NM2013_0326	Hydrogeologické posouzení dlouhodobého snížení zásobní hladiny vody ve střední a dolní nádrži vodního díla Nové Mlýny v okrese Břeclav na vodárensky využívanou přírodní akumulaci podzemní vody pod dolní nádrží	Pospíšil, Z.	2002	2.2
ID_NM2013_0327	Geologické aspekty vodohospodářských úprav na Jižní Moravě	Buček, A., Pelikán, J.	1985	2.5

ID_projekt	název v originálu	autor/autoři	rok	kapitola
ID_NM2013_0328	Ochrana zemědělské půdy před erozí	Janeček, M. a kol.	2012	2.5
ID_NM2013_0329	Metodický návod pro identifikaci KB	Drbal, K. a kol.	2009	2.5
ID_NM2013_0330	Predicting Rainfall Erosion Losses – A Guide to Conservation Planning. Agriciultural	Wischmeier, W. C., Smith, D. D	1978	2.5
ID_NM2013_0331	Applied River Morphology	Rosgen Dave	1996	2.3
ID_NM2013_0332	Řeky pro život. Revitalizace řek a péče o nivní biotopy.	Králová Helena	2001	2.3
ID_NM2013_0333	Posouzení dlouhodobého snížení zásobní hladiny vody ve střední a dolní nádrži vodního díla Nové Mlýny. Textová část. Přílohy.	Krejčová, D., Soukalová, E.	2002	2.2
ID_NM2013_0334	Protipovodňová ochrana VDNM	Matějíček, J.	2004	2.2
ID_NM2013_0335	Rybářské hospodaření	Lusk, S.	2003	2.2
ID_NM2013_0336	Rekreace a cestovní ruch	Klapka, P., Kostlán, P. a Řeřicha, R.	2003	2.2
ID_NM2013_0337	Srovnávací studie fluviálních jezer středního Polabí horní Lužnice a horní Svratky	Petra Havlíková	2011	2.3
ID_NM2013_0338	Komáří kalamity	Šebesta, O.	2003	2.2
ID_NM2013_0339	Větrné smršť	Hradil, M.	2002	2.2
ID_NM2013_0340	Macrozoobenthos of the Jihlava River downstream the Dalesice-Mohelno reservoirs	Němcová, J.	2001	2.8
ID_NM2013_0341	The impact of regulated flow and altered temperature regime on river bed macroinvertebrates	Helešic, J., Kubíček, F., Zahrádková, S.	2001	2.8
ID_NM2013_0342	Contribution to our knowledge of macro-invertebrate fauna of the Dyje river downstream of the Nové Mlýny reservoir (Czech Rebublic).	Horsák, M.	2001	2.8
ID_NM2013_0343	Jakost vody v řece Oslavě a Rokytné	Kočková, Berán, Školllová, Mlejnková, Žáková	1995	2.2
ID_NM2013_0344	Problematika Vladislav - Antrax	Jakubec, B.	1985	2.2
ID_NM2013_0345	Kvalita vody pro vodní dílo DALEŠICE 1998	Kočková, Mlejnková, Pavonič, Kupec Jos., Jiříček	1998	2.2
ID_NM2013_0346	Manipulační řád pro vodní dílo Nové Mlýny HORNÍ NÁDRŽ na řece Dyji v km 58,085		2001	2.2
ID_NM2013_0347	Prognosa jakosti vody v nádrži Nové Mlýny	Kočková, Novotný	1967	2.2

ID_projekt	název v originálu	autor/autoři	rok	kapitola
ID_NM2013_0348	"Ekologizace novomlýnských nádrží" na přírodní prostředí. Rozšíření dokumentace a závěry.	Löw, J. a kol.	1995	2.2
ID_NM2013_0349	Vyhodnocení vlivu 1. stavby vodního díla Nové Mlýny na komplex ekologických souvislostí v krajině a na životní prostředí	Kočková, Žáková, Hrazdil, Staněk, Novotný	1981	2.2
ID_NM2013_0350	Hospodaření s vodou a ochrana vodních zdrojů v oblasti jižní Moravy DÚ 01 Hydrochemie povrchových vod, ekologické dopady znečištění, možnosti řešení a potřebná opatření v povodích	Kočková, E. a kol.	1988	2.2
ID_NM2013_0351	Novomlýnské nádrže a cestovní ruch	Klapka, P., Kostlán, P., Řeřicha, R.	2003	2.2
ID_NM2013_0352	Dřeviny v přírodní rezervaci Věstonická nádrž	Buček, A., Maděra, P.	2003	2.2
ID_NM2013_0353	Bilanční stav na přítocích do VDNM a posouzení požadavků na vodu s přihlédnutím k současným potřebám a výhledu ve vazbě na bilance	Reitoralová, M.	2003	2.2
ID_NM2013_0354	Prognóza rozvoje závlah v oblasti vodního díla Nové Mlýny v období od vstupu ČR do EU do r. 2020	MEBIS, s.r.o. Praha	2003	2.2
ID_NM2013_0355	Manipulační řád pro vodní dílo Nové Mlýny STŘEDNÍ NÁDRŽ na řece Dyji v km 53,770		2001	2.2
ID_NM2013_0356	Manipulační řád pro vodní dílo Nové Mlýny DOLNÍ NÁDRŽ na řece Dyji v km 46,00		2001	2.2
ID_NM2013_0357	Novomlýnské nádrže a vývoj klimatu v luhu jižní Moravy. Novomlýnské nádrže a hladina podzemní vody v luhu jižní Moravy	Bagar, R., Klimánek, M., Klimánková, Z.	2002	2.2
ID_NM2013_0358	Posouzení využití vodní energie při jednotlivých hladinách na MVE ve správě Povodí Moravy, s.p., na dolní nádrži vodního díla Nové Mlýny	Krejčí, V.	2003	2.2
ID_NM2013_0359	Minimální průtoky	Bernardová, I., Mrázek, K.	2003	2.2
ID_NM2013_0360	Soustava vodohospodářských úprav na jižní Moravě	Kratochvil, S.	1985	2.2
ID_NM2013_0361	Požadavky na vodu pro povodňování lužních lesů	Matějíček, Jos.	2004	2.2
ID_NM2013_0362	Požadavky sousedních států Rakouska a Slovenské republiky	Bíza, P., Gric, R.	2004	2.2
ID_NM2013_0363	Kvalita vody na soutoku Moravy a Dyje	Kočková, E., Žáková, Z., Mlejnková, H.	2004	2.2
ID_NM2013_0364	Výzkum procesů ovlivňujících obsah a chování radionuklidů ve vodních nádržích (Brněnská údolní nádrž)	Staněk, Z.	1971	2.2
ID_NM2013_0365	Zhodnocení úrovně přirozené radioaktivity v hraničním úseku řeky Dyje	Staněk, Z.	1980	2.2
ID_NM2013_0366	Radiochemické stanovení přirozených radionuklidů v povrchových vodách řek Jihlavy a Dyje	Staněk, Z.	1984	2.2

ID_projekt	název v originálu	autor/autoři	rok	kapitola
ID_NM2013_0367	Zhodnocení plnění revitalizační koncepce určené politikou MŽP. Postup revitalizace střední a dolní nádrže.	Lacina, D. - AOPK ČR	2003	2.2
ID_NM2013_0368	Posouzení celého ekosystému nádrže při různých hladinách	Buček, A., Maděra, P., Paukertová, I., Šebela,M., Chytil, J.	2003	2.2
ID_NM2013_0369	Vyhodnocení zanášení horní, střední a dolní nádrže vodního díla Nové Mlýny	Matějíček, Jos.	2003	2.2
ID_NM2013_0370	VD Nové Mlýny - horní, střední a dolní nádrž. Kontrola zaměření nádrží.	Fuchsová, J.	2003	2.2
ID_NM2013_0371	BIOMONITORING AND ASSESSMENT OF HEAVY METAL CONTAMINATION OF STREAMS AND RESERVOIRS IN THE DYJE/THAYA RIVER BASIN, CZECH REPUBLIC	Žáková, Z., Kočková, E.	1999	2.2
ID_NM2013_0372	VD Nové Mlýny, vliv dlouhodobého snížení provozní hladiny v dolní a střední nádrži z hlediska technicko-bezpečnostního dohledu	Sakař, K., Rainer, V., Holomek, S.	2002	2.2
ID_NM2013_0373	Vyhodnocení vlivu snížené hladiny vody na stabilitu a bezpečnost hrází vodního díla Nové Mlýny	Krejčí, V.	2003	2.2

F.2 Komentář k možnostem využití a citování topografických map

Komentář k možnostem využití topografických map z Výzkumného ústavu Silva Tarouc y pro krajinu a okrasné zahradnictví, v. v. i.
Komentář k podmínkám citování topografických map

První rakouské vojenské mapování 1:28 800 (1763-1768)

Mapy 1. rakouského vojenského mapování, pokrývající území českého království, byly získány v digitální podobě v rámci spolupráce s Laboratoří geoinformatiky Univerzity J. E. Purkyně v Ústí nad Labem, sídlící v Mostě a vedenou Ing. Vladimírem Brůnou. Tyto mapy převzalo oddělení aplikací GIS a oddělení ekologie krajiny, pracoviště AOPK ČR v Brně v roce 2005 za účelem odborných prací bez podpisu konkrétních omezujících smluv o využití. Mapy byly předány na základě ústní dohody s Ministerstvem životního prostředí a jejich zástupci, kteří spolupráci s Laboratoří geoinformatiky Univerzity J. E. Purkyně podporovali. Využití mapové sady primárně souviselo s činnostmi v rámci výzkumného záměru MSM 6293359101 Výzkum zdrojů a indikátorů biodiverzity v kulturní krajině v kontextu dynamiky její fragmentace – část 1 Kvantitativní analýza dynamiky vývoje krajiny ČR za posledních 250 let. Přesto nebylo výslovně uvedeno žádné omezení pro oddělení aplikací GIS a ekologie krajiny AOPK ČR a později VÚKOZ, v. v. i.

Mapy 1. rakouského vojenského mapování jsou v současnosti veřejně k dispozici ve webové prohlížečce na http://oldmaps.geolab.cz/.

Je zde uvedena podmínka citování při publikování map přímo z webových stránek:

v případě, že použijete jednu či více sekcí u vojenských mapování, resp. část sekce k publikování, upozorňujeme na povinnost citace:
© 1st Military Survey, Section No. xy, Austrian State Archive/Military Archive, Vienna
© Laboratoř geoinformatiky Univerzita J.E. Purkyně - http://www.geolab.cz
© Ministerstvo životního prostředí ČR - http://www.mzp.cz

Výzkumný ústav Silva Tarouc y pro krajinu a okrasné zahradnictví, v. v. i., jakožto organizace zřizovaná Ministerstvem životního prostředí má k neskenovaným mapám 1. rakouského vojenského mapování přístup jako k výstupu projektu VaV financovaného MŽP – viz informace níže:
„Cílem vědecko-výzkumného projektu Ministerstva životního prostředí ČR (dále MŽP ČR) - VaV/640/2/01 - "Identifikace historické sítě prvků ekologické stability krajiny", jehož výstupem je tato publikace, bylo pořízení barevných kopií kompletních souborů 1. a 2. vojenského mapování a zpracování metodiky, která by umožnila využití těchto map jako zdroje informací o krajinné struktuře v minulosti. Metodika byla aplikována ve vybraných modelových územích. Součástí projektu je též návrh zpřístupnění těchto děl vědcům, studentům a pracovníkům státní správy a samosprávy pro základní i aplikovaný výzkum.
Obnova a udržení stability v krajině na úrovni státní správy je organizována prostřednictvím krajinotvorných programů Ministerstva životního prostředí ve spolupráci s dalšími resorty. Patří mezi ně zejména program Péče o krajinu, program Obnovy vesnice, realizace územních systémů ekologické stability (ÚSES) především v rámci pozemkových úprav a Program revitalizace říčních systémů.
Zmíněné aktivity řeší problematiku využívání krajiny mimo zvláště chráněná území Česka z hlediska optimalizace aktivit zapojených subjektů, zemědělského a lesního hospodářství, rozvoje obcí, cestovního ruchu a rekreace. Ekosystémové vztahy a závislosti v krajině a ekologická stabilita území jsou stejně důležité jako základní aspekty tradiční ochrany přírody.

V posledních letech se diskuse o této problematice dostává z úrovně státní správy, vědeckých a odborných institucí do popředí zájmu odborné i laické veřejnosti, nevládních organizací i jednotlivých občanů, kteří též mohou být žadateli o finanční prostředky poskytované v rámci krajinotvorných programů. A právě i těmto subjektům by jako inspirativní zdroje informací měly sloužit staré mapy, nebot' právě tito lidé nejlépe znají místní podmínky a jsou tudíž schopni velmi efektivně na základě této znalosti interpretovat informace ze starých map."
Brůna, V., Uhlířová L., Buchta I., 2002: Závěrečná zpráva o řešení projektu MŽP ČR VaV/640/2/01 Identifikace historické sítě prvků ekologické stability krajiny, UJEP Ústí nad Labem, 46 s.

RESUMÉ: mapy 1. rakouského vojenského mapování z let 1763-1768 jsou využitelné pro projekty v programu NAKI s nutností uvádění citace:
© 1st Military Survey, Section No. xy, Austrian State Archive/Military Archive, Vienna
© Laboratoř geoinformatiky Univerzita J.E. Purkyně - http://www.geolab.cz
© Ministerstvo životního prostředí ČR - http://www.mzp.cz

Druhé rakouské vojenské mapování 1:28 800 (1836-1852)

Mapy 2. rakouského vojenského mapování, pokrývající území českého království, byly získány v digitální podobě v rámci spolupráce s Laboratoří geoinformatiky Univerzity J. E. Purkyně v Ústí nad Labem, sídlící v Mostě a vedenou Ing. Vladimírem Brůnou. Tyto mapy převzalo oddělení aplikací GIS a oddělení ekologie krajiny, pracoviště AOPK ČR v Brně v roce 2005 za účelem odborných prací bez podpisu konkrétních omezujících smluv o využití. Mapy byly předána na základě ústní dohody s Ministerstvem životního prostředí a jejich zástupci, kteří spolupráci s Laboratoří geoinformatiky Univerzity J. E. Purkyně podporovali. Využití mapové sady primárně souviselo s činnostmi v rámci výzkumného záměru MSM 6293359101 Výzkum zdrojů a indikátorů biodiverzity v kulturní krajině v kontextu dynamiky její fragmentace – část 1 Kvantitativní analýza dynamiky vývoje krajiny ČR za posledních 250 let. Přesto nebylo výslovně uvedeno žádné omezení pro oddělení aplikací GIS a ekologie krajiny AOPK ČR a později VÚKOZ, v. v. i.

Mapy 2. rakouského vojenského mapování jsou v současnosti k prohlížení k dispozici na http://oldmas.geolab.cz, dále jsou k dispozici v georeferencované podobě v souřadnicovém systému S-JTSK na veřejném mapovém serveru http://geoportal.cenia.cz, případně veřejném prohlížeči map na www.mapy.cz
Výzkumný ústav Silva Tarouca pro krajinu a okrasné zahradnictví, v. v. i., jakožto organizace zřizovaná Ministerstvem životního prostředí má k neskenovaným mapám 2. rakouského vojenského mapování přístup jako k výstupu projektu VaV financovaného MŽP – viz obecné informace u 1. vojenského mapování.

RESUMÉ: mapy 2. rakouského vojenského mapování z let 1836-1852 jsou využitelné pro projekty v programu NAKI s nutností uvádění citace:
© 2nd Military Survey, Section No. xy, Austrian State Archive/Military Archive, Vienna
© Laboratoř geoinformatiky Univerzita J.E. Purkyně - http://www.geolab.cz
© Ministerstvo životního prostředí ČR - http://www.mzp.cz

Třetí rakouské vojenské mapování 1:25 000 (1876-1880)

Mapy 3. rakouského vojenského mapování, kterými disponuje odbor krajinné ekologie a geoinformatiky VÚKOZ, v. v. i. byly postupně získány v analogové podobě ve spolupráci s Ing. Petrem Jánským z Mapové sbírky Přírodovědecké fakulty Univerzity Karlovy v Praze, s Mgr. Bohuslavem Frantálem z Ústavu Geoniky Akademie věd ČR, v. v. i., s doc. RNDr. Milanem Václavem Drápelou, CSc. z Geografického ústavu Přírodovědecké fakulty Masarykovy Univerzity a s Mgr. Tomášem Grimem, Ph.D. z Českého úřadu zeměměřičského a katastrálního. Všechny mapy byly skenovány na pracovišti oddělení aplikací GIS, později odboru krajinné ekologie a geoinformatiky VÚKOZ, v. v. i.

Skenované mapy v digitální podobě byly bezplatně poskytnuty jednotlivým správcům archivů. Nebyla vytvořena žádná smlouva omezující možnosti odborné činnosti založené na studiu těchto map či publikování těchto map na jedné či druhé straně.
Ve spolupráci s doc. Václavem Čadou z oddělení Geomatiky ZČÚ v Plzni byly tyto mapy georeferencovány pomocí programu MATKART, vyvinutého na ČVUT společně s Prof. Veverkou.

Barevné mapy 3. rakouského vojenského mapování jsou k prohlížení k dispozici na http://oldmas.geolab.cz

V roce 2010 byla podepsána mezi Výzkumným ústavem Silva Tarouci pro krajinu a okrasné zahradnictví, v. v. i. a Ministerstvem obrany, zastoupeným Vojenským geografickým a hydrometeorologickým úřadem v Dobrušce „**Dohoda o zapůjčení a využití mapových podkladů vydaných v působnosti Ministerstva obrany České republiky“**. Předmětem dohody bylo zapůjčení vyžádaných archivních podkladů a udělení uživateli oprávnění k výkonu práva užít tyto archivní podklady v analogové i digitální formě k řešení výzkumných úkolů z účelové podpory podle zákona č. 130/2005 Sb. o vědě a výzkumu (projekty účelové podpory – GAČR, TAČR, NAKI, NAZV atd.).

Seznam archivních podkladů z dohody:
1. Toposekce 3. vojenského mapování 1:25 000 (1876-1880)
2. Toposkece 3. vojenského mapování 1:25 000 – reambulace (1920-1952)
3. Toposekce 3. vojenského mapování 1:25 000 z roku 1938 – region Sudety
4. Speciální mapy 3. vojenského mapování 1:75 000 z let 1876 až 1952
5. Čs. topografické mapy 1:10 000 a 1:20 000 Benešovo zobrazení (1920-1933)
6. Čs. topografické mapy 1:10 000 a 1:20 000 Křovákovo zobrazení (1934-1949)
7. Mapy generálního štábu Československé armády (1952-1957)
8. Německá mapování území státu 1:25 000 (1940-1945)

Nutnost uvádění zdroje použitých archivních podkladů: **Mapový podklad © MO ČR**

RESUMÉ: mapy 3. rakouského vojenského mapování z let 1876-1880 jsou využitelné pro projekty v programu NAKI při podmínce citování konkrétního archivu a zároveň požadavku Ministerstva obrany ČR.
Pokud jde o černobílou verzi mapy, lze uvést mapový podklad pouze z Vojenského geografického a hydrometeorologického úřadu v Dobrušce, platí pouze citace – viz níže:
Mapový podklad © MO ČR
Pokud jsou publikovány barevné topografické sekce 3. vojenského mapování je nutné uvádět citaci Karlovy univerzity a jejich mapové sbírky:
© Mapová sbírka Univerzity Karlovy - http://www.natur.cuni.cz/mapcol/

Československé reambulované mapy třetího rakouského vojenského mapování
Prozatimní vojenské mapování (Benešovo zobrazení)
Definitivní vojenské mapování (Křovákovo zobrazení)
Mapy z mapování moravské části Protektorátu Čechy a Morava (Messtischblätter)
Mapy byly získány z Vojenského geografického a hydrometeorologického úřadu v Dobrušce, z Mapové sbírky Univerzity Karlovy v Praze, z mapové sbírky Geografického ústavu Masarykovy univerzity v Brně, Ústředního archivu zeměměřičského a katastrálního v Praze. I na tyto mapy se vztahuje „**Dohoda o zapůjčení a využití mapových podkladů vydaných v působnosti Ministerstva obrany České republiky“** mezi Výzkumným ústavem Silva Tarouci pro krajinu a okrasné zahradnictví, v. v. i. a Ministerstvem obrany, zastoupeným Vojenským geografickým a hydrometeorologickým úřadem v Dobrušce.

RESUMÉ: mapy jsou využitelné pro projekty v programu NAKI při podmínce citování konkrétního archivu a zároveň požadavku Ministerstva obrany ČR, nebo jen při citování požadovaného Ministerstvem obrany, protože většina map byla zároveň v archivu Vojenského geografického a hydrometeorologickým úřadu v Dobrušce.
Citace: Mapový podklad © MO ČR

Vojenské topografické mapování Československa 1:25 000 (1952-1957)
Topografické vojenské mapy 1.25 000 z 50. let 20. století byly zapůjčeny ke skenování z Katedry vojenské geografie a meteorologie Univerzity obrany v Brně. Skenování map a jejich georeferencování probíhalo na oddělení aplikací GIS AOPK ČR v Brně (dnes VÚKOZ, v .v. i.). I na tyto mapy se vztahuje „**Dohoda o zapůjčení a využití mapových podkladů vydaných v působnosti Ministerstva obrany České republiky“** mezi Výzkumným ústavem Silva Taroucy pro krajinu a okrasné zahradnictví, v. v. i. a Ministerstvem obrany, zastoupeným Vojenským geografickým a hydrometeorologickým úřadem v Dobrušce.

RESUMÉ: mapy jsou využitelné pro projekty v programu NAKI při podmínce citování požadavku Ministerstva obrany ČR.
Citace: Mapový podklad © MO ČR

Vojenské topografické mapování Československa 1:25 000 (1982-1988)
Topografické vojenské mapy 1.25 000 z 80. let 20. století byly zapůjčeny ke skenování z Vojenského geografického a hydrometeorologického úřadu v Dobrušce. Skenování map a jejich georeferencování probíhalo na oddělení aplikací GIS AOPK ČR v Brně (dnes VÚKOZ, v .v. i.). I na tyto mapy se vztahuje „**Dohoda o zapůjčení a využití mapových podkladů vydaných v působnosti Ministerstva obrany České republiky“** mezi Výzkumným ústavem Silva Taroucy pro krajinu a okrasné zahradnictví, v. v. i. a Ministerstvem obrany, zastoupeným Vojenským geografickým a hydrometeorologickým úřadem v Dobrušce.

RESUMÉ: mapy jsou využitelné pro projekty v programu NAKI při podmínce citování požadavku Ministerstva obrany ČR.
Citace: Mapový podklad © MO ČR
Sepsal:

Mgr. Marek Havlíček, 10.5.2013
Odbor krajinné ekologie a geoinformatiky
Výzkumný ústav Silva Taroucy pro krajinu a okrasné zahradnictví, v. v. i., pobočka Brno

F.3 Zápis z 1. projektové schůzky

Zápis z 1. schůzky řešitelského týmu projektu NAKI - Zatopené kulturní a přírodní dědictví jižní Moravy
konané dne 17.1.2013 na VÚV TGM, v.v.i., Brno

Schůzky se zúčastnilo 14 řešitelů (viz Presenční listina).

Hlavním tématem schůzky bylo potvrzení rozsahu účasti jednotlivých řešitelů na projektu. Svoji účast v plném rozsahu potvrdila většina přítomných řešitelů, někteří sdělili své stanovisko předem při omluvě ze schůzky. Byl potvrzen i plánovaný rozsah služeb (VÚKOZ, ÚG AV ČR). P. Mackovčina (VÚKOZ) nahradil M. Havlíček, který bude dále zodpovědný za dodávku plánované služby od VÚKOZ.

Změny oproti původnímu návrhu úvazků na projektu jsou navrženy následovně:

- M. Pavonič – řešitel kapitoly 2.2 (obor jakost vody, hydrochemie) – vzhledem k ukončení pracovního poměru na VÚV koncem roku 2012, je po vzájemné dohodě navrženo jeho přijetí na úvazek 0,1 (sníženo z přiděleného 0,3) na VÚV. Náplní práce bude digitalizace a spolupráce při hodnocení hydrochemických dat. Zbývající část úvazku, tj. 0,2 bude přesunut na H. Mlejnkovou (obor jakost vody, hydrobiologie),
- S. Zahrádková – řešitelka kapitol 2.7 a 2.8 (obor hydrobiologie) – nemá pro rok 2013 volný úvazek v rozsahu 0,15, který je plánován v projektu, její úvazek bude snížen na 0,01. Návrh řešení je přesun části úvazku (0,04) na Y. Puchýřovou (obor hydrobiologie), zbývající část úvazku (0,1) bude přesunut na H. Mlejnkovou (obor jakost vody, hydrobiologie),

Další sdělené informace:

- po podpisu smlouvy budou připraveny Dohody o pracovní činnosti;
- budou připraveny smlouvy pro realizaci služeb;
- cca v březnu bude svolána další schůzka, která bude zaměřena na realizaci obsahu projektu jednotlivými řešiteli a možnost spolupráce;
- byly shrnuty etapy naplánované v metodice řešení:
  - I. etapa 2013-2015: prověřování zdrojů informací a dat – průběžné ukládání použitých zdrojů do společné databáze - výstup v roce 2013),
    shromažďování dat – tištěná, elektronická podoba,
    digitalizace dat – podle původního formátu – skeny, fotografie, přepisy apod. – lze využít technického pracovníka z VÚV (R. Kupcová),
    výstup: databáze – el. dokument
  - II. etapa 2014-2015: zpracování a hodnocení dat, návrh společné osnovy, upřesnění formy zpracování příloh,
    výstupy: 2 články, presentace na seminářích a specializované mapy (celkem 5)
  - III. etapa 2015-2016: odborné vyhodnocení, hledání souvislostí, spojení získaných informací do souvislých celků, formulace závěrů/názorů,
    výstupy: 1 článek, presentace na seminářích
  - IV. etapa 2016: tvorba výstupů,
    výstupy: spec. mapy 5, kniha 1, výstava 1, edukační program 1
- každý rok bude poskytovateli předložena informační zpráva a předány podklady o čerpání financí;

- materiál: požadavky na materiál budou uskutečňovány přes VÚV – papír, náplně do tiskáren, kancelářské potřeby, datové nosiče (flash disky, DVD apod.)…
- pro potřeby projektu bude zakoupen fotoaparát,
- pro potřeby projektu budou zakoupeny softwary ABBYY Fine Reader 11 – pro optické rozeznávání znaků a CorelDRAW Graphics pro práci s vektorovou a bitmapovou grafikou,
- v řešitelském týmu jsou specialisté na GIS zpracování dat, kteří budou k dispozici pro všechny řešitele,
- forma proplácení cestovného bude sdělena,
- cesty bude možné realizovat jen služebními vozy VÚV nebo veřejnou dopravou.

Aktuální informace:
Smlouva byla podepsána 17.1.2013, oficiální zahájení prací na projektu je 1.2.2013.

Zapsala: Hana Mlejnková, 17.1.2013

NAKI - Zatopené kulturní a přírodní dědictví jižní Moravy
17.1.2013 - 1. schůzka řešitěslkého týmu

	kontakt-pokud se liší	pracoviště	podpis
RNDr. Hana Mlejnková, Ph.D.	hana_mlejnkova@vuv.cz	VÚV Brno	[signature]
RNDr. Michal Pavonič	michal.pavonic@seznam.cz oml.		
RNDr. Denisa Němejcová	denisa_nemejcova@vuv.cz	VÚV Brno	[signature]
Doc. RNDr. Světlana Zahrádková, Ph.D.	svetlana_zahradkova@vuv.cz oml.		
Mgr. Marek Polášek	marek_polasek@vuv.cz oml.		
Ing. Pavel Sedláček	pavel_sedlacek@vuv.cz	VUV BRNO	[signature]
Ing. František Pavlík	frantisek_pavlik@vuv.cz	~~VÚV TGM, v.v.i.~~	
Ing. Libor Chlubna	libor_chlubna@vuv.cz	VÚV TGM, v.v.i.	[signature]
Mgr. Igor Konvit	igor_konvit@vuv.cz	VÚV TGM, v.v.i.	[signature]
Ing. Arnošt Kult	arnost_kult@vuv.cz oml.		
Ing. Miriam Dzuráková	miriam_dzurakova@vuv.cz	VÚV TGM, v.v.i.	[signature]
Mgr. Jana Ošlejšková	jana_oslejskova@vuv.cz	VÚV TGM, v.v.i.	[signature]
RNDr. Eva Kočková	eva.kockova@iex.cz		[signature]
RNDr. Zdeňka Žáková, CSc.	zakova@biotes.com		[signature]
Doc. Ing. Jan Lacina, CSc.	—		
Mgr. Petr Halas, Ph.D.	petrhalas.cz@gmail.com	ÚGN AVČR	[signature]
Prof. PhDr. Josef Unger, CSc.	unger@sci.muni.cz oml.		
PhDr. Emil Kordiovský.	emil.kordiovsky@seznam.cz		[signature]
Doc. PhDr. Bohumír Smutný, Dr.	smutny@mza.cz	MZAV Brno	[signature]
Ing. David Veselý	vesely@pmo.cz oml.		
Mgr. Marek Havlíček	marek.havlicek@vukoz.cz	VÚKOZ v.v.i.	[signature]

Yvonne Puchýřová

F.4 Zápis z 2. projektové schůzky

Zápis ze 2. schůzky řešitelského týmu projektu NAKI - Zatopené kulturní a přírodní dědictví jižní Moravy
konané dne 3.4.2013 na VÚV TGM, v.v.i., Brno

Program schůzky:

- představení členů řešitelského týmu,
- představení dostupných mapových podkladů - Mgr. M.Havlíček, VÚKOZ
- softwary ABBYY Fine Reader 11 – pro optické rozeznávání znaků a CorelDRAW Graphics pro práci s vektorovou a bitmapovou grafikou – již zakoupeny
- skener malý posuvný – bude zakoupen,
- formulace individuálních požadavků na spotřební a drobný materiál (papíry, flash disky, paměťové karty, apod.) – bude upřesněno mailem,
- formulace požadavků na rozsah služebních cest – cestovné),
- informace o způsobu vykazování a financování služebních cest (přes Orsoft VÚV),
- návrh jednotné databáze podkladů, diskuse nad formou, obsahem, aj.
- připomenutí výstupů na rok 2013 - 2014 – plánované články, presentace aj. (máme naplánováno 5 presentací a map a 2 články na rok 2014, (články se“ vyrábí“ dlouho),
- plán průběhu služební cesty 4.4.2013 – návštěva Dr. B. Komoroczyho, AÚ AV ČR D. Dunajovice; obhlídka koryt řek v místech možné existence římského přístavu)
- diskuse

Další informace:

- dohody o pracovní činnosti byly podepsány a předány,
- financování úvazků ve smlouvách bude měsíčně zhruba dle odpracovaných hodin – vytvořím tabulku s návrhem čerpání v roce, bude doplněna podle individuálního plánu, zejména pracovních cest,
- smlouvy pro realizaci služeb (VÚKOZ a Geonika) byly podepsány, smlouva od Povodí Moravy bude od PM dodána po připomínkování,
- změny pracovních úvazků v rámci VÚV byly projednány, forma spolupráce Dr. Pavoniče bude objednávkou – pokud to projde u MK,
- byla vytvořena složka na síti VÚV: everyone/naki_nm2013

Úkoly ze schůzky:

- podpora při zajišťování cestovních příkazů v Orsoftu pro externisty na DPČ – Sedláček Kupcová,
- cíle a termíny cest je nutné nahlásit včas, nejméně den dopředu,
- pracovní výkazy (i pro externí pracovníky) – jak se tvoří – Dzuráková, Ošlejšková,
- zaslat požadavky na materiál a služby (termín: konec dubna),
- pozměňovací či doplňující podněty ke struktuře databáze (termín: konec dubna),
- prozkoumat možnost přístupu externích spolupracovníků na server VUV,
- oslovit fy GEODIS ohledně zakoupení fotografického snímkování (cenová nabídka),
- řešitelé historické části obdrží mapovou databázi od Mgr. M. Havlíčka (VÚKOZ),

- zjistit jaký druh dat bude požadován od podniku Povodí Moravy,
- vytvořit adresář členů týmu

Pavel Sedláček, Hana Mlejnková, 9.4.2013

NAKI - Zatopené kulturní a přírodní dědictví jižní Moravy
3.4.2013 - 2. schůzka řešitelského týmu

	kontakt	podpis
RNDr. Hana Mlejnková, Ph.D.	hana_mlejnkova@vuv.cz	
RNDr. Michal Pavonič	michal.pavonic@seznam.cz	
RNDr. Denisa Němejcová	denisa_nemejcova@vuv.cz	
Doc. RNDr. Světlana Zahrádková, Ph.D.	svetlana_zahradkova@vuv.cz	omluvena
Mgr. Marek Polášek	marek_polasek@vuv.cz	
Ing. Pavel Sedláček	pavel_sedlacek@vuv.cz	
Ing. František Pavlík	frantisek_pavlik@vuv.cz	
Ing. Libor Chlubna	libor_chlubna@vuv.cz	
Mgr. Igor Konvit	igor_konvit@vuv.cz	
Ing. Arnošt Kult	arnost_kult@vuv.cz	
Ing. Miriam Dzuráková	miriam_dzurakova@vuv.cz	
Mgr. Jana Ošlejšková	jana_oslejskova@vuv.cz	
RNDr. Yvonne Puchýřová	yvonne_puchyrova@vuv.cz	
RNDr. Eva Kočková	eva.kockova@iex.cz	
RNDr. Zdeňka Žáková, CSc.	zakova@biotes.com	
Mgr. Petr Halas, Ph.D.	petrhalas.cz@gmail.com	
Prof. PhDr. Josef Unger, CSc.	unger@sci.muni.cz	
PhDr. Emil Kordiovský.	emil.kordiovsky@seznam.cz	
Doc. PhDr. Bohumír Smutný, Dr.	smutny@mza.cz	
Ing. David Veselý	vesely@pmo.cz	
Mgr. Marek Havlíček	marek.havlicek@vukoz.cz	
Regina Kupcová		

F.5 Zápis z 3. projektové schůzky

Zápis ze 3. schůzky řešitelského týmu projektu NAKI - Zatopené kulturní a přírodní dědictví jižní Moravy
konané dne 1.10.2013 na VÚV TGM, v.v.i., Brno

Program schůzky:

1. informace o letošních aktivitách
2. informace o schválené změně projektu
3. čerpání financí
4. co bude dále požadováno od řešitelů
5. presentace řešitelů
6. informace k databázi

ad 1) Informace o letošních aktivitách

- 3 projektové schůzky (leden, duben, říjen)
- cesty: lodní plavby po nádržích - fotodokumentace, návštěvy archívu (méně než bylo předpokládáno)
- webové stránky+logo: http://zatopene-dedictvi.eu/
- databáze (aktuálně 388 záznamů)

ad 2) Informace o schválené změně projektu

- změna řešitelského týmu – přibyla dr. Y. Puchýřová
- změny úvazků
- Dr. M. Pavonič – změna formy spolupráce = služba
- drobné přesuny financí mezi kapitolami
- nová kategorie – specifické služby

ad 3) Čerpání financí

	plán	**změna**	**zbývá cca**
materiál	65 000	-	9 000
cestovné	50 000	30 000	15 000
opravy a údržby	20 000	9 000	4 500
služby	292 000	358 000	291 000
PON	1 401 000	1 366 000	1 146 000
OON	304 000	-	190 000

ad 4) Co bude dále požadováno od řešitelů

- dnes – presentace (počet a typ záznamů v databázi; co kdo objevil zajímavého; postup zpracování získaných materiálů; plán výstupů – presentací, odborných akcí na rok 2014);
- kontrola záznamů v databázi;
- pokračování ve vkládání záznamů do databáze;
- předání fotomateriálu – kdo něco má;
- **text – podklad do zprávy do 15.10.2013!!**
- výjezd na úřady zatopených obcí – konec listopadu;

- výstupy v roce 2014 – slíbeny 2 články v časopise; 5 presentací na odborných akcích nebo map)

Dále proběhly presentace jednotlivých řešitelů, ve kterých byla představena dosavadní práce, počty, charakter a struktura nalezených materiálů. Řešitelé rovněž představili své představy dalšího řešení projektu a plánované výstupy na rok 2014.

V rámci diskuse byly probrány problémy, vznikající při zápisech záznamů do databáze, potřeby a požadavky řešitelů na cesty a materiál v roce 2013.

Zapsala: Hana Mlejnková, 1.10.2013

NAKI - Zatopené kulturní a přírodní dědictví jižní Moravy
1.10.2013 - 3. schůzka řešitelského týmu - kontrolní den

	kontakt	podpis
RNDr. Hana Mlejnková, Ph.D.	hana_mlejnkova@vuv.cz	
RNDr. Michal Pavonič	michal.pavonic@seznam.cz	
RNDr. Denisa Němejcová	denisa_nemejcova@vuv.cz	
Doc. RNDr. Světlana Zahrádková, Ph.D.	svetlana_zahradkova@vuv.cz	
Mgr. Marek Polášek	marek_polasek@vuv.cz	
Ing. Pavel Sedláček	pavel_sedlacek@vuv.cz	
Ing. František Pavlík	frantisek_pavlik@vuv.cz	
Ing. Libor Chlubna	libor_chlubna@vuv.cz	
Mgr. Igor Konvit	igor_konvit@vuv.cz	
Ing. Arnošt Kult	arnost_kult@vuv.cz	
Ing. Miriam Dzuráková	miriam_dzurakova@vuv.cz	
Mgr. Jana Ošlejšková	jana_oslejskova@vuv.cz	
RNDr. Yvonne Puchýřová	yvonne_puchyrova@vuv.cz	
RNDr. Eva Kočková	eva.kockova@iex.cz	
RNDr. Zdeňka Žáková, CSc.	zakova@biotes.com	
Mgr. Petr Halas, Ph.D.	petrhalas.cz@gmail.com	
Prof. PhDr. Josef Unger, CSc.	unger@sci.muni.cz	
PhDr. Emil Kordiovský.	emil.kordiovsky@seznam.cz	
Doc. PhDr. Bohumír Smutný, Dr.	smutny@mza.cz	
Ing. David Veselý	vesely@pmo.cz	
Mgr. Marek Havlíček	marek.havlicek@vukoz.cz	